

3. ವಿತ್ತೀಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳು

ವಿಷಯ : 1984-85ರ ಆಯವ್ಯಯದ ಮಂಡನೆ

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ (ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು).— ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, 1984-85ರ ಆಯವ್ಯಯ ಅಂದಾಜು ಪತ್ರವನ್ನು ನಾನು ಮಂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

2. ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಪ್ರಥಮ ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಅಧಿಕಾರಾವಧಿಯನ್ನು ಮುಗಿಸಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಸಿದ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಗೂ ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲ ಸ್ನೇಹಿತರಿಗೂ ನನ್ನ ಆಳವಾದ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ.

3. ನಮ್ಮ ದುರು ಇದೆ ಸಮಾಲಿಪಂಥ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜದ ಎಲ್ಲ ವರ್ಗಗಳ ಸಹಕಾರ ದೊರತೇ ತೆಂಬ ವಿಶ್ವಾಸ, ದೃಢನಿಶ್ಚಯ ಭಾವದಿಂದ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತೊಡಗಿದೆವು. ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದ ಆ ವರ್ಗಗಳ, ವಿಶೇಷತಃ ರೈತರು, ಕಾರ್ಮಿಕರು, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಹಾಗೂ ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗಗಳಿಂದ ಅಪಾರ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ದೊರೆತ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಕೃತಜ್ಞತೆಯಿಂದ ನೆನೆಯುತ್ತೇನೆ. ಅವರ ನಂಬಿಕೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಬಹುತೇಕವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಆದರಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ನಮ್ಮದು ಇವೆ. ಮಾಡಬೇಕಾದುದೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಇದೆ. ನಮ್ಮ ಜನ ಮತ್ತೆ ದೃಢೀಕರಿಸಿದ ಸದ್ಭಾವ ಸಮರ್ಥನೆಗಳ ಬಲದಿಂದ ಬರಲಿರುವ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ನಿರೀಕ್ಷೆಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಕಾರ್ಯಪ್ರವೃತ್ತಿರಾಗಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತೇವೆ.

4. ಬೆಲೆಗಳ ಮಟ್ಟ, ಅದರಲ್ಲೂ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನುಷ್ಯ ಬಳಸುವ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಧಾರಣೆ ನಿಷ್ಕರಾಣಿಯಿಂದ ಮೇಲೇರುತ್ತ ಸಾಗಿದೆ. ನಿಗದಿತ ಆದಾಯವುಳ್ಳ ವರ್ಗಗಳಿಗೂ, ಸಮಾಜದ ಬಡ ವರ್ಗಗಳಿಗೂ ಇದರಿಂದ ಕಡುಕಷ್ಟ. ಧಾರಣೆವಾಸಿಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಇತರಮಿತಿಯೊಳಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದುದನ್ನೆಲ್ಲ ಮಾಡಿದೆ. ಆದರೂ ಇದರ ಪ್ರಭಾವ ಅತ್ಯಲ್ಪ. ಸದನಕ್ಕೆ ತಿಳಿದಿರುವಂತೆ ಬೆಲೆಗಳ ನಡವಳಿಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಹಣಕಾಸಿನ ಹಾಗೂ ವಿತ್ತೀಯ ನಿಲಿಗಳಿಂದ ಬಹುಪಾಲು ಪ್ರಭಾವಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಬರಲಿರುವ ಕೆಲ ದಿನಗಳಲ್ಲೇ ಬೆಲೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತ ಶ್ವೇತಪತ್ರವೊಂದನ್ನು ಸದನದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಲಾಗುವುದು.

5. ಮಂಟನೆಯ ವಿತ್ತೀಯ ಆಯೋಗದ ಮಧ್ಯಂತರ ವರದಿ-ನಮಗೇನೂ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಲಿಲ್ಲ. ಅಂತಿಮ ವರದಿ ಇನ್ನೂ ಸಲ್ಲಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ದೊರೆಯಬಹುದಾದ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಕುರಿತು ಅಂದಾಜು ಮಾಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ತೆರಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯವಾದ ಪಾಲು ಮತ್ತು ಪರ್ಯಾಪ್ತ ಪರಿಹಾರ-ಅದರಲ್ಲೂ ಸಾಲ ತೀರುವಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ದೊರೆತಂತೆಂದು ಆಶಿಸೋಣ. ಈಗಿನ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದಂತೆ 1983-84ರಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನಾವು ಸಾಲವಾಗಿ ಪಡೆದ ಪ್ರತಿ ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಪ್ಪತ್ತು ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಮೊತ್ತ ಮರು ಪಾವತೆಗಾಗಿ ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟಿತು. ಕೇವಲ ಮೂವತ್ತು ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಹೊಡೆತು ಹಣವಾಗಿ ಉಳಿಯಿತು. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಮರು ಕಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಆರನೆಯ ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ಎತ್ತುತ್ತಿರುವ ಸಾಲದ ಪ್ರಮಾಣ 15,000 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು. ಎಲ್ಲ ರಾಜ್ಯಗಳ ಹಣ ಒಟ್ಟು ಸೇರಿದರೆ ಆಗುವ ಮೊತ್ತ ಕೇವಲ 4,500 ಕೋಟಿಗಳಷ್ಟು. ನಮ್ಮ ಆರನೆಯ ಯೋಜನೆಯ ಗಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚಿರುವ ಕಾರಣದಿಂದ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ದೊರೆಯುವ ನೆರವು ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಲ್ಲ. ನಿಜವೆಂದರೆ, ಆರನೆಯ ಯೋಜನೆಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರೀಯ ಯೋಜನೆಯ ಗಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವ ಹೆಚ್ಚಳ ನಮ್ಮ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವ ಹೆಚ್ಚಳಕ್ಕಿಂತ ಬಹುಪಾಲು ಭಾರಿಯಾದುದು.

6. 1982-83ರಲ್ಲಿದ್ದ ನಮ್ಮ ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚ 475 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು. 1983-84 ನೆಯ ಸಾಲಿಗೆ 575 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಏರಿತು. ನಮ್ಮ ವಿವೇಕಪೂರ್ಣ ವಿತ್ತೀಯ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪನೆಯ ದೆಸೆಯಿಂದ ಕೇವಲ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಮಾತ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಓರ್ವರಾಷ್ಟ್ರಾಭ್ಯಾಸ ಶರಣು ಹೋಗಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು. ಮುಕ್ತಾಯದ ಬೋತಾವನ್ನೂ ಕನಿಷ್ಠ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿಡುವಲ್ಲಿ ನಾವು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಭರವಸೆಗಳ ಪೂರೈಕೆ

7. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ನಾನು ಮಂಡಿಸಿದ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೆಲ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದೆ. ಮುಂದೆ ಕಂಡ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದೇವೆ :

- (1) ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತುಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ವಿಧೇಯಕ ವಿಧಾನ ಮಂಡಲದ ಮುಂದೆ ಇದೆ.
- (2) ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಚುನಾವಣೆಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ಶಾಸನವನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿ ಅಧ್ಯಾದೇಶವೊಂದನ್ನು ಜನಪರಿಯಲ್ಲಿ ಹೊರಡಿಸಲಾಗಿದೆ.
- (3) ಮಹಾನಗರಪಾಲಿಕೆ-ನಗರಸಭೆ-ಪುರಸಭೆಗಳಿಗೆ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲಾಗಿದೆ.
- (4) ಸಮಗ್ರ ಶಿಕ್ಷಣ ವಿಧೇಯಕವೊಂದನ್ನು ಮಂಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

- (5) ಸರಕಾರಿ ನೌಕರರ ವೇತನ ಪ್ರಮಾಣಗಳಲ್ಲಿರುವ ನ್ಯೂನಾತಿರೇಕಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಅಧಿಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯೊಂದನ್ನು ಸರಕಾರ ರಚಿಸಿದೆ.
- (6) ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ "ಡಿ" ಗುಂಪಿನ ಉದ್ಯೋಗಿಗಳ ಸೇವಾಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮ ಪಡಿಸುವುದನ್ನು ಕುರಿತು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಸಮಿತಿಯೊಂದು ಕೆಲಸ ಮಾಡತೊಡಗಿದೆ.
- (7) ಮನ್ನಣೆ ಪಡೆದ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಸಂಚಾರಕ್ಕೆ ಪಾಸುಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ.
- (8) ಹಳ್ಳಿಕಾರರು ತಳಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೇಂದ್ರವೊಂದನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಆದೇಶ ಹೊರಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪಶುಸಂಗೋಪನ ಹಾಗೂ ಪಶುಸೇವಾ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರುಗಳು ಹಾಗೂ ಕಾಂಪೌಂಡರುಗಳಿಗೆ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಅಪ್ಪಣೆ ಹೊರಡಿಸಲಾಗಿದೆ.
- (9) ಕರ್ನಾಟಕ ಕನಿಷ್ಠ ವೇತನ ಸಲಹಾ ಮಂಡಳಿಯೊಂದನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ.
- (10) ನಿರಕ್ಷರತೆಯ ನಿವಾರಣೆಗಾಗಿ "ಅಕ್ಷರಸೇನೆ" ಯೋಜನೆಯೊಂದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಗಿದೆ.
- (11) ರಾಜ್ಯದ "ಅಂತೋದಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ" ಅರಂಭಗೊಂಡಿದೆ.
- (12) ವಿದ್ಯಾವಂತ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ನೆರವಿನಿಂದ ಸ್ವ-ಉದ್ಯೋಗ ಕಲ್ಪನೆ.
- (13) ಪರಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಗ ಹಾಗೂ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಸರಕಾರಿ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ನೇರ ನೇಮಕ ಮಾಡಲು ನಿಯಮಗಳು ಸಿದ್ಧಗೊಂಡಿವೆ. ಶೀಘ್ರದಲ್ಲೇ ನೇಮಕಗಳಾಗಲಿವೆ.

- (14) ಸರಕಾರದ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ರೈತರ ಮನೆ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ಗೊಬ್ಬರದ ಹಂಚಿಕೆ.

ಅನಾವೃಷ್ಟಿ ಹಾಗೂ ಪ್ರವಾಹ

8. ತೀವ್ರ ಅನಾವೃಷ್ಟಿಗೆ ತುತ್ತಾದ ನಮ್ಮ ಜನರ ತೊಂದರೆಗಳ ಹಾಗೂ ಸಂಕಷ್ಟಗಳ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಭಾರತ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ನಾವು 1982-83 ಹಾಗೂ 1983-84ನೆಯ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ 78 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹಾಗೂ 61 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ನೆರವನ್ನು ಕೋರಿ ಎರಡು ವಿಜ್ಞಾಪನಾ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದೆವು. ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಅವರು 21.95 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಮೇಲ್ವಿತ್ತಿಯನ್ನು ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಭಾರತ ಸರಕಾರದಿಂದ ಸಹಾಯ ಬರಲಿ ಬಿಡಲಿ ಪರಿಹಾರ ಒದಗಿಸುವ ನಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ನಾವು ಮುಂದುವರಿಸಿಯೇ ತೀರುತ್ತೇವೆ. ಅನಾವೃಷ್ಟಿಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಗೊಳ್ಳಲು ಎಲ್ಲ ಅಗತ್ಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನೂ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದೆಂದು ಭರವಸೆ ನೀಡಲು ಈ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. 1982-83 ರಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 25ಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಬೆಳೆಯಾದ 8736 ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ 60.75 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಭೂಕಂದಾಯವನ್ನು ಮನ್ನಾ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

9. 1983ರ ಜೂನ್ ಹಾಗೂ ಜುಲೈ ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಹಲವು ಭಾಗಗಳು ಪ್ರವಾಹ ಪ್ರಕೋಪಕ್ಕೆ ಗುರಿ ಆಗಿದ್ದುವು. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದ ಮನವಿ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ 19 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ನೆರವನ್ನು ಕೋರಿದ್ದರೂ ಅವರು 3.29 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಮೇಲ್ವಿತ್ತಿಯನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರವಾಹ ಸಂತ್ರಸ್ತರ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಈಗಾಗಲೇ 3.50 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ವಿದ್ಯುತ್

10. ವಿದ್ಯುತ್ ತೊರತೆ ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆ ಉಂಟುಮಾಡಿರುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಉತ್ಪಾದನೆ ತಗ್ಗಿದೆ. ಅದಾಯ ಕುಗ್ಗಿದೆ. ಆದರೂ ಭವಿಷ್ಯಕ್ಕೆ ಕೆಲ ಆಶಾದಾಯಕ ಚಿಹ್ನೆಗಳಿವೆ. 135 ಮೆಗಾವಾಟ್ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ನಾಗರಝರಿ ವಿದ್ಯುದಾಗಾರದ ಆರನೆಯ ಹಾಗೂ ಅಂತಿಮ ಘಟಕ ಬರುವ ತಿಂಗಳು ಕಾರ್ತಿಕ ರಂಭ ಮಾಡಲಿದೆ. ರಾಯಚೂರಿನ ವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಥಮ ಘಟಕ 1985ರ ಮಾರ್ಚ್ ವೇಳೆಗೆ ಮುಗಿಯಲಿದೆ. ಸ್ಥೂಪಾದ ಜಲಾಶಯ ಇನ್ನೂ ಮುಕ್ತಾಯಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾಗಿದ್ದರೂ 1983ರ ವ.ಳಿಗಾಲದಲ್ಲಿ 1.2 ಶತಕೋಟಿ ಘನ ಅಡಿಗಳಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅದರಿಂದ 24 ದಶಲಕ್ಷ ಯೋಜಿಗಳಷ್ಟು ವಿದ್ಯುತ್ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ದೊರಕಿದೆ. 1984ರ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ 22 ಶತಕೋಟಿ ಘನ ಅಡಿಗಳಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಹಿಡಿದಿಡಲಾಗುವುದು. ಇದರಿಂದ ಕಾಳಿ ಯೋಜನೆಯ ಶುಷ್ಕ ಕಾಲದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಮೂರು ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚುವುದು. 1985ರ ಜೂನ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥೂಪಾ ಅಣೆಕಟ್ಟಿನ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಯುವ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಇದೆ. ವಿದ್ಯುದುತ್ಪಾದನೆಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ 1984-85ರಲ್ಲಿ 210 ಮೆಗಾವಾಟ್ ಮೆಟ್ಟಿಲಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರಗೊಳ್ಳುವುದು.

11. ಮಲ್ಟಾಪುರ ಕಾಲುವೆ ಜಲಪಾತ ಹಾಗೂ ತುಂಗಭದ್ರಾ ಯೋಜನೆಯ ಎಡೆ ದಂಡೆ ಕಾಲುವೆಯ ಮತ್ತೂ ಮೂರು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸರಕಾರ ಮುಂದುವರಿಸುವುದು. ಮದ್ದೂರು ಕಾಲುವೆ ಜಲಪಾತದಲ್ಲೂ ಮತ್ತೊಂದು ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಜಲ ವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು. 1984-85ರಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ 15 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದಿಡಲಾಗಿದೆ.

12. ಕರ್ನಾಟಕದ ವಿದ್ಯುತ್ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರದ ಹಣ ಹೂಡಿಗೆ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲವೆಂಬ ಸಂಗತಿ ಸದನಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತುಂಟು ನಮಗೆ ಅನುಕೂಲಕರ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಶೀಘ್ರವೇ ಕೈಗೊಂಡು ಈ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವರೆಂದು ಅಭಿಸಂತ್ರೇನೆ. ಪರಮಾಣು ವಿದ್ಯುತ್ ಸ್ಥಾವರ ಕ್ಯಾಂಪ್ ನಿರ್ಮಾಣವನ್ನು ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಲು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ರಚಿಸಿರುವ ಸಮಿತಿ ರಾಜ್ಯದ ಹಲವಾರು ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ಇತ್ತಿದೆ. ಬೇಗನೆ ಈ ಕುರಿತು ನಿರ್ಧಾರ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾದೀತೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸೋಣ.

13. 1750 ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಪೂರೈಸುವ, 30 ಸಾವಿರ ನೀರಾವರಿ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್‌ಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಒದಗಿಸುವ, "ಭಾಗ್ಯಜ್ಯೋತಿ" ಯೋಜನೆಯ ಅನ್ವಯ 50 ಸಾವಿರ ಮನೆಗಳಿಗೆ ದೀಪ ಕೊಡುವ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ಗುರಿಯನ್ನು ಪ್ರಸಕ್ತ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯುತ್ ಮಂಡಲಿ ಪೂರೈಸುವುದು. 1984-85ರಲ್ಲಿ 40 ಸಾವಿರ ನೀರಾವರಿ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್‌ಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಒದಗಿಸಲು 2,250 ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ ನೀಡಲು ಹಾಗೂ "ಭಾಗ್ಯಜ್ಯೋತಿ" ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಕಾರ 50,000 ಮನೆಗಳಿಗೆ ದೀಪ ಕೊಡಲು ಮಂಡಲಿಯ ಯೋಜನಾ ಗಾತ್ರವನ್ನು 61 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಏರಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಸಂಪರ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ

14. 1983-84ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ 21.07 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹೂಡಿದ 27 ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಿದ್ದೆವು. 280 ಕಿಲೋವೋಲ್ಟ್ ಉದ್ದದ ರಸ್ತೆಗೆ ಬಾರು ಹಾಕಲಾಯಿತು ; 671 ಕಿಲೋ ವೋಲ್ಟ್ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಸಂಧಾನಿಸಲಾಯಿತು. 573 ಕಿಲೋವೋಲ್ಟ್ ಉದ್ದದ ಹೊಸ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ಅತ್ಯಗತ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಂತೆ 112 ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಸಮಾನಾಂತರ ರಸ್ತೆ ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಯಿತು. ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಒಟ್ಟು ರಸ್ತೆಯ ಉದ್ದಕ್ಕಡೆಯನ್ನು 66,247 ಕಿಲೋವೋಲ್ಟ್‌ಗಳಿಂದ 70,662 ಕಿಲೋವೋಲ್ಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಯೋಜನೆ ಇದೆ. ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲೂ 25 ಕಿಲೋವೋಲ್ಟ್‌ಗೆ ಕಡಿಮೆ ಇಲ್ಲದಂತೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಈ ಗುರಿ ಮುಟ್ಟಲಾಗುವುದು. 25 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಸಂಪರ್ಕ ರಸ್ತೆಗಳೇ ಇಲ್ಲದ 12,000 ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ರಸ್ತೆಯನ್ನೂ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗುವುದು.

ಹಳ್ಳಿ-ಹೆದ್ದಾರಿ ಮತ್ತು ಸೇತುಬಂಧನ

15. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಭೂಮಿ ಹೀನರ ಉದ್ಯೋಗ ಭರವಸೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಗೂ ಕನಿಷ್ಠ ಅಗತ್ಯಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಪೂರಾ ಬಳಸಿಕೊಂಡು "ಹಳ್ಳಿ-ಹೆದ್ದಾರಿ" ಎಂಬ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಂತಹಂತವಾದ ಬೃಹತ್ ಕಾಮಗಾರಿಯಾಗಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಿದ್ದೇವೆ.

16. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಸಂಪರ್ಕಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಪೂರಾ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡ ಚರಂಡಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು "ಸೇತುಬಂಧನ" ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಹೊಸ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲಿದ್ದೇವೆ. ಅಂಥ ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಆರು ಮೀಟರ್‌ಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಅಗಲ ನೀರು ಹರಿಯುವ ಕೆಲ ಮಾರ್ಗಗಳ ಮೇಲೆ ಸೇತುವೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗುವುದು. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ 1984-85ರ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಎರಡು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ವಿಶೇಷ ಸೌಕರ್ಯ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಹರಿಜನ ಕೇರಿಗಳಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು 1984-85ರ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 200 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು. ಹೊಸ ರಸ್ತೆ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗಾಗಿ ಆರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಮೊತ್ತವನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ನೀರಾವರಿ

17. ಏಳು ನದಿಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಅನ್ವಯ ಒಟ್ಟು 1,600 ಶತ ಕೋಟಿ ಘನ ಅಡಿಗಳ ನೀರಾವರಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೆ ಶೇಕಡಾ 50 ರಷ್ಟನ್ನು ಮಾತ್ರ ಬಳಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. 1984-85ರಲ್ಲಿ 98,000 ಹೆಕ್ಟೇರು ಭೂಮಿಗೆ ನೀರುಣಿಸುವ ಹೊಸ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ. 1983-84ರ 89 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಯೋಜನಾ ಮೊತ್ತವನ್ನು 1984-85ಕ್ಕೆ 98 ಕೋಟಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಕಾವೇರಿ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶದ ಯೋಜನೆಗಳ ಮೊತ್ತವನ್ನು 1983-84ರಲ್ಲಿ 44.31 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ 1984-85ರಲ್ಲಿ 65.56 ಕೋಟಿಗಳಿಗೆ ಏರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇದರ ಹೊರತಾಗಿ ವಿಶ್ವ ಬ್ಯಾಂಕ್ ನೆರವಿನ ಕೆರೆ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಅನ್ವಯ 40 ಕೆರೆ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು. ಹೊಸ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗಾಗಿ 6 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಧನವನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಗಂಗಾ ಕಲ್ಯಾಣ

18. "ಗಂಗಾ ಕಲ್ಯಾಣ" ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲಿದ್ದೇವೆ. ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಹಾಗೂ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಬುಡಕಟ್ಟಿನವರಿಗಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸುವ ಸಾಮುದಾಯಿಕ ನೀರಾವರಿ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ

ಈಗ ಸಹಕಾರೀ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಶೇ. 25 ರಷ್ಟು ಸಾಲ ಪಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ವೆಚ್ಚ ನಮ್ಮ ಸರಕಾರವೇ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಈ ಜನರಿಗೆ ಉಚಿತವಾಗಿ ಬಾವಿ ಸೌಕರ್ಯ ಸಿಗುವುದು. ಇದಲ್ಲದೆ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳವರ ಉಪಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ 100 ಸಾಮುದಾಯಿಕ ನೀರಾವರಿ ಬಾವಿಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸರಕಾರದ ಖರ್ಚಿನಿಂದ ಎತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು 1984-85ರಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹಣಕ್ಕೆ ಆಯವ್ಯಯದಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಉದ್ಯಮಗಳು

19. 1983ರ ಜುಲೈನಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ತನ್ನ ಹೊಸ ಉದ್ಯಮ ನೀತಿಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿತು. ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸುವ ಹಾಗೂ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ, ತೀರಾ ಸಣ್ಣ ಹಾಗೂ ಪರಂಪರಾಗತ ವಲಯ ಪ್ರಧಾನ ನೀತಿ ಇದು. ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಉದ್ಯಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ತಿಂಗಳಿಗೆ 1,000 ಘಟಕಗಳ ಗುರಿಯು ಎದುರು ಈಗಾಗಲೇ 750ರ ಮಟ್ಟವನ್ನು ತಲುಪಲಾಗಿದೆ ದೊಡ್ಡ ಹಾಗೂ ಮಧ್ಯಮ ಪ್ರಮಾಣದ ವಲಯದಲ್ಲಿ 1982ರಲ್ಲಿ 43 ಟ್ರಸ್ಟ್‌ಗಳು ದೊರಕಿದ್ದರೆ 1983ರಲ್ಲಿ 56 ಟ್ರಸ್ಟ್‌ಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿವೆ.

20. ಉದ್ಯಮಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ 1983-84ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸಾಧನೆಗಳ ಹೆಗ್ಗುರುತು ಮುಂದೆ ಕಂಡಂತೆ ಇವೆ :

- (1) ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸಣ್ಣ ಉದ್ಯಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮದ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ 13 ಹೊಸ ಕಚ್ಚಾ ವಸ್ತು ಮಳಿಗೆಗಳು ತೆರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ.
- (2) ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉತ್ಪಾದನಾ ಮಂಡಳಿಯ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ನಿರ್ವಹಣಾ ಸೇವಾ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ.
- (3) ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಉದ್ಯಮಗಳಿಗೆ ಪೂರೈಸುವ ಕಚ್ಚಾ ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ ಏಕರೂಪದ ಧಾರಣೆ ನಿಗದಿ.
- (4) ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಸ್ತಾಸ ಕೇಂದ್ರದ ಶಾಖೆಯೊಂದರ ಸ್ಥಾಪನೆ.
- (5) ಚರ್ಮಶಿಲ್ಪ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಮೂರು ವರ್ಷ ಅವಧಿಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ರಮದ ಪ್ರಾರಂಭ.
- (6) ಕುಶಲ ಕರ್ಮಿಗಳಿಗೆ ರಾಜ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ನೀಡುವ ಪದ್ಧತಿಯ ಪುನರಾರಂಭ.
- (7) ರಾಜ್ಯ ಹಾಗೂ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಉದ್ಯಮಗಳಿಗೆ 'ಏಕಾಶ್ರಯ' ವ್ಯವಸ್ಥೆ (ಸಿಂಗಲ್ ವಿಂಡೋ).
- (8) ಕುಶಲಕರ್ಮಿಗಳ ತರಬೇತಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಆಧುನೀಕರಣದ ಆರಂಭ.
- (9) ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಕುಶಲಕರ್ಮಿಗಳಿಗೆ ಸಮುದಾಯ ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳ ನಿರ್ಮಾಣದ ಪ್ರಾರಂಭ.
- (10) ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಯಾವುದೇ ನೆರವಿಲ್ಲದೆ ದೇಶದಲ್ಲೇ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಉಣ್ಣೆ ನೇಕಾರರಿಗೆ ಸಾಂದ್ರ ಕೈಮಗ್ಗ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯ ಜಾರಿ. ರಾಜ್ಯದ ಉಣ್ಣೆ ವಸ್ತ್ರಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕ ಪರಿವರ್ತನೆ ಸಂಭವಿಸಿತು.
- (11) ಉದ್ಯಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸ್ಥಾಪನೆ.

21. 1984-85ರ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾಗುವ ಹೊಸ ಯೋಜನೆಗಳು

- (1) ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ನೇಕಾರ ಸದಸ್ಯರಿಗೈಕಾಚೆಗೆ ಅನ್ವಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಕಾಣಿಕೆ ನೀಡುವ ಮಿತ ವ್ಯಯ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಕೈಮಗ್ಗ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮಕ್ಕೂ ವಿಸ್ತರಿಸುವುದು.
- (2) ತೆಂಗಿನ ನಾರು ಉದ್ಯಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ನಿಗಮವೊಂದರ ಸ್ಥಾಪನೆ.
- (3) ಬೀಡಿ ಕೆಲಸಗಾರರ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಫೆಡರೇಷನ್ನಿನ ಸ್ಥಾಪನೆ.
- (4) ಕೈಮಗ್ಗ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸ್ಥಾಪನೆ.
- (5) ಚರ್ಮಶಿಲ್ಪ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸ್ಥಾಪನೆ.
- (6) 36 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ 1985ರ ಡಿಸೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳೊಳಗಾಗಿ 1,510 ಔದ್ಯಮಿಕ ಷೆಡ್‌ಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ. ಕಳೆದ 20 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ 20 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಿರುವ ಷೆಡ್‌ಗಳು 2000 ಮಾತ್ರ.
- (7) ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಉದ್ಯಮಗಳಿಗಾಗಿಯೇ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನ ರಚನೆ.
- (8) ಔಷಧಿಗಳು, ಚರ್ಮೋದ್ಯಮ, ಕೈ ಉಪಕರಣಗಳಿಗಾಗಿಯೇ ಉದ್ಯಮವಾರು ಕೈಗಾರಿಕೆ ವಿಸ್ತೀರ್ಣಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ.
- (9) ದೇಶವಾಸಿಗಳಲ್ಲದೆ ಭಾರತೀಯರಿಗಾಗಿಯೇ ಮಿಸಲಾದ ಔದ್ಯಮಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ.
22. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಉದ್ಯಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರದ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆ ನಮ್ಮ ನಿರೀಕ್ಷೆಗೆ

ತಕ್ಕಂತೆ ಇಲ್ಲ. ವಿಜಯನಗರ ಉಕ್ಕು ಸ್ಥಾವರ ಹಾಗೂ ಮಂಗಳೂರು ತೈಲ ಸಂಸ್ಕರಣಾಗಾರಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ಇನ್ನೂ ಆರಂಭಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ರೇಷ್ಮೆ ಉದ್ಯಮ

23. ಬೈಪ್ರೋಲ್ಟೈನ್ ರೇಷ್ಮೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ನೂಲುವ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯದ ಉತ್ತರ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಫಿಲೇಚರ್ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಸ್ಥಾಪನೆ ಬೈಪ್ರೋಲ್ಟೈನ್ ರೇಷ್ಮೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದು ನೀಡುವ ಯೋಜನೆ ಇದೆ. 1984-85ರಲ್ಲಿ ಚನ್ನಪಟ್ಟಣ ಸ್ಪೆನ್ಸರ್‌ನ ಲಕ್ಮಿ ಮಿಲ್ಸ್‌ನ ವಿಸ್ತರಣಾ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು. ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಐದು ಲಕ್ಷ ಮೀಟರ್‌ಗಳಷ್ಟು ರೇಷ್ಮೆ ಬಟ್ಟೆ ತಯಾರಾಗುವುದು. ಕರ್ನಾಟಕ ರೇಷ್ಮೆ ಉದ್ಯಮ ನಿಗಮದ ಮಹಿವಾಟು 14 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮೀರುವುದು.

ಕೃಷಿ

24. ರಾಜಾಸ್ಥಾನದ ತರುವಾಯ ಕರ್ನಾಟಕ ಖುಷ್ಕಿ ಭೂಮಿಯ ಪ್ರಮಾಣ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಇಲ್ಲಿ ಬೇಸಾಯ ಮಳೆಯನ್ನೇ ಪೂರಾ ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ. ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಖುಷ್ಕಿ ಭೂಮಿಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಸಮಗ್ರ ಯೋಜನೆಯಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಖುಷ್ಕಿ ಭೂಮಿಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು. 1984-85ರಲ್ಲಿ ಎಪ್ಪತ್ತೈದು ಸಾವಿರ ಹೆಕ್ಟೇರು ಭೂಮಿಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ವಾಟರ್‌ಷೆಡ್ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು. ಇದಲ್ಲದೆ ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೂ 1,000 ಹೆಕ್ಟೇರು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಖುಷ್ಕಿ ಬೇಸಾಯ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಗುವುದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬೇಸಾಯಗಾರ ಕುಟುಂಬವೂ ಸಣ್ಣ ದಿರಲಿ ದೊಡ್ಡ ದಿರಲಿ ಖುಷ್ಕಿ ಭೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಒಳಪಡುವುದು. ಮಳೆ ಬೀಳದೆ ಅಥವಾ ಅಲ್ಪ ಮಳೆಯ ನಿಮಿತ್ತ ಯಾವುದೇ ಕೃಷಿ ಕುಟುಂಬ ತನ್ನ ವಸತಿ ಸ್ಥಳದಿಂದ ವಲಸೆ ಹೋಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಗುರಿ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಲೂ ಈ ಮಂಡಳಿಗಳು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುವು.

25. ಸದ್ಯದ ಕೃಷಿ ವಿಸ್ತರಣಾ ಪದ್ಧತಿ ಪ್ರಸಕ್ತ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಕೇತ್ರಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ವರ್ಗಾಯಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತದೆ. ತರಬೇತಿ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಂದ ಇದನ್ನು ಬಿಲಪಡಿಸಬೇಕು. ರೈತರ ತರಬೇತಿಗಾಗಿ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಖುಷ್ಕಿ ಬೇಸಾಯದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ತಿಳಿಸಲು ತರಬೇತಿ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ತೆರೆಯಲು ಸರಕಾರ ಉದ್ದೇಶಿಸಿದೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯದಿಂದ, ಒಣ ಪ್ರದೇಶಗಳೆಂದು ವರ್ಗೀಕೃತವಾಗಿರುವ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಆರಂಭಿಸಲಾಗುವುದು. ಪಲಯ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ.

26. ಒಂದು ಕೃಷಿ ಕಾಲೇಜನ್ನೂ, ಒಂದು ಪಶುವೈದ್ಯ ಕಾಲೇಜನ್ನೂ 1984-85ರಲ್ಲಿ ತೆರೆಯುವ ಉದ್ದೇಶವಿದೆ.

27. ರೈತರ ಕ್ಷೇಮ ಸಾಧನೆಯೇ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಲಕ್ಷ್ಯ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ರೈತ ಭವನವೊಂದನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗುವುದು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ. ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯ ಬೇಗನೇ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಲಿದೆ. ಕೃಷಿಗಾಗಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿರುವ ವೆಚ್ಚದ ಮೊತ್ತವನ್ನು 1983-84ರ 99.48 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ 1984-85ರಲ್ಲಿ 112.49 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ತೋಟಗಾರಿಕೆ

28. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಕರ್ನಾಟಕ 1,000 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ಅಗಾಧ ನಿಯಾತ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡುವುದೇ ಸರಕಾರದ ಗುರಿ. 1984-85ರಲ್ಲಿ ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಆಳಂದ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಸಾಂದ್ರ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಿದ್ದೇವೆ. ಹೈನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ

29. ಕರ್ನಾಟಕ ಹಾಲು ಉತ್ಪಾದಕರ ಸಹಕಾರಿ ಫೆಡರೇಷನ್ ಆಗಿ ಪರಿವರ್ತಿತವಾಗಿರುವ ಕರ್ನಾಟಕ ಹೈನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮ ತನ್ನ 72 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ವೆಚ್ಚದ "ಆಪರೇಷನ್ ಪ್ಲಾನ್-II" ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಜಾರಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಿದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕಾಗಿ 1984-85ರಲ್ಲಿ 8.5 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಫೆಡರೇಷನ್ 1984-85ರಲ್ಲಿ 2,035 ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಾಲು ಉತ್ಪಾದಕರ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಸಂಘಟಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹೊಂದಿದೆ; 8 ಜಿಲ್ಲಾ ಸಹಕಾರಿ ಹಾಲು ಉತ್ಪಾದಕರ ಸಂಘಗಳನ್ನೂ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೊಳಿಸಲಿದೆ. ವಿನಾನಗಾರಿಕೆ

30. 1983-84ರಲ್ಲಿ ವಿನಾನಗಾರಿಕೆಗಾಗಿ ಇದ್ದ 337 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವೆಚ್ಚವನ್ನು 1984-85ರಲ್ಲಿ ಸಮುದ್ರ ಹಾಗೂ ಒಳನಾಡಿನ ಮತ್ಸ್ಯೋತ್ಪತ್ತಿಯ ಹೆಚ್ಚಳಕ್ಕಾಗಿ 397 ಲಕ್ಷಕ್ಕುಳಿಸಿ

ಲಾಗಿದೆ. ಸಫಲವಾಗಿ ಮಿನುಗಾರಿಕೆ ನಿಯಮಾನ ವಿಧೇಯಕವನ್ನು ವಿಧಾನಸಭೆಯಿಂದ ಮುಂಬೆ ವಂದಿಸಿ ಲೆದ್ವೇವೆ. ಅದು ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಯಾಂತ್ರಿಕತೆ ಮಿನುಗಾರಿಕೆ ನೌಕೆಗಳಿಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಲಯ ಗಳನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸುವುದು. ಕರ್ನಾಟಕ ಮಿನುಗಾರಿಕೆ ಟರ್ಮಿನಲ್ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ವಿಧೇಯಕವನ್ನೂ ಮಂಡಿಸಲಾಗುವುದು. ಹೊಸದಾಗಿ ನಿರ್ಮಿತವಾಗಿರುವ ಮಿನುಗಾರಿಕೆ ಬಂದರುಗಳಾದ ಮಲ್ಟಿ ಮತ್ತು ಹೊನ್ನಾ ವರಗಳಲ್ಲಿ ಯಾಂತ್ರಿಕತೆ ಮಿನುಗಾರಿಕೆ ನೌಕೆಗಳಿಗೆ ನಡವಳಿಕೆಯನ್ನು ಅದು ನಿಯಮಾನ ಗೊಳಿಸುವುದು.

ಅರಣ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ

31. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಗತ್ಯ ಪ್ರಮಾಣವಾದ ಶೇಕಡಾ 33ರ ಬದಲು ಶೇಕಡಾ 17ರಷ್ಟು ಭೂಮಿ ಮಾತ್ರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿದೆ. ಬರಲಿರುವ 3 ಅಥವಾ 4 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯಾಭಿ ವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಶೇಕಡಾ ಹತ್ತರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಗುರಿ ನಮ್ಮದು. ತಮ್ಮ ಬಡವರಿಗೆ ಹತ್ತನೆಯ ಒಂದು ಭಾಗ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಾಡು ಬೆಳೆಸಲು ನಮ್ಮ ರೈತರನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವೆವು. ಈಗ ಗಲೀ ಶಾಂತಿ ಕಾಲೇಜು ಅರಣ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದೇವೆ, ಉಚಿತವಾಗಿ ಸಸಿಗಳನ್ನು ಹಂಚಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಸಹಕಾರ

32. ಈ ವರ್ಷದ ಜನವರಿ 26 ರಿಂದ ಬೃಹತ್ ಗ್ರಾಮೀಣ ಉದ್ಯೋಗ ಭರವಸೆ ಯೋಜನೆ ಯೊಂದನ್ನು ಸರಕಾರ ಕೈಗೊಂಡಿರುವುದು ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತು. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಗ್ರಾಮಾಂ ತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ವೃದ್ಧಕಾಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೂ ಅವರು ಬಯಸಿದಾಗ ಉತ್ಪಾದಕ, ಲಾಭ ದಾಯಕ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಭರವಸೆ ಉಳ್ಳದ್ದು. ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ವಯ ಕೆಲಸ ಬಯ ಸುವ ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ತನ್ನ ಮನೆಯಿಂದ ಆನತಿ ದೂರದಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗುವುದು.

33. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಕಲ್ಪನೆಗೆ ಆತ್ಮನುತ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ವಂದನೆಯನ್ನು ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಯ ಪ್ರತಿ 250 ಮಂದಿಗೆ ಒಂದರಿಂದ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ಗುರಿ. 26,826 ಹಳ್ಳಿಗಳ ಪ್ರತಿ 21,839 ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ಹೊಂದಿದರೂ ಸುರಕ್ಷಿತ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಆಸೆ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಉಳಿದ 4,987 ಹಳ್ಳಿ ಗಳಿಗೆ ಪ್ರಸಕ್ತ ಹಣಕಾಸಿನ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ನೀಡಲಾಗುವುದು. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಪ್ರಕಾರ ಕೊಪ್ಪಲುಗಳು ಹಾಗೂ ಜನತಾ ವಸತಿ ಕಾಲೋನಿಗಳೂ ಸೇರಿದಂತೆ 50,663 ವಸತಿಗಳಿಗೆ ನೀರಿನ ಪೂರೈಕೆ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗುವುದು. 1983-84ರ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 3,530 ಹಳ್ಳಿಯ ಕೈಪಂಪುಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮತರ ಸಾಧನಗಳಿಂದ ಬದಲಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು 4827 ಸುಧಾರಿತ ಕೈಪಂಪುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.

ಭೂ ಸುಧಾರಣೆ

34. ಭೂ ಸುಧಾರಣೆ ಶಾಸನದ ಪ್ರಕಾರ ತಮ್ಮ ಭೂಮಿ ಕಳೆದುಕೊಂಡವರಿಗೆ ಬಾಡುಗಳ ಬದಲಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉಳಿತಾಯ ನಿರ್ಮಾಣ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ಪರಿಹಾರ ಒದಗಿಸಲು ಸರ್ಕಾರ ನಿರ್ಧರಿಸಿ ದಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ 15 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ.

35. ಬೇಸಾಯದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಬೇಸಾಯೇತರ ಉದ್ಯೇಶಗಳಿಗೆ ಪರಿವರ್ತಿಸುವುದನ್ನು ತಡೆ ಗಟ್ಟಿಲು ಪರಿವರ್ತನ ದಂಡವನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರಾಪಾರೋದ್ಯೇಶ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಪಾರೇತರ ಉದ್ಯೇಶಗಳನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪಡಿಸಲಾಗುವುದು. ಕೆಲ ಪರಸ್ಪರಗಳಿಗೊಳಪಟ್ಟಂತೆ ಸರಕಾರಿ ಜಮೀನಿನ ಒತ್ತುವರಿಯನ್ನು ಕ್ರಮಬದ್ಧ ಗೊಳಿಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಸರಕಾರಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಒತ್ತುವರ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಉಗ್ರ ದಂಡನ ವಿಧಿಸುವಂತೆ ಶಾಸನವನ್ನು ತಿದ್ದು ಪಡಿ ಮಾಡಲಾಗುವುದು. ಈ ಕ್ರಮಬದ್ಧ ಗೊಳಿಸುವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಹಾಗೂ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದವರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ರಿಯಾಯಿತಿ ನೀಡಲಾಗುವುದು. ಎಲ್ಲ ರೈತರಿಗೂ ಕೃಷಿ ಸಾಲದ ಪಾಸ್ ಬುಕ್ ಅನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವ ಶಾಸನ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

36. "ನೆಗಿಲು ಭಾಗ" ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಂತೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಭೂಮಿ ಪಡೆದವರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಗೇಣಿದಾರ ರಿಗೆ ನೆರವು ನೀಡುವ ಬೃಹತ್ ಯೋಜನೆಯೊಂದನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು. 1984-85ನೆಯ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಮನ್ನಾ ಪಡಿಸುವ ಮೊತ್ತ 51 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು.

37. ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೌಕರ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸಲು ಹಾಗೂ ಆಡಳಿತ ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಲು ಸರಕಾರ ಸಮಿತಿ ಯೊಂದನ್ನು ರಚಿಸುತ್ತದೆ.

ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಮತ್ತು ಕಾಮೀಕರ

38. 1984-85ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ 1.25 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಗಳು ಹಾಗೂ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ನಲವತ್ತು ಹಾಸ್ಟಲುಗಳ ಕಾರ್ಯವನ್ನು

ಕ್ರೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು. 2,500 ಗ್ರಾಮೀಣ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಐವತ್ತು ಮೆಟ್ರಿಕ್-ಪೂರ್ವ ಹಾಸ್ಟೆಲುಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಲಾಗುವುದು. ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಹಾಗೂ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳ ರೈತರಿಗೆ ನೆರವಾಗಲು ಕೃಷಿ ಕಾಲೋನಿಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಪುನರುಜ್ಜೀವಿಸಲಾಗುವುದು.

39. ವಿಶೇಷ ಸೌಲಭ್ಯ ಯೋಜನೆಯ ಅನ್ವಯ ಬರುವ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಹಾಗೂ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ 1.25 ಲಕ್ಷ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ನೆರವಾಗುವಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಹಾಗೂ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮದ-ಪೇರು ಬಂಡವಾಳವನ್ನು 5 ಕೋಟಿಗಳಿಂದ 10 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಸರ್ಕಾರ ನಿರ್ಧರಿಸಿದೆ. 1984-85ನೆಯ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 30,000 ಜನರಿಗೆ ಇದರ ಲಾಭ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.

40. ವಿಶೇಷ ಸೌಲಭ್ಯ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಬೆಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಕಲ್ಬುರ್ಗಿ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಜನ ಕಾಲೋನಿಗಳಿಗೆ ಇಪ್ಪತ್ತು ಸಾಮುದಾಯಿಕ ಟೆಲಿವಿಷನ್ ಸೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗುವುದು.

41. ರಾಜ್ಯ ಮೆಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಇತರ ಉದ್ದೋಗ ನೀಡುವ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳು ನಡೆಸುವ ಸ್ಪರ್ಧಾ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಿಗೆ ಕುಳಿತಿಕೊಳ್ಳುವ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಹಾಗೂ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಬುಡಕಟ್ಟಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ತರಬೇತುಗೊಳಿಸಲು ನಲವತ್ತೆಂಟು ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಂದಿಸಲಾಗುವುದು.

42. ಹಿಂದೆ ಇದ ವರ್ಗಗಳು ಹಾಗೂ ಇತರ ದಲಿತ ಜನತೆಯ ಒತಸಾಧನೆಗಾಗಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸಿದ ದಿವಂಗತ ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸು ಅವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಗೌರವ ಸೂಚಿಸಲು ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಅವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವಿಷಯಗಳ ಅಧ್ಯಯನ ಪೀಠವೊಂದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ.

43. 120 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ 31,200 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ತರುವಾಯದ ವ್ಯಾಸಂಗ ವೇತನಗಳನ್ನು, 160 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ 1,87,000 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮೆಟ್ರಿಕ್-ಪೂರ್ವ ವ್ಯಾಸಂಗ ವೇತನಗಳನ್ನು ನೀಡಲು ಸರ್ಕಾರ ನಿರ್ಧರಿಸಿದೆ. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ವ್ಯಾಸಂಗ ವೇತನ ದೊರೆಯುತ್ತಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಊಟ ಹಾಗೂ ವಸತಿ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ತಿಂಗಳಿಗೆ 150 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ 175 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗುವುದು. ಈ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಖರ್ಚನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಹಿಂದಿಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಹಾಗೂ ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತಿರುವ ಮೆಟ್ರಿಕ್-ಪೂರ್ವ ವ್ಯಾಸಂಗ ವೇತನಗಳನ್ನು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಹಾಗೂ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಬುಡಕಟ್ಟಿನ ಮೆಟ್ರಿಕ್-ಪೂರ್ವ ವ್ಯಾಸಂಗ ವೇತನಗಳ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಸಮನಾಗಿ ಬರುವಂತೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗುವುದು. ಸರ್ಕಾರದ ಆಶ್ರಮ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಊಟಕ್ಕಾಗಿ ನೀಡುತ್ತಿರುವ ತಿಂಗಳಿಗೆ 40 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು 75 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಏರಿಸಲಾಗುವುದು. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ಶ್ರೇಣಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತೀರ್ಣರಾಗುವ 500 ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪೋಸ್ಟಾಹ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗುವುದು. ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೂ ಹದಿನೈದು ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಲಾಗುವುದು. 1984-85ರಲ್ಲಿ 150 ಮಂದಿ ನಿರುದ್ಯೋಗಿ ತರುಣರಿಗೆ ವಾಹನ ಚಾಲನೆಯ ತರಬೇತಿ ನೀಡಲಾಗುವುದು. ಹಿಂದಿಳಿದ ಜಾತಿಗಳ ಹಾಗೂ ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯಾತರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮದ “ಚೈತನ್ಯ” ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಬರುವ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 20,970 ಮಂದಿಗೆ ಸಹಾಯ ದೊರೆಯುವುದು.

44. ವಿಶೇಷ ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಂತೆ ಹದಿನೈದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು. ನಗರಗಳ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವ 1,800 ವಿಶೇಷ ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಅಂಗನವಾಡಿ ಕೇಂದ್ರಗಳಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಲಾಗುವುದು. ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರದ ಅಗತ್ಯಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಹಣ ಒದಗಿಸಲು ಯೋಜನಾ ಮೊತ್ತವನ್ನು 5.5 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಏರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದರ ಪ್ರಯೋಜನ 4,70,000 ಜನರಿಗೆ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯದ ಸಾಂದ್ರ ಶಿಶು ಕಲ್ಯಾಣ ಯೋಜನೆಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಪ್ರಕಾರ 4,700 ಅಂಗನವಾಡಿಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಲಾಗುವುದು.

45. ಅನಾಥ ವಿಧವೆಯರಿಗೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ 50 ರೂಪಾಯಿ ಮಾಸಾಶನ ನೀಡುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವೃದ್ಧರಿಗೆ ಆಶ್ರಯಧಾಮಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಲು ಸರ್ಕಾರ ಯೋಚಿಸಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಯಾರ ಆಸೆಯೂ ಇಲ್ಲದೆ, ಯಾವುದೇ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಜೀವನೋಪಾಯವೂ ಇಲ್ಲದ ಅರವತ್ತೈದು ವರ್ಷ ವಾರಿದ ವೃದ್ಧ, ಅಶಕ್ತ ಹಾಗೂ ಅಂಗವಿಕಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಪೋಷಣೆಗಾಗಿ ಸಮಾಜ ಸೇವಾ ಸಮುಚ್ಚಯ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬರುವುದು. ರೋಗಗಳಿಂದ ಆಶಕ್ತರಾದವರು, ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಹಿನ್ನಡೆಯುಳ್ಳವರು ಅಥವಾ ಅಂಗವಿಕಲರಾದವರನ್ನು ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.

46. ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲೂ ಒಂದಾದರೂ ಉದ್ಯಮ ತರಬೇತಿ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ತೆರೆಯಲಾಗುವುದು. ಮಹಿಳೆಯರಿಗಾಗಿಯೇ ಮೀಸಲಾದ ನಾಲ್ಕು ಉದ್ಯಮ ತರಬೇತಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸಾ ಪನೆ ಗೊಳ್ಳುವವು. ಈ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಶೀಘ್ರವೇ ಸಾಧಿಸಲು ಖಾಸಗಿ ಉಪಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದ ಉತ್ತೇಜನ

ದೊರೆಯುವುದು. ಸರಕಾರೇತರ ವಲಯ ಪಾಲುಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಕೋರಲಾಗುವುದು.

47. ಉದ್ಯೋಗ ವಿನಿಮಯ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಬಳಕೆ ಜಾರಿಗೆ ಬರುವುದೆಂದು ಕಳೆದ ವರ್ಷ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಎಲ್ಲ ಪೂರ್ವಭಾವೀ ಕೆಲಸವೂ ಆಗಿದೆ. ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ನೆರವಿನಿಂದ ನೋಂದಾಯಿಸುವಿಕೆ, ಪಟ್ಟಿ ತಯಾರಿಕೆ ಹಾಗೂ ಸ್ಥಳ ನಿರ್ದೇಶನದ ಪ್ರಯೋಜನ ಬರುವ ವರ್ಷ ಅರ್ಜಿದಾರರಿಗೆ ದೊರೆಯಿತು.

48. ಕಾರ್ಮಿಕ ಭವನ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ನಿವೇಶನ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ. ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯ ಶೀಘ್ರವೇ ಆರಂಭಗೊಳ್ಳುವುದು.

49. ಭೂಮಿಹೀನ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಮಹಿಳೆಯರು ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದ ಅತ್ಯಂತ ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗ. ಅವರಿಗೆ ಹೆರಿಗೆಯ ಮುನ್ನ ಮತ್ತು ಹೆರಿಗೆಯ ಅನಂತರದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ತಿಂಗಳಿಗೆ 50 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹೆರಿಗೆ ಭತ್ಯೆ ಕೊಡುವ ಯೋಜನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಎರಡನೆಯ ಮಗು ಹುಟ್ಟುವವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಈ ಭತ್ಯೆ ನೀಡಿಕೆ.

ವಸತಿ ಮತ್ತು ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ

50. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ನೀರು ಪೂರೈಕೆ ಹಾಗೂ ಒಳಚರಂಡಿ ಮಂಡಳಿ 1984-85ರ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕಾವೇರಿ ಎರಡನೆಯ ಹಂತದ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಪ್ರತಿ ದಿನಕ್ಕೆ 30 ದಶಲಕ್ಷ ಗ್ಯಾಲನ್‌ಗಳಷ್ಟು ಜಲ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು.

51. ಕರ್ನಾಟಕ ನಗರ ನೀರು ಪೂರೈಕೆ ಹಾಗೂ ಒಳಚರಂಡಿ ಮಂಡಳಿ 29 ನೀರು ಪೂರೈಕೆ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನೂ, 4 ಒಳ ಚರಂಡಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನೂ 1984-85ರಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.

52. 28.78 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಂಡ 14,160 ವಸತಿಗಳ ಪೈಕಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಗೃಹ ಮಂಡಳಿ 1983-84ರಲ್ಲಿ 7,169 ವಸತಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಮುಗಿಸಿದೆ. ಉಳಿದ ವಸತಿಗಳನ್ನು 1984-85ರಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು. ಅಧಿಕವಾಗಿ ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗಗಳಿಗಾಗಿ ಮಂಡಳಿ 4.2 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ 3,500 ವಸತಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದು. 1984-85ರಲ್ಲಿ 12 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಹುಡ್ಕೋ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಯೋಜನೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಅನ್ವಯ 5,000 ವಸತಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗುವುದು. 1984-85ರಲ್ಲಿ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶದ ನಿವಾಸಿಗಳಿಗಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶ ನಿವಾರಣಾ ಮಂಡಳಿ ಭಾರಿ ಸಂಖ್ಯೆಯ ವಸತಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದು.

53. ಜನತಾ ಮನೆಗಳ ಯೋಜನೆಯಂತೆ 58,000 ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಲು 786 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಹಾಯ ದನವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಬ್ಯಾಂಕ್ ನೆರವಿನ ಮನೆಗಳಿಗಾಗಿ 300 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. 55,090 ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಹಂಚಿದ್ದೇವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ 20,000 ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಹಾಗೂ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದವರಿಗೆ ಸಂದಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ 2.72 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ 3,616 ವಸತಿ ಗೃಹಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವ 15 ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಹುಡ್ಕೋ ನೆರವನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ.

54. ರಾಜ್ಯದ ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ವಿಶ್ವ ಸ್ಪರ್ಧೆ ಮಂಡಳಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅಧಿಕಾರ ನೀಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿಗಳ ಶಾಸನಕ್ಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತರಲು ನಾನು ಯೋಚಿಸಿದ್ದೇನೆ.

55. ಗದಗ-ಬೆಟಗೇರಿ, ಉಡುಪಿ, ಕುಮಟಾ-ಹೊನ್ನಾವರ, ಹುಕ್ಕೇರಿ ಸಂಕೀರ್ಣರಗಳ ಬಹು ಕಾಲದಿಂದ ಇರುವ ನೀರು ಪೂರೈಕೆ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಹಾಗೂ ಮೈಸೂರು ನಗರದ ಸಮಗ್ರ ನೀರು ಪೂರೈಕೆ ಹುಚಿಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಒಳಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಉಭಯ ಪಕ್ಷೀಯ ನೆರವಿಗಾಗಿ ಮೀಸಲಿಡಲಾಗಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ನಗರಪ್ರದೇಶ ನೀರು ಪೂರೈಕೆ ಹಾಗೂ ಒಳಚರಂಡಿ ಮಂಡಳಿಯ ಯೋಜನಾ ಮೊತ್ತವನ್ನು 770 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ 870 ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಈ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಕಾಮಗಾರಿಗಳೂ ಶೀಘ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಗಬಲ್ಲವು. ಉಭಯ ಪಕ್ಷೀಯ ನೆರವಿನಿಂದ ನಡೆಯಲು ಬೇಕಾದ ಪೂರ್ವಭಾವಿ ಕೆಲಸಗಳಿಗೂ ಹಣ ಒದಗುವುದು. ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ-ಧಾರವಾಡದ ಸದ್ಯದ ನೀರು ಹಂಚಿಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಲಪ್ರಭಾ ನೀರಿನ ಯೋಜನೆಯ ಲಾಭ ಪಡೆಯಲು ಪರ್ಯಾಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಹಂಚಿಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಆಧುನಿಕಗೊಳಿಸಲು ಬೇವವಿಮಾ ನಿಗಮದಿಂದ ನಗರಪಾಲಿಕೆ 3 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಾಲ ಪಡೆಯಲು ಸರ್ಕಾರ ಭದ್ರತೆಯ ಭರವಸೆ ನೀಡಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದೆ.

ಶಿಕ್ಷಣ

56. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ 2,000 ಪೂರ್ವ-ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುವುದು, ಏಕ ಶಿಕ್ಷಕರ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಇಬ್ಬರು ಶಿಕ್ಷಕರ ಶಾಲೆಗಳನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವುದು, ಸ್ವಯಾಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಅನೌಪಚಾರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು, ಉಚಿತ ಸಮವಸ್ತ್ರ ಹಾಗೂ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು, ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಉಪಹಾರದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ನಮ್ಮ ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಗೂ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ರಚನೆ ಮುಂತಾದ ಒಟ್ಟು ಕ್ರಮ

ಗಳನ್ನು ಕನಿಷ್ಠ ಅಗತ್ಯಗಳ ಪೂರೈಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅನ್ವಯ 1984-85ರಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು. ಈ ಮೂಲಕ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕಗೊಳಿಸುವ ಹಾಗೂ ಶಿಕ್ಷಣ ಸ್ಥಿರಗೊಳಿಸುವ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ನಮ್ಮ ಗುರಿ ಈಡೇರುವುದು.

57. "ಅಕ್ಷರಸೇವೆ"ಯ ಅಂದೋಲನ ಅನೌಪಚಾರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನೂ, ವಯಸ್ಕರ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನೂ ಒಳಗೊಳ್ಳುವುದು.

58. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ರೆವಿನ್ಯೂ ವಿಭಾಗದಲ್ಲೂ ಗಾಂಧಿ ಕಲ್ಪನೆ ಮಾದರಿಯ ಗುರುಕುಲ ಶಾಲೆ ಯೊಂದನ್ನು ತೆರೆಯಲಾಗುವುದು. ಬುಕ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಲಾಗುವುದು.

59. ಸೆಕೆಂಡರಿ ಮಟ್ಟದ ತರುವಾಯದ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗ ಪ್ರಧಾನ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಲಾಗುವುದು. ಪಾಲಿಟೆಕ್ನಿಕ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳಿಗೆ ಒತ್ತುಕೊಡುವ ಪರಂಪರಾ ಗತವಲ್ಲದ ವ್ಯಾಸಂಗ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ವಿಸ್ತರಿಸಲಾಗುವುದು.

60. ಸಮಗ್ರ ಶಿಕ್ಷಣ ವಿಧೇಯಕ ಸದನದ ಮುಂದೆ ಇದೆ.

ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ

61. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಹಾಗೂ ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕ್ ನೆರವಿನಿಂದ ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ಇಂಡಿಯಾ ಪಾಪ್ಯುಲೇಷನ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್-III (ಭಾರತ ಜನಸಂಖ್ಯಾ ಯೋಜನೆ-III) ಅಂತಿಮ ರೂಪ ತಳೆದಿರುವುದರಿಂದ 1983-84ರಲ್ಲಿ ಗಮನಾರ್ಹ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾಗುವುದು. ಈ ಯೋಜನೆಯ ಜಾರಿ 1984-85ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ 68.5 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಅದು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ.

62. ಭಾರತೀಯ ವೈದ್ಯ ಪದ್ಧತಿಯ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯದಲ್ಲಿ ನಿಸರ್ಗ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ವಿಭಾಗವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಬಯಸುತ್ತದೆ.

63. ಶಾಲೆಗಳ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ನಿಸರ್ಗ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನೂ, ಯೋಗವನ್ನೂ ವಿಷಯವನ್ನಾಗಿ ಸೇರಿಸಲು ಸರ್ಕಾರ ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತದೆ.

64. ಸರ್ಕಾರೀ ಸೇವೆಗೆ ಸೇರುವ ಎಲ್ಲ ವೈದ್ಯರಿಗೂ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸಬಯಸುತ್ತದೆ.

ಆಹಾರ ನಾಗರಿಕ ಪೂರೈಕೆ

65. ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪಬೇಕಾದ ಅಕ್ಕಿ ಹಾಗೂ ಸೀಮೆ ಎಣ್ಣೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಭಾರತದ ಆಹಾರ ನಿಗಮ ಒದಗಿಸುತ್ತಿರುವ ಅಕ್ಕಿಯ ಮಾರಾಟದ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಏರಿಸಿದೆ. ಆದರೂ ಬಳಕೆದಾರ ಜನತೆಯ ಹಿತವನ್ನು ಲಕ್ಷಿಸಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಈ ಹೆಚ್ಚಳವನ್ನು ಪೂರಾ ಸಹಾಯಧನವಾಗಿ ತುಂಬಿಕೊಡುತ್ತಿದೆ. ಅಕ್ಕಿಯ ಚಿಲ್ಲರೆ ಮಾರಾಟದ ಧಾರಣೆಯನ್ನು ಏರಗೊಟ್ಟಿಲ್ಲ.

ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ

66. ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ಈ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಯೋಜನಾ ಮೊತ್ತವನ್ನು 36 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹೋಟೆಲ್‌ಗಳನ್ನೂ, ವಸತಿಗೃಹಗಳನ್ನೂ ಪ್ರವಾಸಿ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸುವ ಕಾರ್ಯ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾಗಲು ಖಾಸಗಿ ಉಪಕ್ರಮಕ್ಕೂ ಸ್ವಾಗತವುಂಟು. ಕಾಲಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆಯ ವಿಸ್ತರಣೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗುವುದು.

67. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಪಾಕಫಿಡ್ಡೆಯ ತರಗತಿಯೊಂದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗುವುದು. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಜನರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶವೂ ಹೆಚ್ಚುವುದು. ವಿಸ್ತಾರಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಹೋಟೆಲ್ ಉದ್ಯಮಕ್ಕೆ ತರಬೇತಿ ಹೊಂದಿದ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯೂ ಸಿಕ್ಕುವುದು.

ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ

68. ಈ ಫರ್ಷದ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ದಿನದಂದು ವಿಶ್ವಕನ್ನಡ ಸಮ್ಮೇಳನವನ್ನು ನಡೆಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದೇವೆ. 1984-85ರಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಹಾಗೂ ನಾಟಕ ಅಕಾಡೆಮಿಗಳಿಗೆ ಕಟ್ಟಡ ಸಮುಚ್ಚಯ ನಿರ್ಮಿಸಲು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ 30 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ.

69. ರಾಜ್ಯದ ಹೊರಗೆ ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆಗಳು ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡ ಸಂಘಗಳ ಕಟ್ಟಡಕ್ಕಾಗಿ 25 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ.

70. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಕನ್ನಡೇತರರಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಕಲಿಸುವ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಸಹಾಯಧನ ನೀಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಯುವಜನ ಸೇವೆ

71. ಗೃಹಮಂಡಳಿ ನಿರ್ಮಿಸುವ ಮನೆಗಳೆಲ್ಲೂ, ಮನೆ ನಿವೇಶನಗಳೆಲ್ಲೂ ಕೆಲವೊಂದು ಸಂಖ್ಯೆ ಯನ್ನು ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಕ್ರೀಡಾಪಟುಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ವಿಸ್ತರಿಸಬಯಸುತ್ತದೆ.

72. ಗೋರಾಜೋತ್ಸವ ಪರೇಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಸತತವಾಗಿ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಬಾರಿಗೆ ಪತಾಕೆಯನ್ನು ಗಳಿಸಿದ ಕರ್ನಾಟಕ-ಗೋರಾಜೋತ್ಸವ, ಪಿ.ಸಿ. ಬೆಟಾಲಿಯನ್ ಬಗೆಗೆ ನಮಗೆ ಹೆಮ್ಮೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಎನ್.ಸಿ.ಸಿ. ಬಾಲಕ ಬಾಲಕಿಯರು ಉತ್ತಮ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಎನ್.ಸಿ.ಸಿ. ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದರಿಂದ ದೇಶಪ್ರೇಮ, ಶಿಸ್ತು, ಸಾಂಘಿಕ ಮನೋಭಾವ ಹಾಗೂ ಕ್ರೀಡಾಪಟುತ್ವ ವರ್ಧಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಆಯವ್ಯಯದಲ್ಲಿ 2.20 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ 3.04 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದ್ದೇನೆ.

73. 1984-85ರಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕ್ರೀಡಾ ಸಂಸ್ಥೆಯ ದಕ್ಷಿಣದ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಘಟಕವನ್ನಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಎಲ್ಲ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೂ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು. ಚಲನಚಿತ್ರೋದ್ಯಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ

74. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಸ್ಕರಣ ಸೌಕರ್ಯಗಳಿಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ರಾಜ್ಯದ ಹೊರಗೆ ತಯಾರಾದ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷಾ ಚಿತ್ರಗಳಿಗೂ ಸಹಾಯಧನಕ್ಕೆ ಅರ್ಹತೆಯುಂಟು. 1983-84ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕರಣ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧವಾದ ಚಿತ್ರಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರವೇ ಈ ಸಹಾಯಧನವನ್ನು ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸಬಹುದಿತ್ತು. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕರಣ ಸೌಕರ್ಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇನ್ನೂ ಪರ್ಯಾಯವಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ಸರ್ಕಾರ ಆಪಾದನಾರೂಪವಾಗಿ ಮತ್ತೂ ಒಂದು ವರ್ಷಕಾಲ ಈ ಸಹಾಯಧನ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಲು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದೆ. ಅನಂತರ ಅದನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು.

75. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೇ ತಯಾರಾಗುವ ಚಿತ್ರಗಳ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಸಂಪಾದನ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ನೆರವಾಗಲು ಕರ್ನಾಟಕ ಚಲನಚಿತ್ರೋದ್ಯಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮಕ್ಕೆ ಐದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ತಯಾರಾಗುವ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷಾ ಚಿತ್ರದ ಪ್ರಿಂಟನ್ನು ಕೊಂಡು ಕಾದಿರಲು ಒಂದು ರಾಜ್ಯ ಚಿತ್ರಾಗಾರವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದೇವೆ.

76. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಬಳಿ ಚಲನಚಿತ್ರ ನಗರವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಮಾಸ್ಟರ್ ಪ್ಲಾನ್ ಒಂದನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಪೋಲೀಸ್ ಮತ್ತು ಗೃಹರಕ್ಷಕ ದಳ

77. 1983-84ರಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ್ ಬಾಬಿಗಾಗಿ ಇದ್ದ 56 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಮೊತ್ತವನ್ನು 1984-85ರಲ್ಲಿ 68 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಪೋಲೀಸ್ ವಸತಿ ಕಲ್ಪನೆಗಾಗಿದ್ದ ಹಣವನ್ನೂ 1983-84ರ 126 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ 1984-85ರಲ್ಲಿ 150 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

78. ಬರುವ ವರ್ಷ ಹುಡ್ಕೋ ನೆರವಿನಿಂದ ಕೋರಮಂಗಲದಲ್ಲಿ 285 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್‌ಗಳಿಗಾಗಿ (48) ವಸತಿ ಗೃಹಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತೇವೆ.

79. ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಗೃಹರಕ್ಷಕದಳದವರಿಗೆ ಮೈರಾಲಿಸ್ ಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನೂ, ಜೀಪುಗಳನ್ನೂ ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.

80. ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ವಿಮಾ ನಿಗಮದಿಂದ ಸಾಲ ಪಡೆದ: 5.61 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಅಗ್ನಿ ರಕ್ಷಕ ದಳವನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸುವ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯೊಂದನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗಾಗಿ ಅಗ್ನಿ ಶಾಮಕ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳಲು ಈ ಹಣವನ್ನು ಬಳಸಲಾಗುವುದು. ರೈತರಿಗೆ ಪರಿಹಾರಗಳು

81. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ರೈತರಿಗೆ ನೀಡಿದ ಸಹಕಾರಿ ಸಾಲದ ರಿಯಾಯಿತಿಗಳು ಸದನಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಕಳೆದ ವರ್ಷದ ತೀವ್ರ ಅನಾವೃಷ್ಟಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ದೆಸೆಯಿಂದ ಸಣ್ಣ ಹಾಗೂ ಅತಿ ಸಣ್ಣ ರೈತರು ಈ ಪರಿಹಾರಗಳ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆಯಲಾಗಲಿಲ್ಲವೆಂಬ ಮನವಿಗಳು ರೈತರ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ನಮಗೆ ಬಂದಿವೆ. ಸಣ್ಣ ಹಾಗೂ ಅತಿ ಸಣ್ಣ ರೈತರಿಗೆ ಈ ಪರಿಹಾರಗಳ ಲಾಭ ಸಿಗಲೆಂದು ಅವುಗಳ ಅವಧಿಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಅನಿವಾರ್ಯ ಸಂದರ್ಭಗಳ ದೆಸೆಯಿಂದ "ನಬಾರ್ಡ್" (NABARD) ಸಂಸ್ಥೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಾರದಿದ್ದರಿಂದ ಅವರೊಡನೆ ಈ ಕುರಿತು ವಿಧಿವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಅತಿ ಸಣ್ಣ ರೈತರು 30-6-1982 ರಂದು ಅವರ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಸುಸ್ತಿ ಬಾಕಿಯ ಅಸಲನ್ನು 1984ರ ಮಾರ್ಚ್ 30ರೊಳಗಾಗಿ ತೀರಿಸಿ ಬಿಟ್ಟರೆ ಅವರಿಗೂ ಅದೇ ರಿಯಾಯಿತಿಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ

ಇರುವ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬ್ಯಾಂಕಿನೊಡನೆ ಸಮಾಲೋಚಿಸಿ ಪರಿಹಾರ ವಿಧಾನವನ್ನು ನಿಶ್ಚಯಿಸಲಾಗುವುದು.

82. ಸರ್ಕಾರ ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಕೈ ಬದ್ಧವಾಗಿದೆ. ರೈತರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಅರಿತಿದೆ. ಕಳೆದ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 70 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಪರಿಹಾರ ನೀಡಿದೆ. ಅನೇಕ ವಿಧದಲ್ಲಿ ಅವರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ ಸುಧಾರಿಸಲು ಸರ್ಕಾರ ಸರ್ವಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದೆ. ಆದರೂ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವೇ ಪರಿಹರಿಸಬಹುದಾದ ಕೆಲ ಸಮಸ್ಯೆಗಳೂ ಇವೆ. ಧಾರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಾನತೆ ಇಂಥ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು. ಇದು ಅತ್ಯಂತ ತರ್ಕಬದ್ಧ ಬೇಡಿಕೆ. ಇಂದಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾಳೆಯಾದರೂ ಈಡೇರಲೇಬೇಕು.

83. ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಬೆಲೆಯೂ ಸೇರಿದಂತೆ ರೈತರ ಎಲ್ಲ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನೂ ಅಭ್ಯಸಿಸಲು, ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಸಲಹೆ ನೀಡಲು ಕೃಷಿ ಸಚಿವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ರೈತರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಹಾಗೂ ಇತರರು ಸದಸ್ಯರಾಗಿರುವ ಪರಿಣತರ ಸಮಿತಿಯೊಂದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ರಚಿಸುವುದು.

84. ಈ ಸರ್ಕಾರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಮೊಸಲಾದ ಒಟ್ಟು ಧನರಾಶಿಯ ಶೇಕಡಾ 40ರಷ್ಟಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಕೃಷಿಗಾಗಿ ತತ್ಸಂಬಂಧ ವಲಯಗಳಿಗಾಗಿ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಇದುವರೆಗೆ ಯಾವ ಸರ್ಕಾರವೂ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರವೊಡನೆ ಸಹಕರಿಸಬೇಕೆಂದೂ ತಪ್ಪುದಾರಿಗೆ ಎಳೆಯಲ್ಪಡಲಾರದೆಂದೂ ರೈತರಲ್ಲಿ ಬಿನ್ನ ವಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರು :

85. 1984-85ರ ಹಣಕಾಸಿನ ವರ್ಷದಿಂದ ತಿಂಗಳಿಗೆ 15 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಮನೆಬಾಡಿಗೆ ಭತ್ಯೆವನ್ನು ಇದುವರೆಗೆ ಅಸ್ತವ್ಯವಾಗದಿರುವ ಎಲ್ಲ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರಿಗೂ ಸಹಾಯ ಪಡೆಯುವ ಎಲ್ಲ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ನೌಕರರಿಗೂ ಸರ್ಕಾರ ವಿಸ್ತರಿಸಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತದೆ. 90,000 ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರಿಗೂ 35,000 ಸಹಾಯಧನ ಪಡೆಯುವ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಉದ್ಯೋಗಿಗಳಿಗೂ ಇದರ ಲಾಭ ಸಿಗುತ್ತದೆ.

86. ನಿವೃತ್ತಿ ವಯಸ್ಸನ್ನು 58 ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಏರಿಸಬೇಕೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರ ತಗಾದೆಗಳಲ್ಲೊಂದು. ಕೆಲ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಶಿಕ್ಷಕರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿವೃತ್ತಿ ವಯಸ್ಸನ್ನು 58 ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಏರಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಅನಂತರ ಅದನ್ನು 55ಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಲಾಯಿತೆಂಬುದು ಸದನಕ್ಕೆ ತಿಳಿದಿದೆ. ಅಂಥ ಪ್ರದೇಶ ನಿವೃತ್ತಿ ವಯಸ್ಸನ್ನು 55 ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಇಳಿಸಿದೆ. ಅಂಥ ಬದಲಾವಣೆಗಳಿಂದ ಅಸ್ತವ್ಯಸ್ತತೆಯುಂಟಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲದೇ ಗೌನೀಯ ಪ್ರಮಾಣದ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಹಣಕಾಸಿನ ಹೊರೆಯೂ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಈ ನೀತಿ ಈ ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಸಭೆಯೇ ನಿಶ್ಚಯಿಸಲೆಂದು ನನ್ನ ಸಲಹೆ. ಆಗ ಶಾಶ್ವತ ಆಧಾರದ ನಿರ್ಧಾರ ಆದೀತು.

ಪ್ರಮುಖ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಧನೆಗೆ ಮುಖ್ಯ ಸಂಕೇತಗಳು ಹಾಗೂ 1984-85ರ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರವೇಶ ದೃಷ್ಟಿ :

87. ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದಂತೆ 1983-84ರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯ ಸಂಕೇತಗಳನ್ನು ಸದನದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದು ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅಗತ್ಯವಾದ ಹೋಲಿಕೆಯ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಅನುಬಂಧ-1ರಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು.

88. 1984-85ರ ಅಂದಿಗೆ 650 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ರಾಜ್ಯದ ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಯೋಜನಾ ಆಯೋಗ ಒಪ್ಪಿದೆ. ಕಾವೇರಿ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶದ ಯೋಜನೇತರ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಪ್ರಸಕ್ತ ವರ್ಷದ 44.31 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ 1984-85ರಲ್ಲಿ 65.56 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ಯೋಜನೆಯ ಗಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚಿದ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಭಾಗ ವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಮೀಸಲು ವಿದ್ಯುದುತ್ಪಾದನೆಗೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿರುವ ಮೊತ್ತ ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ತುಸು ಕಡಿಮೆ. ರಾಯಚೂರು ಶಾಖೋತ್ಪನ್ನ ವಿದ್ಯುತ್ ಸ್ಥಾವರಕ್ಕೆ ಭಾರತ್ ಹವಿ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕಲ್ಸ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಸಂಸ್ಥೆ ನೀಡಿರುವ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವ ಹಣವನ್ನು ಮತ್ತೆ ಹಂತವಾಗಿ ಕೊಡುವುದೇ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. ವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆಗಳ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನೂ ಇದರಿಂದ ಭಾಧೆ ಇಲ್ಲ ಎದ್ದುತ್ ಯೋಜನೆಗಳು ಹಣದ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸದಂತೆ ಸರ್ಕಾರ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಮೊತ್ತಗಳನ್ನು ಪುನರ್ವಿನಿಯೋಗದಿಂದ ಒದಗಿಸಬಹುದು. ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿರುವ ಇತರ ವಲಯಗಳಿಂದರೆ-ಸಾರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಸಂಪರ್ಕ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಮುದಾಯಿಕ ಸೇವಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು. 1983-84ರಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಮುದಾಯಿಕ ಸೇವಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ 117.74 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ದೊರೆತಿಿದ್ದುವು. 1984-85ರಲ್ಲಿ ಈ ಮೊತ್ತ 147.54 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಏರಿತು. 29.8 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹೆಚ್ಚಳ.

89. ನಮ್ಮ ರಸ್ತೆಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ಹಾಗೂ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ರಸ್ತೆ ಸಾರಿಗೆ ನಿಗಮ ತನಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ವಾಹನ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಗಳಿಸಲು ಸಾರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಂಪರ್ಕ ಸೌಕರ್ಯಕ್ಕೆ 9.16 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಕೃಷಿ ಹಾಗೂ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿಯೂ ಸೇರಿದಂತೆ ತತ್ಸಂಬಂಧ ಸೇವೆಗಳಿಗೆ 13 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಒದಗಿಸಿ

ದೈವ: 1983-84ನೆಯ ವರ್ಷದ ಹಾಗೂ 1984-85ರ ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚದ ತುಲನಾತ್ಮಕ ಮಾಹಿತಿ ಅನುಬಂಧ-IIರಲ್ಲಿ.

ತೆರಿಗೆಗಳು :

90. ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸುವ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಕೈಕೊಂಡ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವ ಮೊದಲು 1980-81, 1981-82, 1982-83 ಮತ್ತು 1983-84ರಲ್ಲಿ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ವಸೂಲಿಯಾದ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ, ಮೋಟಾರು ವಾಹನಗಳ ತೆರಿಗೆ ಮತ್ತು ಅಬ್ಕಾರಿ ಶುಲ್ಕಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ತಿಳಿಸ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿವರಗಳನ್ನು ಅನುಬಂಧ-IIIರಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

91. ಈ ಮುಂದಿನ ವಿಧೇಯಕಗಳಿಗೆ 1983ರ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಸದನವು ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡಿರುವ ವಿಷಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ತಿಳಿದಿದೆ :—

- (ಎ) ಕರ್ನಾಟಕ ವಸನರಂಜನಾ ತೆರಿಗೆ (ಎರಡನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿ) ವಿಧೇಯಕ, 1983.
- (ಬಿ) ಕರ್ನಾಟಕ ವೃತ್ತಿಗಳ, ವ್ಯಾಪಾರಗಳ, ಅಜೀವಿಕೆಗಳ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗಗಳ ಮೇಲಣ ತೆರಿಗೆಯ (ತಿದ್ದುಪಡಿ), ವಿಧೇಯಕ 1983 ; ಮತ್ತು
- (ಸಿ) ಕರ್ನಾಟಕ ಬಳಕೆ ಉಪಯೋಗ ಅಥವಾ ಮಾರಾಟಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರದೇಶ ಗಳೊಳಗೆ ಬರುವ ಸರಕುಗಳ ಮೇಲಣ ತೆರಿಗೆಯ (ಎರಡನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿ) ವಿಧೇಯಕ, 1983.

ಈ ವಿಧೇಯಕಗಳಿಗೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಅನುಮೋದನೆ ಇನ್ನೂ ದೊರೆಯದಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಕ್ರಮ ಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಲು ನಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಅಧಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ಕ್ರಮಗಳು :

92. ತೆರಿಗೆ ಪರಿಷ್ಕರಣಾ ಸಮಿತಿಯು ಮಾಡಿರುವ ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಒಪ್ಪಿ ಕೊಂಡಿದೆ. ಅದಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ನಾವು ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ದರಗಳನ್ನು ಕ್ರಮಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈಗಿರುವ 19 ತೆರಿಗೆ ದರಗಳನ್ನು ನಾವು 11ಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಿದ್ದೇವೆ.

93. ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಮತ್ತು ಗುರುತಿಸಲಾದ ಸರಕುಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಗಳ ಪರಿಷ್ಕೃತ ದರ ಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಈ ಸಮಿತಿಯ ಕೆಲವೊಂದು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ. ವಿವರಗಳನ್ನು ಅನುಬಂಧ-IVರಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

94. ಈಗ ವಾರ್ಷಿಕ ಪರಿವಾಟು 40,000 ರೂಪಾಯಿ ಮೀರದಿರುವಂಥ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ನೋಂದಣಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಹಾಗೂ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನೋಂದಣಿಗಾಗಿ ವಾರ್ಷಿಕ ಪರಿವಾಟಿನ ಮಿತಿಯನ್ನು 50,000 ರೂಪಾಯಿಗೆ ಏರಿಸಬೇಕೆಂದು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡುವ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ವಾರ್ಷಿಕ ಪರಿವಾಟಿನ ಸದೃದ ಮಿತಿಯನ್ನು ವರ್ಷಕ್ಕೆ 1 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೆಂದೂ ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ವಾಣಿಜ್ಯ ತೆರಿಗೆ ಇಲಾಖೆಯು ತನ್ನ ಕಾರ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ದೊಡ್ಡ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಲು ಅನು ಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇದರಿಂದ ಸ್ಥಳೀಯ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರವೂ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಅಧಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ನಮ್ಮ ಈ ಏಕ ರೂಪತಾ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರಿ ಸಮುದಾಯವು ಸರ್ಕಾರದೊಂದಿಗೆ ಸಹಕರಿಸುವುದೆಂದು ನಾನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ.

95. ಇತ್ತೀಚಿನ ಜನಗಣತಿಯ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ 50,000ಕ್ಕೆ ಮೀರದ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯುಳ್ಳ ಯಾವುದೇ ಗ್ರಾಮದ ಅಥವಾ ಪಟ್ಟಣದ ಪರಿಮಿತಿಯೊಳಗೆ ಇರುವ ಗುಡ್ಡೆ ಎಣ್ಣೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು/ಎಣ್ಣೆ ಗಾಣಗಳೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಎಲ್ಲ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಉದ್ಯಮಗಳಿಗೆ ಪೂರ್ಣ ತೆರಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ ನೀಡಲು ಅನುಕೂಲಿ ವಾಗುವಂತೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ನಿಯಮಗಳ 25(ಎ) ನಿಯಮದಲ್ಲಿನ ಗ್ರಾಮ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಅರ್ಥ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು 1983-84ರ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದೆ. ಆ ತರುವಾಯ ಸರ್ಕಾರವು ತನ್ನ ಹೊಸ ಕೈಗಾರಿಕಾ ನೀತಿಯನ್ನು ಘೋಷಿಸಿದ ಅದರ ಮೇರೆಗೆ ಗ್ರಾಮೋದ್ಯಮ ಮತ್ತು ಗುಡ್ಡೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿದ್ದ ಉದ್ಯಮಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡಲು ನಾವು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಜನಸಂಖ್ಯಾ ಮಿತಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿರುವ ಕಾರಣ ಈಗಿರುವ ಕೆಲವು ಗಾಮೋದ್ಯಮಗಳಿಗೆ ಈ ತೆರಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ ಪ್ರಯೋಜನ ದೊರೆಯ ದಂತಾಗಿದೆಯೆಂಬುದೂ ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ ಹಾಗೆಯೇ ಆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ಇತರ ದೊಡ್ಡ ಉದ್ಯಮಗಳೊಂದಿಗೆ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಿರುವ ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಆದ ತೆ ನೀಡುವುದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಕರ್ನಾಟಕ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ನಿಯಮಗಳ 25(ಎ) ನಿಯಮದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಲಾದ ಗುಡ್ಡೆ ಎಣ್ಣೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು, / ಎಣ್ಣೆ ಗಾಣಗಳೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಈಗಿರುವ ಎಲ್ಲ ಗ್ರಾಮೋದ್ಯಮಗಳಿಗೆ, ಅವು ಎಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದರೂ ಅವುಗಳಿಗೆ ತೆರಿಗೆಯಿಂದ ಪೂರ್ಣ ವಿನಾಯಿತಿ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ,

ಈ ವಿನಾಯಿತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು, ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಲಾದ ಈ ಉದ್ದಮೆಗಳು, ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಲಾದ ಯಾವುದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರಯಂತ್ರ ಮತ್ತು ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳಿಗಾಗಿ ಒಟ್ಟು 1 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿ ಗೆಲಾಗಿ ಹಣ ಹೊರಬರಬಾರದೆಂದು ಹಾಗೂ ವಾರ್ಷಿಕ ಮಾರಾಟ ವಹಿವಾಟು 10 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಗಳಿಗೆ ಮೀರಬಾರದೆಂದು ವಿಧಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ವಿನಾಯಿತಿ ಪಡೆಯುವ ನೆಪದಲ್ಲಿ ಉದ್ದಮೆಗಳು ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗದಂತೆ ಸರ್ಕಾರವು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಲಿರುವ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಲಾದ ಗ್ರಾಮೋದ್ಯಮಗಳ ಈ ಘಟಕಗಳಿಗೆ ಈ ಮುಂದಿನ ಷರತ್ತುಗಳನ್ನು ಅವು ಪೂರೈಸಿದ ಹೊರತು ವಿನಾಯಿತಿಯನ್ನು ನೀಡಬಾರದೆಂಬುದು ನನ್ನ ಉದ್ದೇಶ :

- (ಎ) ಇತ್ತೀಚಿನ ಜನಗಣತಿ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಯಾವ ಗ್ರಾಮ ಮತ್ತು ಪಟ್ಟಣದ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯು 1 ಲಕ್ಷವನ್ನು ಮೀರುವುದಿಲ್ಲವೋ ಆ ಗ್ರಾಮ ಅಥವಾ ಪಟ್ಟಣದ ಪರಿಮಿತಿಗಳೊಳಗೆ ಈ ಉದ್ದಮೆಗಳಿರಬೇಕು.
- (ಬಿ) ಯಾವುದೇ ಗೊತ್ತು ಪಡಿಸಿದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರಯಂತ್ರ ಹಾಗೂ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳಿಗಾಗಿ ಹೊಡಿದ ಒಟ್ಟು ಹಣ 1 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಮೀರಬಾರದು ; ಮತ್ತು
- (ಸಿ) ಅವುಗಳ ವಾರ್ಷಿಕ ಮಾರಾಟ ವಹಿವಾಟು 10 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಮೀರಬಾರದು.

ಈ ಬಾಬಿನಿಂದಾಗಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 20 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ರಾಜಸ್ವ ನಷ್ಟ ಉಂಟಾಗಬಹುದೆಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ರಿಯಾಯಿತಿಗಳು ಮತ್ತು ಪರಿಹಾರಗಳು :

96. ಇದಲ್ಲದೆ ಕೆಳಕಂಡ ರಿಯಾಯಿತಿಗಳ ಮತ್ತು ಪರಿಹಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಕೆಲಸದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರವು ರಾಜ್ಯದಿಂದ ಹೊರ ಹೋಗದಂತೆ ತಡೆಗಟ್ಟುವುದೇ ಇದರ ಉದ್ದೇಶ ವಾಗಿದೆ.

- (i) ರಾಗಿ ಮತ್ತು ಜೋಳದ ಮೇಲೆ ಪೂರ್ಣ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ ;
- (ii) ಧಾನ್ಯಗಳ ಮತ್ತು ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆಯ ಮೂಲ ದರವನ್ನು ಶೇಕಡಾ 4 ರಿಂದ ಶೇಕಡಾ 2ಕ್ಕೆ ಇಳಿಸುವುದು ;
- (iii) ಕ್ರಿಮಿನಾಶಕಗಳ ಮತ್ತು ಕೀಟನಾಶಕಗಳ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆಯ ಮೂಲ ದರವನ್ನು ಶೇಕಡಾ 4 ರಿಂದ ಶೇಕಡಾ 2ಕ್ಕೆ ಇಳಿಸುವುದು ;
- (iv) ಮೂಳೆಗೊಬ್ಬರ ಮತ್ತು ಹಿಂಡಿಯ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆಯ ಮೂಲ ದರವನ್ನು ಶೇಕಡಾ 3 ರಿಂದ ಶೇಕಡಾ 2ಕ್ಕೆ ಇಳಿಸುವುದು ;
- (v) ಶುದ್ಧೀಕರಿಸಿದ ಖಾದ್ಯ ತೈಲದ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆಯ ಮೂಲ ದರವನ್ನು ಶೇಕಡಾ 3 ರಿಂದ 2ಕ್ಕೆ ಇಳಿಸುವುದು ;
- (vi) ಒಣ ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿಯ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆ ದರವನ್ನು ಶೇಕಡಾ 5ರ ಬಹುಹಂತ ದರದಿಂದ ಶೇಕಡಾ 4ರ ಏಕ ಹಂತ ದರಕ್ಕೆ ಇಳಿಸುವುದು ;
- (vii) ಈಗಾಗಲೇ ಕರ್ನಾಟಕ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟ ಒಣ ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿಗೆ ಅಂತರ್ ರಾಜ್ಯ ಮಾರಾಟದ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ ;
- (viii) ಗೋಡಂಬಿ ಮತ್ತು ಗೋಡಂಬಿ ಬೀಜದ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆಯ ಮೂಲ ದರವನ್ನು ಶೇಕಡಾ 4ಕ್ಕೆ ಇಳಿಸುವುದು ;
- (ix) ಕೊತ್ತಂಬರಿ ಬೀಜದ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆಯ ಮೂಲ ದರವನ್ನು ಶೇಕಡಾ 5ರ ಬಹುಹಂತ ದರದಿಂದ ಶೇಕಡಾ 4ರ ಏಕಹಂತ ದರಕ್ಕೆ ಇಳಿಸುವುದು ;
- (x) ಈಗಾಗಲೇ ಕರ್ನಾಟಕ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟ ಅಡಿಕೆಗೆ ಅಂತರ್ ರಾಜ್ಯ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ ;
- (xi) ಅಡಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆಯ ಮೂಲ ದರವನ್ನು ಶೇಕಡಾ 5 ರಿಂದ ಶೇಕಡಾ 4ಕ್ಕೆ ಇಳಿಸುವುದು ;
- (xii) ಸಿಹಿ ತಿಂಡಿಗಳು, ಬಿಸ್ಕತ್ತುಗಳು ಮತ್ತು ಕೇಕುಗಳ ಉತ್ಪಾದಕರ ಮಾರಾಟ ವಹಿವಾಟು 2.5 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಇರುವಲ್ಲಿ ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ವಿಧಿಸುವ ತೆರಿಗೆಯ ಮೂಲ ದರವನ್ನು ಶೇಕಡಾ 8 ರಿಂದ 4ಕ್ಕೆ ಇಳಿಸುವುದು.
- (xiii) ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಬಳೆಗಳ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ.
- (xiv) ಬೆಂಕಿ ಕಡ್ಡಿಗಳ ಮೇಲಿನ ಶೇಕಡ 5ರ ಬಹು ಹಂತ ತೆರಿಗೆ ದರವನ್ನು ಶೇಕಡ 4ರ ಏಕ ಹಂತ ದರಕ್ಕೆ ಇಳಿಸುವುದು ;

- (xv) ಶಿರಸ್ತ್ರಾಣಗಳ ಮೇಲಿನ ಶೇಕಡ 5ರ ಬಹು ಹಂತ ತೆರಿಗೆ ದರವನ್ನು ಶೇಕಡ 4ರ ಏಕ ಹಂತ ತೆರಿಗೆ ದರಕ್ಕೆ ಇಳಿಸುವುದು ;
- (xvi) ಸ್ಪನ್ ಸಿಲ್ಕ್ ನೂಲಿನ ಮೇಲೆ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ.
- (xvii) ಗಣಕ ಯಂತ್ರಗಳು, ಅದರ ಭಾಗಗಳು ಮತ್ತು ಸಹಾಯಕ ಸಾಧನ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆಯ ಮೂಲ ದರವನ್ನು ಶೇಕಡ 15 ರಿಂದ ಶೇಕಡ 8ಕ್ಕೆ ಇಳಿಸುವುದು. ಮೌಲ್ಯತುಟ್ಟದ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆಯ ಮೂಲ ದರವನ್ನು ಶೇಕಡ 6 ರಿಂದ ಶೇಕಡ 4ಕ್ಕೆ ಇಳಿಸುವುದು.
- (xix) ಅಧಿಕ ಶಾಖೋತ್ಪನ್ನದ ಸೌದೆ ಒಲೆಗಳ ಮೇಲೆ 3 ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ತೆರಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ.
- (xx) ಯೂನಿಸೆಫ್ ಗ್ರೀಟಿಂಗ್ ಕಾರ್ಡ್‌ಗಳ ಮತ್ತು ಕ್ಯಾಲೆಂಡರ್‌ಗಳ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ.
- (xxi) ತಾಮ್ರ ಮತ್ತು ಹಿತ್ತಾಳೆ ಪಾತ್ರೆಗಳ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆಯ ಮೂಲ ದರವನ್ನು ಶೇಕಡ 8 ರಿಂದ ಶೇಕಡ 6ಕ್ಕೆ ಇಳಿಸುವುದು.
- (xxii) 50 ರೂಪಾಯಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಯ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಿದ್ಧ ಉಡುಪಿಗೆ ಪೂರ್ಣ ತೆರಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ.
- (xxiii) "ಬಾಲ್ ಬೇರಿಂಗ್"ಗಳಿಗೆ ಶೇಕಡ 10ರಷ್ಟು ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ನಮೂದನ್ನು ಸೇರಿಸುವುದು.
- (xxiv) ವೃತ್ತ ಪತ್ರಿಕಾ ಮುದ್ರಣ ಕಾಗದಗಳ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ.
- (xxv) ಗುಣಾಪಹೃತ (ಡಿನೇಚರ್ಡ್) ಮಧ್ಯಸಾರದ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆ ಮೂಲ ದರವನ್ನು ಶೇಕಡ 40 ರಿಂದ ಶೇಕಡ 10ಕ್ಕೆ ಇಳಿಸುವುದು.
- (xxvi) ಮಧ್ಯಮ ದರ್ಜೆಯ ಮಧ್ಯಸಾರದ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆಯ ಮೂಲ ದರವನ್ನು ಶೇಕಡ 30 ರಿಂದ ಶೇಕಡ 10ಕ್ಕೆ ಇಳಿಸುವುದು.
- (xxvii) 'ಫೆನ್'ಯ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆಯ ಮೂಲ ದರವನ್ನು ಶೇಕಡ 30 ರಿಂದ ಶೇಕಡ 10ಕ್ಕೆ ಇಳಿಸುವುದು ;
- (xxviii) ದ್ರಾಕ್ಷಾ-ರಸದ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆಯ ಮೂಲ ದರವನ್ನು ಶೇಕಡ 30 ರಿಂದ ಶೇಕಡ 10ಕ್ಕೆ ಇಳಿಸುವುದು ;
- (xxix) ಅವಧಿ ಮೀರಿ ಕಬ್ಬನ್ನು ಅರೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಅವಧಿ ಅಂದರೆ 15-4-1983 ರಿಂದ 30-6-1983ರ ವರೆಗಿನ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿತ ಭಾಂಡ ವಿಧಾನವನ್ನು (ವ್ಯಾಕೂಂ ಪಾನ್-ಪ್ಯೂಸಸ್) ಅನುಸರಿಸಿದ್ದ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು ಖರೀದಿ ಮಾಡಿದ ಕಬ್ಬಿನ ಮೇಲೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿ ಟನ್‌ಗೆ 17.60 ರೂಪಾಯಿಯಿಂದ 5.60 ರೂಪಾಯಿಗೆ ಇಳಿಸುವುದು ;
- (xxx) ತ್ರಿತಾರಾ, ಚತುರ್ತಾರಾ ಮತ್ತು ಪಂಚತಾರಾ ಹೋಟೆಲುಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಇತರ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲಾಗುವ ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಪಾನೀಯ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆ ದರವನ್ನು ಶೇಕಡ 5ರ ಬಹುಹಂತದಿಂದ ಶೇಕಡ 4ರ ಏಕ ಹಂತಕ್ಕೆ ಇಳಿಸುವುದು ; ಮತ್ತು
- (xxxi) ನ್ಯಾಯ ಬೆಲೆ ಅಂಗಡಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲಾಗುವ ಪಾಮೋಲಿನ್ ಎಣ್ಣೆಯ ಮೇಲಿನ ವಹಿವಾಟು ತೆರಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ ;

97. ಈಗ 10 ರೂಪಾಯಿ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಮೌಲ್ಯದ ಮಾರಾಟದ ಬಗ್ಗೆ ವಿಕ್ರಯ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ 50 ರೂಪಾಯಿ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೂ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ಮಾರಾಟಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರವೇ ವಿಕ್ರಯ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯ ಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ.

98. ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ಸಂದಾಯದ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ವಾರ್ಷಿಕ ವಹಿವಾಟಿನ ಮಿತಿಯನ್ನು 1 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಏರಿಸಲು ಮತ್ತು ತ್ರಿತಾರಾ ಮತ್ತು ಉನ್ನತ ವರ್ಗದ ಹೋಟೆಲುಗಳನ್ನು ಹೊರತು ಪಡಿಸಿ ಇತರ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲಾಗುವ ಆಹಾರ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಪಾನೀಯಗಳ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆ ದರವನ್ನು ಶೇಕಡ 5ರ ಬಹುಹಂತದಿಂದ ಶೇಕಡ 4ರ ಏಕ ಹಂತಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಲು ನಾವು ಕೈಗೆಂಡ ನಿರ್ಧಾರದಿಂದಾಗಿ, ಹೋಟೆಲುಗಳು ಮತ್ತು ಉಪಹಾರ ಗೃಹಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುವ ಒಪ್ಪಂದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಇದನ್ನು ಅನುಬಂಧ Vರಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

99. ವಾಪಾರ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಬಹುದಾದ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಈಗ ಬಹು ಹಂತ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಕೆಲವು ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಏಕಹಂತದ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಾನಕ್ಕೆ ಒಳ ಪಡಿಸಲು ನಾವು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇವೆ. ವಿವರಗಳನ್ನು ಅನುಬಂಧ VIರಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

100. ಮಂಖ್ಯವಾಗಿ ಆಡಳಿತ ಹೆಚ್ಚುವನ್ನು ಭರಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರಿಗಿನ ನೋಂದಣಿ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಈಗಿರುವ ವಾರ್ಷಿಕ 50 ರೂಪಾಯಿಯಿಂದ ವಾರ್ಷಿಕ 200 ರೂಪಾಯಿಗೆ ಏರಿಸಲು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದೇನೆ.

101. ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಗಳ ಬಾಕಿಯ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ಕೊಡಲು ತಪ್ಪಿದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಮೊದಲ ಮೂರು ತಿಂಗಳವರೆಗೆ ಸದ್ಯ ವಿಧಿಸಲಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಶೇಕಡೆ ಒಂದರಷ್ಟು ದಂಡವನ್ನು ಈಗ ಶೇಕಡಾ ಒಂದೂ ವರೆಗೆ ಏರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ 1957ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ಅಧಿನಿಯಮದ 13 (2)ನೇ ಪ್ರಕರಣ ವನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಲು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದೇನೆ. ದಂಡವನ್ನು ಹೀಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದರಿಂದ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ವಸೂಲಿ ಮಾಡಿದ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳದಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

102. ಮೇಲ್ಕಂಡ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕಾದರೆ 1957ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ಅಧಿನಿಯಮ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ನಿಯಮಗಳ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮತ್ತು ಅನುಮೋದನೆಗಾಗಿ ಕಾಲಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಸದನದ ಮುಂದೆ ತರಲಾಗುವುದು.

ವ ನರಂಜನಾ ತೆರಿಗೆ :

103. ಕ್ರೀಡಾ ಪ್ರೇಮಿಗಳು ಮತ್ತು ಕ್ರೀಡೋತ್ಸಾಹಿಗಳ ಆಶಯಗಳಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ಕ್ರಿಕೆಟ್, ಟೆನ್ನಿಸ್ (ಟೇಬಲ್ ಟೆನ್ನಿಸ್ ಹೊರತುಪಡಿಸಿ) ಬ್ಯಾಡ್ಮಿಂಟನ್, ಫುಟ್ಬಾಲ್ ಮತ್ತು ಹಾಕಿಯಂಥ ಕ್ರೀಡೆಗಳ ಮೇಲಣ ಮನರಂಜನಾ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

104. ಚಲನ ಚಿತ್ರ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರಿಗೆ ನೀಡಲಾಗಿರುವ ಮನರಂಜನಾ ತೆರಿಗೆಯ ವಿವರಣೆಯ ಅಥವಾ ಇಳಿಸಿದ ದರದ ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನು, ರಾಜಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಯೋಜನೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೊಳಪಡುವ ಚಿತ್ರ ಮಂದಿರಗಳಿಗೂ ಆಸ್ತಿಯಾಗಿ ನೀಡಲು ಕರ್ನಾಟಕ ಮನರಂಜನಾ ತೆರಿಗೆ ಅಧಿನಿಯಮಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತೇನೆ.

ರಾಜ್ಯ ಅಬಕಾರಿ ಶುಲ್ಕ :

105. ಅಬಕಾರಿ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದರಿಂದಾಗಿ ಕಳ್ಳಬಟ್ಟೆ ವದ್ದದ ಮಾರಾಟದಲ್ಲಿ ದುರ್ವ್ಯವಹಾರ ಸದಯುವ ಮತ್ತು ಅದರ ಮಾರಾಟದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಳ ಉಂಟಾಗುವ ಸಂಭವವಿರುವುದರಿಂದ 1984-85ರಲ್ಲಿ ಅಬಕಾರಿ ಶುಲ್ಕದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಹೆಚ್ಚಳವಿರುವುದಿಲ್ಲ.

106. ಹೆಂಡದ ಕಲಬೆರಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ದೂರುಗಳು ಬಂದಿರುವ ಕಾರಣ ಹೆಂಡದ ಮಾರಾಟ ವನ್ನು ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ರದ್ದುಗೊಳಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಂಡ ಇಳಿಸುವ ಮರಗಳು ಇದ್ದಿರುವ ರಾಜ್ಯದ ನಾಲ್ಕು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಂಡದ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಹರಾಜು ಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅಲ್ಲದೆ ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯಲ್ಲೂ ಸಾರಾಯಿಯನ್ನು ಶೀಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಚೀಲಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದೇವೆ.

107. ಸಾರಾಯಿಯ ಮಾರಾಟ ಬೆಲೆಯ ಮೇಲೆ ಯಾವುದೇ ನಿಯಂತ್ರಣವಿಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಸಾರಾಯಿ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರು ಸಾರಾಯಿಯನ್ನು ಲೀಟರೊಂದಕ್ಕೆ 12 ರೂಪಾಯಿಯಿಂದ 48 ರೂಪಾಯಿವರೆಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಅಹಿತಕರ ಸ್ಪರ್ಧೆಗೆ ಮತ್ತು ಆ ಮೂಲಕವಾಗಿ ದುರ್ವ್ಯವಹಾರಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ಸಾರಾಯಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ಮಾರಾಟ ಬೆಲೆಯನ್ನು 20 ರೂಪಾಯಿಗೆ ಮತ್ತು ಗರಿಷ್ಠ ಮಾರಾಟ ಬೆಲೆಯನ್ನು 35 ರೂಪಾಯಿಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅಬಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ಈ ಕ್ರಮದಿಂದಾಗಿ ಕಳ್ಳಬಟ್ಟೆ ವದ್ದದ ತಯಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಮಾರಾಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಶುಲ್ಕ :

108. ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಮಿತಿಗಳು, ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಪ್ರಾಂಗಣಗಳಲ್ಲಿ ವಿಧಿಸಿದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಇಳಿಸುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಸಮೀಕ್ಷಿಸಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಪ್ರಾಂಗಣಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನದ ಮಾರಾಟ ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ನೋಡಿ ಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ರೈತರಿಗೆ ಉಂಟಾಗುವ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಶುಲ್ಕ ವನ್ನು ಶೇಕಡೆ 2 ರಿಂದ ಶೇಕಡೆ 1ಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಲು ಸರ್ಕಾರ ನಿರ್ಧರಿಸಿದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಮಿತಿಗೆ ಆಗುವ ರಾಜಸ್ವ ನಷ್ಟ 650 ಲಕ್ಷ ರೂ ಗಳು.

109. ರೇಷ್ಮೆ ವಿನಿಮಯ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿರುವುದರಿಂದ ರೇಷ್ಮೆ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ. ರೇಷ್ಮೆ ವಿನಿಮಯ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಹಾಗೂ ರೇಷ್ಮೆ ಗೂಡಿನ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ—ಈ ಎರಡೂ ಕಡೆ ತಾವು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಸಂದಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ರೇಷ್ಮೆ ನೂಲು ಸುತ್ತುವವರು ಅಸಮಾಧಾನ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ ಮನವಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ

ಅನುಕೂಲಕರವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ರೇಷ್ಮೆ ಸೂಲಿ ಸುತ್ತುವವರು ರೇಷ್ಮೆಗೂಡಿನ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಸಂದಾಯ ಮಾಡುವರು. ಈ ರಿಯಾಯಿತಿಯಿಂದ ರಾಜ್ಯದ ಬೇಕುಸಕ್ಕಿ 125 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ನಷ್ಟ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕ್ರಮವು 1-4-84 ರಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ.

ಅಧಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆಗೆ ಕ್ರಮಗಳು :

110. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನತೆಯ ಕ್ಷೇಮಾಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ವಿವಿಧ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪರ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಅಡೆತಡೆಗಳಿದ್ದರೂ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಕೊರತೆಯಿಂದಾಗಿ ನಮ್ಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪರ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಿಗೆ ಅಡರಲ್ಲೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಅಡೆ ಯಂಟಾಗಬಾರದೆಂಬುದು ನನ್ನ ಅನಿಸಿಕೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಯ ಹಾಗೂ ಮೋಟಾರು ವಾಹನಗಳ ತೆರಿಗೆಯ ಮೂಲ ಶೇಕಡೆ ದರದ ಮೇಲೆ 10ರಷ್ಟು ದರದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಉಪಕರವನ್ನು ವಿಧಿಸಲು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಉಪಕರದ ಉತ್ಪನ್ನ ಮತ್ತು ಸಂಗ್ರಹಣೆಗಳನ್ನು, ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಂಪರ್ಕ, ಖುಷ್ಕ ಭೂಮಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಸೇರಿದಂತೆ ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು. ಈ ಉಪಕರದಿಂದ ಇಡೀ ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 50 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಸಂಗ್ರಹವಾಗುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿದೆ.

111. ನೀರು ಸರಬರಾಜಿನ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಮುನ್ನಿಪಾಲಿಟಿಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಬರಲು ರಚಿತವಾಗಿರುವ ಕರ್ನಾಟಕ ನಗರ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ಒಳಚರಂಡಿ ಮಂಡಳಿಯು, ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ 15 ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ 6 ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ಸರ್ಕಾರವು ಹಲವಾರು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದೆಯೆಂಬುದು ನಿಮಗೆ ತಿಳಿದಿದೆ. ಮತ್ತು ನಗರದ ಜಾರ ಬಗ್ಗೆ ಯೂ ನಮಗೆ ಇವೇ ಕಳಕಳಿಯಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ 4 ರಿಂದ 5 ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯೊಳಗಾಗಿ ಹಂತ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಮುನ್ನಿಪಾಲಿಟಿಗಳಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಈ ಮಂಡಳಿಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಡುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಈ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಬರಲು ಮಂಡಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಈ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಹಣ ಒದಗಿಸಲು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲ ಮುನ್ನಿಪಾಲಿಟಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಆಸ್ತಿ ತೆರಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಶೇಕಡಾ 10ರ ದರದಲ್ಲಿ ನಗರ ಪ್ರದೇಶ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಉಪಕರವನ್ನು ವಿಧಿಸಲು ಸರ್ಕಾರವು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದೆ. ಈ ಉಪಕರದಿಂದ ಸಂಗ್ರಹವಾದ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಮೀಸಲಿಡಲಾಗುವುದು.

1983-84ರ ಪರಿಷ್ಕೃತ ಅಂದಾಜುಗಳು :

112. 1983-84ರ ಪರಿಷ್ಕೃತ ಅಂದಾಜುಗಳಲ್ಲಿ ಆಯವ್ಯಯ ಅಂದಾಜುಗಳಿಗಿಂತ ಸುಧಾರಣೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. 1983-84ರ ಆಯವ್ಯಯ ಅಂದಾಜುಗಳಲ್ಲಿ 171.84 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕೊರತೆಯನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಹಿಂದಿ ವರ್ಷದ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ 11.10 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆಗಾಗಿ ಕ್ರಮಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಘೋಷಿಸಿದ್ದೆವು. ವರ್ಷಾವಧಿಯಲ್ಲಿ 35 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಆದರೂ ವೃತ್ತಿ ತೆರಿಗೆಯಿಂದ ಬಂದ ಆದಾಯ ಕಡಿಮೆಯಾದುದರಿಂದ ಈ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇಳುವರಿ ಆಯಿತು. ಈ ಎಲ್ಲ ಕ್ರಮಗಳ ಒಟ್ಟಾರೆ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಮೊದಲು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲಾಗಿದ್ದ 1471.33 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ರಾಜಸ್ವ ಅಂದಾಜಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಈಗ 1509.45 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ರಾಜಸ್ವ ಬರುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿದೆ.

113. ರಾಜ್ಯ ಅಭ್ಯಾಸಿಯಿಂದ ಬರುವ ಆದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಳದ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಕಂಡು ಬಂದಿದ್ದು ವಿಧ್ಯುತೆ ತೆರಿಗೆಯ ಪರಿಷ್ಕರಣೆಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಆದಾಯ ಬರಲಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ ತೆರಿಗೆಗಳ ಪಾಲಿನಲ್ಲೂ ಸಹ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಳ ಕಂಡುಬಂದಿದೆ.

114. ಅಧಿಕ ಬಡ್ತಿ ಸಂದಾಯದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಾಲ ತೀರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ರಾಜಸ್ವ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಳವುಂಟಾಗಿದೆ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಪರಿಷ್ಕೃತ ನಿವೃತ್ತಿ ವೇತನ ಸೂತ್ರದಿಂದಾಗಿ ನಿವೃತ್ತಿ ವೇತನ ಸಂದಾಯದ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಹೆಚ್ಚಳ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ನಾವು ಘೋಷಿಸಿದ್ದ ರಿಯಾಯಿತಿಗಳು ಸಹ ಅಧಿಕ ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

115. ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ತಿಳಿಸಿರುವಂತೆ, ತೀವ್ರ ಬರಗಾಲದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಉದ್ಯೋಗ ಮತ್ತು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸರಬರಾಜು ಮೊದಲಾದ ಕೆಲವು ಯೋಜನಾ ಬಾಬುಗಳ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾದ ಪರಿಹಾರ ವೆಚ್ಚ ಆಯವ್ಯಯದ ವಿವರಗಳನ್ನು ಮೀರಿದೆ. ಬರಗಾಲ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಬಂದ ನೆರವು ಅತ್ಯಲ್ಪ ಪ್ರಮಾಣದ್ದಾಗಿದ್ದರಿಂದ ರಾಜ್ಯವು ಹೆಚ್ಚಿನ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಸ್ವತಃ ತಾನೇ ಭರಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಈ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಅರ್ಥೋಪಾಯ ಮಂಡಂಡ ಹಣವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿ ಬಂದುದೇ ಅಲ್ಲದೆ ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಓವರ್ ಡ್ರಾಫ್ಟ್‌ನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಯಿತು. ಇದರಿಂದ ಬಡ್ತಿ ಹೂದ ಬಗೆಗಿನ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಳ ಉಂಟಾಗಿದೆ.

116. ಕೇಂದ್ರ ಯೋಜನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು, ಕೇಂದ್ರ ಪುರಸ್ಕೃತ ಯೋಜನೆಗಳು, ಬಾಹ್ಯ ನೆರವು ಯೋಜನೆಗಳು ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ನಿವೃತ್ತಿ ವೇತನಗಳು ಮುಂತಾದ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಕೆಲವು ಬಾಬುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜ್ಯ ವಹಿಸಿದ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಪುನಃ ತುಂಬಿ ಕೊಡುವಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬವುಂಟಾಗಿದೆ. ಈ ನೆರವು ಹೂದ ಬಾಕಿ ಅತ್ಯಧಿಕವಾಗಿದ್ದು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ದೊಂದಿಗೆ ನಾನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಈಗಿರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಅಸಮತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ನಾನು ಸದನದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ದೀರ್ಘ ಕಾಲದವರೆಗೆ ಭಾರಿ ಮೊತ್ತದ ಹಣವನ್ನು ಸಂದಾಯ ಮಾಡದೆ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಅರ್ಥೋಪಾಯ ಮಂಡಂಡ ಹಣ ಹಾಗೂ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾದಿಂದ ಪಡೆದ ಒವರ್ ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಹೂದ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜ್ಯವು ಬಡ್ತಿ ಹಣ ಸಂದಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನಮಗೆ ಬಾಕಿ ಯಿರುವ ಹಣವನ್ನು ತಡವಾಗಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಅದರ ವೇಲೆ ತೆರಬೇಕಾಗುವ ಬಡ್ತಿ ಹೂದ ಮೊಬಲಗು ನಮಗೆ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ನ್ಯಾಯಸಮ್ಮತವಾದುದಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅರ್ಥೋಪಾಯ ಮಂಡಂಡ ಹೂದ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ತಿಯನ್ನು ಶೇಕಡ 5ಕ್ಕೂ, ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಪಡೆಯುವ ಒವರ್ ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಹೂದ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ತಿಯನ್ನು ಶೇಕಡ 9ಕ್ಕೂ ಇಳಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

117. 1983-84ರ ರಾಜ್ಯದ ಆರ್ಥಿಕ ಪರ್ಷದ ಕೊನೆಗೆ 119.89 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕೊರತೆ ಕಂಡುಬರುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿದೆ.

1984-1985ರ ಆಯವ್ಯಯ ಅಂದಾಜುಗಳು :

118. 1984-85ನೇ ವರ್ಷದ ಆಯವ್ಯಯ ಅಂದಾಜುಗಳಲ್ಲಿ 1707.34 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ರಾಜ್ಯ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ. ತೆರಿಗೆ ಕಾರ್ಯ ವಿಧಾನವನ್ನು ಏಕರೂಪಗೊಳಿಸಿದ್ದರ ಹಾಗೂ 1983-84ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ ದರಗಳನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿದ್ದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ತೆರಿಗೆ ರಾಜ್ಯಸ್ವದಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಳವುಂಟಾಗಬಹುದೆಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ನಾನು ಈ ಮೊದಲೇ ತಿಳಿಸಿರುವಂತೆ 8ನೇ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗದ ಅಂತಿಮ ಶಿಫಾರಸುಗಳು ಈವರೆಗೂ ದೊರೆತಿರದ ಕಾರಣ ಅಂದಾಜುಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಶಿಫಾರಸುಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ದೊರೆಯುವ ಅನುದಾನಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸಹಾಯವನ್ನು ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. 17.12 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಯೋಜನಾ ನೆರವು ಮತ್ತು 10.68 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಾಲಗಳು ದೊರೆಯುವ ಸೂಚನೆ ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಅಂದಾಜುಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ. 1984-85ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ವಲಯಗಳಿಗೆ ಆಗುವ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ವೆಚ್ಚಗಳ ವಿಷಯವನ್ನು ಈ ಮೊದಲೇ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. 1984-85ನೇ ಸಾಲಿನ ಯೋಜನಾ ಗಾತ್ರ 650 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗಿದ್ದು ಇದು ಪ್ರಸ್ತುತ ವರ್ಷದ ಯೋಜನಾ ಚೌಕಟ್ಟಿಗಿಂತ 75 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹೆಚ್ಚು ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ತಿಳಿಸಿರುವಂತೆ 119.89 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಕೊರತೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಯೋಜನಾ ಗಾತ್ರದಲ್ಲಿನ ಈ ಹೆಚ್ಚಳದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ 1984-85ರ ಅಂತಿಮ ಕೊರತೆಯು 269.61 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯಷ್ಟಾಗುವ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಇದೆ.

119. ಈ ಕೊರತೆಯನ್ನು ತಗ್ಗಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಶೇಖರಣೆ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಅವುಗಳನ್ನು ಅನುಬಂಧ-VIIರಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಕ್ರಮಗಳಿಂದ 87 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯಷ್ಟು ಆದಾಯ ಬಂದರೂ 1984-85ರ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ 182.61 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಒಟ್ಟು ಕೊರತೆ ಉಂಟಾಗುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿದೆ.

120. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಉಳಿತಾಯಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವ ಪ್ರಗತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ವತ್ತೊಮ್ಮೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇನೆ. ನಾವು ಹಣಕಾಸು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ನಿವ್ವಳ 100 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಇರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೆವು. ನಾವು ಈ ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ, 120 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹಣ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯೂ ಇದೆ. 1984-85ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ನಿವ್ವಳ 150 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯ ಗುರಿ ಸಾಧಿಸುವ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಿದೆ.

121. 1985-86 ರಿಂದ ಏಳನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆರ್ಥಿಕ ಹಾಗೂ ಯೋಜನಾ ಮಂಡಳಿಯ ನೆರವಿನೊಂದಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ರಾಜ್ಯದ ಏಳನೆಯ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತೊಡಗಿದೆ. ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ ಹಾಗೂ ಇತರ ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಯೊಂದಿಗೆ ಯೋಜನೆಯ ವಿಧಾನ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ನಿಜವಾಗಿ ಕೈಗೊಂಡುವುದು. ಯೋಜನೆಯ ಪರಿಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಜನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಪಾಲುಗೊಳ್ಳುವ ನಮ್ಮ ಯೋಜನೆಗಳು ನಮ್ಮ ಜನರ ಆಶೋತ್ತರಗಳನ್ನು ದಿಟವಾಗಿ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸಲಾರವು. ಈ ಗುರಿಯ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧ ಪಡಿಸುವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ತೊಡಗಿಸಲು ಸರ್ಕಾರ ಅಗತ್ಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು.

122. ಕಳೆದ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಜನತೆಯ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ತರುವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಬಹು ಪಾಲು ಯಶಸ್ವೀ ಆಗಿದ್ದೇವೆ. ಸರ್ಕಾರ ಜನತೆಯ ಆಶೋತ್ತರಗಳನ್ನೂ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನೂ ಪ್ರೇರೇಪಿಸುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಅವುಗಳನ್ನು ವಾಸ್ತವಿಕತೆಯಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವ ಜನತೆಯ ಕೈಯಲ್ಲಿರುವ ಸಾಧನವೂ ಹೌದು.

123. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಹಲವಾರು ಇತಿಮಿತಿಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ತನಗಾಗಿಯೇ ರೂಢಿಸಬಲ್ಲ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಹಾಗೂ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಪಡೆಯುವ ಸಂಪತ್ಸಾಧನ ಜನತೆಗೆ ತನ್ನ ಹೊಣೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಸಾಲವು. ಕೇಂದ್ರ-ರಾಜ್ಯ ಸಂಬಂಧಗಳ ಸಮಗ್ರ ಪುನರ್ ಪರಿಶೀಲನೆ, ಅದರಲ್ಲೂ ಹಣಕಾಸು, ಔದ್ಯಮಿಕ ಹಾಗೂ ಆಡಳಿತ ರಂಗಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವ್ಯವಹಾರದ ಮರುಚಿಂತನೆ ಅತ್ಯನಿವಾರ್ಯ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಸದೃಢ ನೀತಿಯ ದೆಸೆಯಿಂದ ಹಣಕಾಸಿನ ಶಿಸ್ತನ್ನು ಪಾಲಿಸುವ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಭಾರಿ ಅನಾನುಕೂಲಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗುತ್ತವೆ. ಈ ಧೋರಣೆ ಬದಲಾಗಬೇಕು.

124. ನನ್ನ ಕಳೆದ ಬಜೆಟ್ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೆ ; “ಬಜೆಟ್ ಬರಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಪಟ್ಟಿಯೂ ಅಲ್ಲ ಅಥವಾ ನಿರ್ಜೀವ ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಪುಸ್ತಕವೂ ಅಲ್ಲ” ಎಂದು. ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರ ಜನರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನೂ ಅವುಗಳ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಕ್ರಮಗಳನ್ನೂ ಬಿಂಬಿಸಬೇಕು. ಆ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಈ ಬಜೆಟ್ ಒಂದು ಪ್ರಭಾವಕಾರಿ ದಾಖಲೆ ಎಂದು ನಮ್ಮವಾಗಿ ಹೇಳಬಲ್ಲೆ. ಕಳೆದ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಅನುಭವ ನಮಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನೂ ಬಲವನ್ನೂ ನೀಡಿದೆ. ಜನತೆಗೆತ್ತ ವಚನಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವ ಧೃಢೀಕೃತ ಸಂಕಲ್ಪದಿಂದ ಹೊಸ ವರ್ಷವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತೇವೆ. ಜನರ ಸದ್ಭಾವ ಸಹಕಾರಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯ ಹಗುರವಾದೀತು.

125. 1984-85ರ ಆಯವ್ಯಯ ಅಂದಾಜು ಪತ್ರವನ್ನು ಸದನದ ಪರಿಶೀಲನೆಗೂ, ಅನುಮೋದನೆಗಾಗಿಯೂ ನಾನು ಈಗ ಒಪ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಬಜೆಟ್ ವಿಹಂಗಮ ನೋಟ

(ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ)

	ಬಜೆಟ್ ಅಂದಾಜುಗಳು 1983-84	ಪರಿಷ್ಕೃತ ಅಂದಾಜುಗಳು 1983-84	ಬಜೆಟ್ ಅಂದಾಜುಗಳು 1984-85
ಪ್ರಾರಂಭದ ಶಿಲ್ಕು	(—) 40.30	(—) 43.75	(—) 119.89

ಎ. ರಾಜಸ್ವ ಲೆಕ್ಕ

I. ಜಮೆ ;

ರಾಜ್ಯ ತೆರಿಗೆ	.... 791.85	798.09	890.00
ಕೇಂದ್ರ ತೆರಿಗೆಗಳ ಪಾಲು	.... 263.40	268.16	287.08
ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಅನುದಾನ	.... 119.30	138.11	185.49
ತೆರಿಗೆಯ ಹೊರತಾದ ರಾಜಸ್ವ	.... 296.78	305.09	344.77
ಒಟ್ಟು—ಎ I.	1471.33	1509.45	1707.34

II. ವೆಚ್ಚ :

ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮುದಾಯಿಕ			
ಸೇವೆ	.... 509.43	530.24	616.98
ಆರ್ಥಿಕ ಸೇವೆಗಳು	.... 457.97	491.99	565.17
ಸಾಮಾನ್ಯ ಸೇವೆಗಳು	.... 397.27	447.93	488.22
ಸದಾಯಾನುದಾನಗಳು ಮತ್ತು ಅಂಶದಾನಗಳು	— 57.92	49.92	62.97
ಒಟ್ಟು—ಎ II	1422.59	1520.08	1733.34

ಎ. ರಾಜಸ್ವ ಲೆಕ್ಕ

ಹೆಚ್ಚಳ (+)	(+) 48.74	(—) 10.63	(—) 26.00
ಕೊರತೆ (—)			

(ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ.)

	ಬಜೆಟ್ ಅಂದಾಜುಗಳು 1983-84	ಪರಿಷ್ಕೃತ ಅಂದಾಜುಗಳು 1983-84	ಬಜೆಟ್ ಅಂದಾಜುಗಳು 1984-85
--	-------------------------------	----------------------------------	-------------------------------

ಬಿ. ಬಂಡವಾಳ ಲೆಕ್ಕ

I. ಜಮೆ :

ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಪಡೆದ ಸಾಲ	180.99	219.75	224.98
ಬಹಿರಂಗ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಾಲಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ	36.75	31.64	75.92
ಎಲ್‌ಐಸಿ, ಆರ್‌ಬಿಐ, ಜಿಐಸಿ ಮತ್ತು ಎನ್‌ಸಿಡಿಸಿಯಿಂದ ಪಡೆದ ಸಾಲ	17.75	22.81	24.27
ಸಾಲ ಮತ್ತು ಮುಂಗಡಗಳ ವಸೂಲಿ	99.64	82.60	90.54
ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಲೆಕ್ಕ (ನಿವ್ವಳ) ಇತ್ಯಾದಿ	104.86	158.51	108.12
ಒಟ್ಟು-ಬಿ I	439.99	515.31	523.83

II. ವಿಕರಣೆಗಳು :

ಬಂಡವಾಳ ಹೆಚ್ಚು (ನಿವ್ವಳ)	235.27	216.77	309.13
ಕೇಂದ್ರ ಸಾಲಗಳ ಮರುಪಾವತಿ	88.15	115.98	99.38
ಬಹಿರಂಗ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಾಲಗಳ ಮರುಪಾವತಿ, ಇತ್ಯಾದಿ	11.40	11.01	41.33
ಎಲ್‌ಐಸಿ, ಆರ್‌ಬಿಐ, ಜಿಐಸಿ ಮತ್ತು ಎನ್‌ಸಿಡಿಸಿಯಿಂದ ಪಡೆದ ಸಾಲಗಳ ಮರುಪಾವತಿ	5.46	5.80	6.38
ಸಾಲ ಮತ್ತು ಮುಂಗಡಗಳ ವಿಕರಣೆ	279.99	231.26	191.33
ಒಟ್ಟು-ಬಿ. II	620.27	580.82	647.45

ಬಿ. ಬಂಡವಾಳ ಲೆಕ್ಕ ಕೊರತೆ	(—)180.28	(—)65.51	(—)123.72
ಸಿ. ಒಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಳ ಕೊರತೆ	(—)131.54	(—)76.14	(—)149.72
ಡಿ. ಮುಕ್ತಾಯ ಶಿಲ್ಕು	(—)171.84	(—)119.89	(—)269.61
ಇ. ಹೆಚ್ಚಿನ ತೆರಿಗೆ ಕಳೆದು	....	....	87.00
ಎಫ್. ಒಟ್ಟು ಕೊರತೆ	....	....	(—)182.61

ಅನುಬಂಧ-I

1982-83 ಮತ್ತು 1983-84ನೇ ಸಾಲಿನ ಪ್ರಗತಿಯ ಮುಖ್ಯ ಸೂಚಿಗಳು

ಬಾಬು/ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ	ಘಟಕ	ಗುರಿ	1982-83				1983-84			
			ಸಾಧನೆ		ಗುರಿ		ಸಾಧನೆ		ಗುರಿ	
			ಜನಪರಿ ಅಂತ್ಯದ ಪರಗ	ಮಾರ್ಚ್ ಅಂತ್ಯದ ಪರಗ	ಜನಪರಿ ಮಾರ್ಚ್ ಅಂತ್ಯದ ಪರಗ	ಗುರಿ	ಜನಪರಿ ಅಂತ್ಯದ ಪರಗ	ಮಾರ್ಚ್ ಅಂತ್ಯದ ಪರಗ	ಜನಪರಿ ಅಂತ್ಯದ ಪರಗ	ಮಾರ್ಚ್ ಅಂತ್ಯದ ಪರಗ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

ಭಾರೀ, ವ:ಧ್ಯಮ, ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿಯ ಮೇರೆಗೆ ಲಕ್ಷ ನೀರಾವರಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಸೃಜನೆ (ಅಂತರ್ಜಲ ಹೆಚ್ಚಳಗಳು ವನ್ನೋಳಗೊಂಡು) (ಜುಲೈ ತಿಂಗಳಿಂದ ಜೂನ್ ತಿಂಗಳವರೆಗೆ ಅಂಕಗಳು).

ದ್ವಿಧಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಮತ್ತು ಎಣ್ಣೆ ಬೀಜಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ :

(ಎ) ದ್ವಿಧಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ.

.... ಲಕ್ಷ ಟನ್ನುಗಳು

(ಬಿ) ಎಣ್ಣೆ ಬೀಜಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ

.... ಲಕ್ಷ ಟನ್ನುಗಳು

* ಅಂಕಗಳು ಈಗ ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಉದ್ಯೋಗ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ :

ವಿಳಿವಳಿ

[illegible]

ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿ ಮಕ್ಕಳು ಅನುಸೂಚಿತ ಪಂಗಡ

—ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆದ ಕುಟುಂಬಗಳು :

	ಸಂಖ್ಯೆ	1,60,196	51,656	93,917	1,36,000	97,475	1,36,000
(ಎ) ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿ	....						
(ಬಿ) ಅನುಸೂಚಿತ ಪಂಗಡ	....	3,650	4,530	5,596	3,785	2,552	3,785
- ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಸರಬರಾಜು-ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ
- ವಸ್ತು ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಇರುವ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ
- ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗಿದೆ.

1	2	3	4	5	6	7	8
ಗ್ರಾಮೀಣ ಗೃಹನಿರ್ಮಾಣ :							
(ಅ) ಭೂ ರಚಿತರಿಗೆ ಮನೆ ನಿರ್ಮಾಣಗಳ ಹಂಚಿಕೆ ಸಂಖ್ಯೆ	1,49,000	1,20,233	1,30,882	75,000	61,539	75,000	
(ಬಿ) ಜನತಾ ಗೃಹನಿರ್ಮಾಣ ಯೋಜನೆಗೆ ಒದಗಿಸಿದ ಸಂಖ್ಯೆ	1,02,000	40,246	49,129	56,000	45,578	56,000	
ತಾದ ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣ ನೆರವು.							
ಯೋಜನೆಗೆ ಒಳಗೊಂಡ ಜನಸಂಖ್ಯೆ	78,750	40,544	82,009	57,470	59,701	1,00,000	
ಗ್ರಾಮೀಣ ವಿದ್ಯುದೀಕರಣ :							
(ಅ) ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಒದಗಿಸಲಾದ ಗ್ರಾಮಗಳು/ಸಣ್ಣ ಗ್ರಾಮಗಳು.	2,000	924	1,219	1,000	1,168	1,600	
(ಬಿ) ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಪಡೆದ ನೀರಾವರಿ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್ಟುಗಳು ಸಂಖ್ಯೆ	25,000	18,613	25,557	25,000	26,775	37,000	
ವಸನಿರ್ಮಾಣ-ನೆಡಲಾದ ಗಿಡಗಳು ಸಂಖ್ಯೆ	19.75	17.61	17.68	20.00	22.47	22.47	
ಕೋಟಿಗಳಲ್ಲಿ							
ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಜೈವಿಕ-ಅನಿಲ ಯಂತ್ರಗಳು	5,000	1,713	3,150	6,500	4,593	6,500	
ಕುಟುಂಬ ಯೋಜನೆ-ಮೂಡಿದ ಸಂತಾನಶಕ್ತಿ ಹರಣ ಲಕ್ಷ	3.05	1.98	2.32	4.17	1.97	2.50	
ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ							
ಆರಂಭಿಸಿದ ಉಪ-ಕೇಂದ್ರಗಳು (ಆರೋಗ್ಯ)	300	300	300	500	462	500	
ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ 1 ರಿಂದ 7ನೇ ತರಗತಿಗಳಿಗೆ ಲಕ್ಷ	51.85	*	53.31	54.02	*	54.02	
ಸಂಖ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ							
ದಾಖಲಾತಿ.							

* ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಶಾಲೆಗೆ ದಾಖಲಾತಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯ ಉದ್ಭವಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

1	2	3	4	5	6	7	8
ಪಯಸ್ಕೆ ಶಿಕ್ಷಣ ದಾಖಲಾತಿ	....	ಲಕ್ಷ ಸಂಖ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ	ಅದೇ	2.03	2.70	ಅದೇ	2.70
ಹೊಸದಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಅಂಗಡಿಗಳು.		ಸಂಖ್ಯೆ	694	700	650	885	1,085
ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಗ್ರಾಮ ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಸಂಖ್ಯೆ		17,263	6,142	8,817	15,000	1,362	9,282
ಉದ್ಘಾಟನೆ ಮಾಡಿದ ಸಂಖ್ಯೆ		12,154	10,988	12,311	10,033	2,017	....

@ ಪ್ರಸಕ್ತ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಪ್ರಗತಿಯು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ತಡೆಯಾಜ್ಞೆಗಳು ತೆರವಾಗುವುದರ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ. ಪ್ರಸಕ್ತ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 47,000 ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹಂಚುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಕೇವಲ 6,020 ಎಕರೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹಂಚಲಾಗಿದೆ. ನ್ಯಾಯಾಲಯ ತಡೆಯಾಜ್ಞೆಯ ತೆರವಾಗುವುದರ ಮೇಲೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮುಂದಿನ ಪ್ರಗತಿಯು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ.

ಅನುಬಂಧ-II

1983-84ರ ಮತ್ತು 1984-85ನೇ ಸಾಲಿನ ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚಗಳು
ತುಲನಾತ್ಮಕ ವಿವರ

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ವಲಯ	1983-84		1984-85		(ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ)
		ವಲಯ ಪಾರು ವೆಚ್ಚ	ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ವಲಯವಾರು ಹಂಚಿಕೆಯ ಶೇಕಡಾ	ವಲಯ ಪಾರು ವೆಚ್ಚ	ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ವಲಯ ವಾರು ಹಂಚಿಕೆಯ ಶೇಕಡಾ	
1.	ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಿತ ಸೇವೆಗಳು (ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ)	99.48	17.3	112.49	17.29	13.1
2.	ಸಹಕಾರ	10.89	1.9	10.30	1.58	4.78* (—)
3.	ನೀರಾವರಿ (ಕಾವೇರಿ ಜಲಾನಯನ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು)	17.60	15.2	108.21	16.66	23.61
4.	ವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆಗಳು	167.96	29.2	158.96	24.45	5.36** (-)
5.	ಉದ್ಯಮ ಮತ್ತು ಖನಿಜಗಳು	49.84	8.7	54.55	8.39	9.45
6.	ಸಾರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಂಪರ್ಕಗಳು	40.16	7	49.32	7.58	22.81
7.	ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯ ಸೇವೆಗಳು	117.74	20.5	147.54	22.69	25.31

8. ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯ ಸೇವೆಗಳು	1.33	0.2	1.34	0.21	0.75
9. ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಉಪಯೋಜನೆ	***	---	7.50	1.15	---
ಯೋಜನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಒಟ್ಟು ಮೇಲಣ ವೆಚ್ಚ	575.00	100	650.28	100	13.09
10. ನೀರಾವರಿ (ಕಾವೇರಿ ಜಲಾನಯನ ಯೋಜನೆಗಳು)	44.31	---	65.56	---	47.96
11. ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಮೇಲಣ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ	619.31	---	715.84	---	---

* ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಹಕಾರಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮವು ಹೊಸ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿಗೆ ಸಾಲ ನೀಡುತ್ತಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಸಹಕಾರಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಇಳಿತ ಉಂಟಾಗಿದೆ.

** ರಾಯಚೂರು ಶಾಖೋತ್ಪನ್ನ ವಿದ್ಯುತ್ ಸ್ಥಾವರಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸಿದ ಸಜ್ಜು ಸಲಕರಣೆಗಾಗಿ ಭಾರತ ಹವಿ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕಲ್ಸ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್‌ಗೆ ಸಂದಾಯವಾಗಬೇಕಾದ ಹಣವನ್ನು ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ಸಂದಾಯ ಮಾಡುವುದರಿಂದಾಗಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಸ್ವಲ್ಪ ಇಳಿತವುಂಟಾಗಿದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಇದರಿಂದಾಗಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮವುಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

*** 1983-84ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 7.5 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಉಪಯೋಜನೆಯನ್ನು ವಲಯವಾರು ವಿವರಣೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. 1984-85ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿಯ ವಲಯವಾರು ವಿವರಣೆಯಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಉಪಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವಾಗಿ ವಿವರಣೆ ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಅನುಬಂಧ-III

1980-81 ಮತ್ತು 1981-82 ಮತ್ತು 1982-83ನೇ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹವಾಗಿರುವ
ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ, ಮೋಟಾರು ವಾಹನ ತೆರಿಗೆ ಮತ್ತು ಆಬ್ಕಾರಿ ಶುಲ್ಕಗಳು

(ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ)

ತೆರಿಗೆಗಳು	1980-81	1981-82	1982-83	1983-84 (ಪರಿಷ್ಕೃತ ಅಂದಾಜು)
1. ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ	237.36	318.86	344.78	406.74
2. ಆಬ್ಕಾರಿ ಶುಲ್ಕಗಳು	93.71	117.74	131.69	156.50
3. ಮೋಟಾರು ವಾಹನ ತೆರಿಗೆ.	47.37	55.13	59.17	80.00

ಅನುಬಂಧ-IV

ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾವಗಳ ವಿವರ ಪತ್ರ
ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯನ್ನು ಕ್ರಮಪಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಆ ಬಗೆಗಿನ ಕ್ರಮಗಳು

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಬಾಬು	ಪ್ರಸಕ್ತ ದರ	ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ ದರ
1	2	3	4
1.	ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳು ಮತ್ತು ಬಿಡಿಭಾಗಗಳು ಹಾಗೂ ಸಹಾಯಕ ಸಲಕರಣೆಗಳ ಮಾರಾಟದ ಮೇಲಣ ತೆರಿಗೆ ದರದಲ್ಲಿ ಏರಿಕೆ.	6	8
2.	ಅವ್ಯತ ತೆರಿಗೆ ಚಿಪ್ಪುಡಿಗಳ ಮಾರಾಟದ ಮೇಲಣ ತೆರಿಗೆ ದರದಲ್ಲಿ ಏರಿಕೆ	12	15
3.	ಉಣ್ಣೆಯ ಹಾಸುಗಂಬಳಿ ಮತ್ತು ಜಮಖಾನೆಗಳ ಮಾರಾಟದ ಮೇಲಣ ತೆರಿಗೆ ದರದಲ್ಲಿ ಏರಿಕೆ	5	6
4.	ಹೆಣಿಗೆಯ ಹತ್ತಿ ಉಡುಪನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ಹೆಣಿಗೆ ಉಡುಪುಗಳ ಮಾರಾಟದ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆಯ ದರದಲ್ಲಿ ಏರಿಕೆ.	5	6
5.	“ಪೂಲಿಗೆ ದಾರದ” ಮಾರಾಟದ ಮೇಲಣ ತೆರಿಗೆ ದರದಲ್ಲಿ ಏರಿಕೆ	3	4
6.	“ಪನಸ್ಪತ್ತಿ” ಮಾರಾಟದ ಮೇಲಣ ತೆರಿಗೆ ದರದ ಏರಿಕೆ	6	8
7.	ಹೆಂಡ ಮತ್ತು ಸರಾಯಿಯನ್ನುಳಿದು ಎಲ್ಲ ಮಾದಕ ಪಾನೀಯಗಳ ಮಾರಾಟದ ಮೇಲಣ ತೆರಿಗೆ ದರದಲ್ಲಿ ಏರಿಕೆ—		
	(i) ಅಬಕಾರಿ ಶುಲ್ಕ ಸಹಿತ	30	40
	(ii) ಅಬಕಾರಿ ಶುಲ್ಕ ಎಲ್ಲದೆ	65	150
8.	ಅಜೀಮು, ಗಾಂಜಾ ಮತ್ತು ಛಂಗಿಯ ಮಾರಾಟದ ಮೇಲಣ ತೆರಿಗೆ ದರದಲ್ಲಿ ಏರಿಕೆ	12	40
9.	ಶುದ್ಧೀಕರಿಸಿದ ಖಾದ್ಯ ತೈಲದ ಮಾರಾಟದ ಮೇಲಣ ತೆರಿಗೆ ದರದಲ್ಲಿ ಏರಿಕೆ	3	4
10.	50 ರೂಪಾಯಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಲೆಯ ಸಿದ್ಧ ಪಡಿಸಿದ ಉಡುಪುಗಳ ಮಾರಾಟದ ಮೇಲಣ ತೆರಿಗೆ ದರದಲ್ಲಿ ಏರಿಕೆ.	5	6
11.	ಎಲ್ಲ ಗಡಿಯಾರಗಳು, ಟ್ರಿಂಕಿಸುಗಳು ಮತ್ತು ಕೈಗಡಿಯಾರಗಳ ಮಾರಾಟದ ಮೇಲಣ ತೆರಿಗೆ ದರದಲ್ಲಿ ಏರಿಕೆ.	12	15
12.	“ಪ್ರಸಾಧನ ಸಾಮಾನು” ಗಳ ಮಾರಾಟದ ಮೇಲಣ ತೆರಿಗೆ ದರದಲ್ಲಿ ಏರಿಕೆ	6	8

1	2	3	4
13.	ಸಾಬಾನಿನ ಚೂರುಗಳು, ಸಾಬೂನು ಪುಡಿಗಳು, ಶುದ್ಧ ಕಾರಕ (ಡಿಟರ್ಜೆಂಟ್ಸ್, ಪುಡಿಗಳು) ಮತ್ತು ಧೂಪಗಳು ಹಾಗೂ ಒಗೆದ ಬಟ್ಟೆಗಳಿಗೆ ಹೊಳಪು ನೀಡುವ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡು ಒಗೆಯುವ ಸಾಬೂನುಗಳ ಮಾರಾಟದ ಮೇಲಣ ತೆರಿಗೆ ದರದಲ್ಲಿ ಏರಿಕೆ.	6	8
14.	ಪಾದರಕ್ಷೆಗಳ ಹೊರತಾದ ಚರ್ಮ ಸಾಮಗ್ರಿಯ ಮಾರಾಟ ಮೇಲಣ ತೆರಿಗೆ ದರದಲ್ಲಿ ಏರಿಕೆ	6	8
15.	ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಮಾರಾಟದ ಮೇಲಣ ತೆರಿಗೆ ದರದಲ್ಲಿ ಏರಿಕೆ	12.5	15
16.	ಜಡ್ಡಣ್ಣ, ಕುಲುಮೆ ಎಣ್ಣೆ, ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫಾರ್ಮರ್ ಎಣ್ಣೆ ಮತ್ತು ತಂಪು ಎಣ್ಣೆಯೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಮೃದ್ವುಕಾಲಿನ ಎಣ್ಣೆಗಳ (ಲ್ಯೂಬ್ರಿಕೇಟಿಂಗ್ ಎಣ್ಣೆಗಳು) ಮಾರಾಟದ ಮೇಲಣ ತೆರಿಗೆ ದರದಲ್ಲಿ ಏರಿಕೆ.	8	10
17.	ಸಿಹಿ ತಿಂಡಿಗಳು, ಬಿಸ್ಕತ್ತುಗಳು ಮತ್ತು ಕೇಕುಗಳ ಮಾರಾಟದ ಮೇಲಣ ತೆರಿಗೆ ದರದಲ್ಲಿ ಏರಿಕೆ	8	10
18.	ಪಯಂಟ್‌ಗಳು, ಬಣ್ಣಗಳು, ವಾರ್ನಿಷ್‌ಗಳು, ಸಹಜ ವರ್ಣದ್ರವ್ಯ (ಪಿಗ್‌ಮೆಂಟ್ಸ್) ಪಾಲಿಷ್‌ಗಳು, ನೀಲಿಪುಡಿ, ಎನಾಮೆಲ್, ಪುಟ್ಟ, ಬೇಲ್ ಆಯಿಲ್, ವೆಟ್ ಆಯಿಲ್, ಟರ್ಪೆಂಟೈನ್, ಥಿನ್ಸರ್ಸ್, ಪ್ರೈಮರ್ಸ್ ಮತ್ತು ಬಣ್ಣ ಬಳಿಯುವ ಬ್ರಷ್‌ಗಳ ಮಾರಾಟದ ಮೇಲಣ ತೆರಿಗೆ ದರದಲ್ಲಿ ಏರಿಕೆ.	10	12
19.	ಚೀನಿ ಖಂಗಾಣಿ ಸಾಮಗ್ರಿ, ಖಂಗಾಣಿ ಸಾಮಗ್ರಿ ಮತ್ತು ಕಲ್ಲು ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಮಾರಾಟದ ಮೇಲಣ ತೆರಿಗೆ ದರದಲ್ಲಿ ಏರಿಕೆ.	8	10
20.	ಚೊತೆಯೊಂದಕ್ಕೆ 30 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಲೆಯ ಪಾದರಕ್ಷೆಗಳ ಮಾರಾಟದ ಮೇಲಣ ತೆರಿಗೆ ದರದಲ್ಲಿ ಏರಿಕೆ.	6	8
21.	ಕಾರ್ಬನ್ ಕಾಗದ, ಬ್ಯಾಟಿಂಗ್ ಕಾಗದ, ವಾಟರ್ ಪ್ರೂಫ್ ಕಾಗದ, ಪಿಪಿ ಲೇಪಕ ಕಾಗದ, ಫೆರೋ ಕಾಗದ, ಅಮ್ಯೂನಿಯಾ ಕಾಗದ, ಸ್ಟೆನ್ಸಿಲ್ ಕಾಗದವೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಆದರೆ 55 ಸೇ. ಕ್ರಮಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಪಲ್ಪ, ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳು, ಆರ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳು, ಡೊಪ್ಲೆಕ್ಸ್ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳು, ಮತ್ತು ಅಂಥವುಗಳು ; ಸೆಲೋಫೇನ್ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ; ತೆರಿಗೆ ದರದಲ್ಲಿ ಏರಿಕೆ.		
22.	ಸೋಡಾ ಮೊದಲಾದ ಪಾನೀಯಗಳ ಮಾರಾಟದ ಮೇಲಣ ತೆರಿಗೆ ದರದಲ್ಲಿ ಏರಿಕೆ.	8	10

ಅನುಬಂಧ-5

1957ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ಅಧಿನಿಯಮದ 17 (4)ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಹೋಟೇಲುಗಳ ಮತ್ತು ರೆಸ್ಟೋರೇಂಟ್‌ಗಳ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ರಾಜಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಯೋಜನೆ

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಒಟ್ಟು ಪಹವಾಟು	ದರ
1	2	3
1.	ಒಟ್ಟು ಪಹವಾಟು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇರದೆ ಆದರೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಐವತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇರುವಲ್ಲಿ.	ಮೂರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು (ರೂ. 3000) ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳಿಗೆ 250 ರೂಪಾಯಿ.
2.	ಒಟ್ಟು ಪಹವಾಟು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಐವತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇರದೆ ಆದರೆ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇರುವಲ್ಲಿ.	ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರದ ಎಂಟು ನೂರು ರೂಪಾಯಿ (ರೂ. 4,800) ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳಿಗೆ 400 ರೂಪಾಯಿ.
3.	ಒಟ್ಟು ಪಹವಾಟು ಎರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇರದೆ ಆದರೆ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ಐವತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇರುವಲ್ಲಿ.	ಆರು ಸಾವಿರದ ಒಂಬತ್ತು ನೂರು ರೂಪಾಯಿ (ರೂ. 6,900) ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳಿಗೆ 575 ರೂಪಾಯಿ.
4.	ಒಟ್ಟು ಪಹವಾಟು ಎರಡು ಲಕ್ಷ ಐವತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇರದೆ ಮೂರು ಲಕ್ಷ ಐವತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇರುವಲ್ಲಿ.	ಒಂಬತ್ತು ಸಾವಿರದ ಒಂಬತ್ತು ನೂರು ರೂಪಾಯಿ (ರೂ. 9,900) ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳಿಗೆ 825 ರೂಪಾಯಿ.
5.	ಒಟ್ಟು ಪಹವಾಟು ಮೂರು ಲಕ್ಷ ಐವತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇರದೆ ಆದರೆ ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ಐವತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇರುವಲ್ಲಿ.	ಹದಿನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರದ ನೂರು ರೂಪಾಯಿ (ರೂ. 14,100) ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳಿಗೆ 1,175 ರೂಪಾಯಿ.

6. ಒಟ್ಟು ವಹಿವಾಟು ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ಐವತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇರದ ಆದರೆ ಐದು ಲಕ್ಷ ಐವತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇರುವಲ್ಲಿ.
7. ಒಟ್ಟು ವಹಿವಾಟು ಐದು ಲಕ್ಷ ಐವತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇರದ ಆದರೆ ಆರು ಲಕ್ಷ ಐವತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇರುವಲ್ಲಿ.
8. ಒಟ್ಟು ವಹಿವಾಟು ಆರು ಲಕ್ಷ ಐವತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇರದ ಆದರೆ ಏಳು ಲಕ್ಷ ಐವತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇರುವಲ್ಲಿ.

ಹದಿನೇಳು ಸಾವಿರದ ಮುನ್ನೂರು ರೂಪಾಯಿ (ರೂ. 18300) ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳಿಗೆ 1,525 ರೂಪಾಯಿ.

ಇಪ್ಪತ್ತೈರಡು ಸಾವಿರದ ಎಂಟು ನೂರು ರೂಪಾಯಿ (ರೂ. 22,800) ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳಿಗೆ 1,900 ರೂಪಾಯಿ.

ಇಪ್ಪತ್ತೇಳು ಸಾವಿರದ ಆರು ನೂರು ರೂಪಾಯಿ (ರೂ. 27,600) ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳಿಗೆ 2,300 ರೂಪಾಯಿ.

ಇರುವಲ್ಲಿ.

ಅನುಬಂಧ-6

ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾವಗಳ ವಿವರಣೆ ಪತ್ರ,
ಏಕ ಹಂತ ತೆರಿಗೆಗಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ ಬಹುಹಂತ ತೆರಿಗೆ ಸರಕುಗಳು

ಕ್ರ.ಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಸರಕು	ಬಹುಹಂತ ದರ	ಪ್ರಸ್ತಾಪಿತ ದರ	ಸೇರಿಸಿ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಅನುಸೂಚಿ	
1	2	3	4	5	
1.	ಶ್ರೀಡಾ ಸರಕುಗಳು	....	5	6	II
2.	ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಮನ್ನಣೆ ಪಡೆದಂಥ ತ್ರಿತಾರಾ, ಚತುರ್ತಾರಾ ಮತ್ತು ಪಂಚತಾರಾ ಹೋಟೇಲುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇತರ ಸ್ಥಳ ಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಪೇಯ ಪದಾರ್ಥಗಳು	....	5	4	II
3.	ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಮನ್ನಣೆ ಪಡೆದಂಥ ತ್ರಿತಾರಾ, ಚತುರ್ತಾರಾ ಮತ್ತು ಪಂಚತಾರಾ ಹೋಟೇಲುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಪೇಯ ಪದಾರ್ಥಗಳು	....	5	8	II
4.	ಅಗರ್ ಬತ್ತಿ	....	5	6	II
5.	ಒಣ ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ	....	5	4	II
6.	ಕೊತ್ತಂಬರಿ ಬೀಜ	....	5	5	II
7.	ಜೆಲ್ಲ	....	2	4	II
8.	ವಿದ್ಯುತ್ ನಿರೋಧಕ ತಾಮ್ರ ತಂತಿಯ ಹೊರತಾದ ತಾಮ್ರದ ಗಟ್ಟಿಗಳು ಮತ್ತು ತಾಮ್ರ ತಂತಿಗಳು	....	5	6	II
9.	ಬೆಂಕಿ ಪೊಟ್ಟಣಗಳು	....	5	6	II
10.	ಓದುವ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಹೊರತಾದ ಮುದ್ರಿತ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು	5	6	6	II
11.	ಲೋಹೇತರ ಎರಕಗಳು ಮತ್ತು ಚೂರುಪಾರು	....	5	6	II

1	2	3	4	5
12.	ಕಾಗದ ತಯಾರಿಕೆಗೆ ಬಳಸುವ ಮತ್ತು ವಸ್ತು (ಪೇಪರ್ ಪಲ್ಪ)	5	6	II
13.	ಪೈಪುಗಳು, ಕಬ್ಬಿಣದ ಕೊಳವೆಗಳು ಮತ್ತು ಜೋಡಣೆಗಳು, ಸಿಮೆಂಟು ಮತ್ತು ಕಲ್ಲಾರು	5	6	II
14.	ರೋಲಿಂಗ್ ಷಟರುಗಳು	5	10	II
15.	ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಲೆಯ ಫೌಂಟನ್ ಪೆನ್‌ಗಳು, ಬಾಲ್ ಪಾಯಿಂಟ್ ಪೆನ್‌ಗಳು ಸ್ಟೈಲೋಗ್ರಾಫ್ ಪೆನ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ರೀಫಿಲ್‌ಗಳು	5	6	II
16.	ಚರ್ಮದಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದವುಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡು ಅದರ ಉಕ್ಕಿನ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸೂಟ್ ಕೇಸ್‌ಗಳು, ಬ್ರೀಫ್ ಕೇಸ್‌ಗಳು ಅಟ್ಲಾಚ್ ಕೇಸ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಡಿಸ್‌ಪ್ಯಾಚ್ ಕೇಸ್‌ಗಳು	5	6	II
17.	ಸಿಗರೇಟ್ ಫಿಲ್ಟರುಗಳು	5	10	II
18.	ತೂಕ ಮತ್ತು ಅಳತೆ ಸಾಧನಗಳು	5	10	II
19.	ಲೋಹದ ಮುಳ್ಳು ತಂತಿ ಮತ್ತು ಲೋಹದ ತಂತಿ ಬಲೆ	5	6	II
20.	ಫೈಬರ್ ಗ್ಲಾಸ್ ಷೀಟ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಶಿರಸ್ತ್ರಾಣಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಫೈಬರ್ ಗ್ಲಾಸ್‌ನಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ವಸ್ತುಗಳು	5	10	II
21.	ಶಿರಸ್ತ್ರಾಣಗಳು	5	4	II

ಅನುಬಂಧ-7

ನಿವ್ವಳ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಕ್ರಮಗಳು

(ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ)

1.	ಈ ಮುಂದಿನವುಗಳ ಮೇಲೆ ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಉಪಕರ			
	(ಎ) ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ	....	ರೂ.	42.00
	(ಬಿ) ಮೋಟಾರು ವಾಹನ ತೆರಿಗೆ	....	....	8.00
2.	ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಕ್ರಮಗೊಳಿಸುವುದು	---		3.00
3.	ಗಿರವಿದಾರರಿಂದ ಮತ್ತು ಹಣ ಸಾಲ ಕೊಡುವವರಿಂದ ಭದ್ರತಾ ಶೇವಣಿಗಳು.			9.00
4.	ಖನಿಜ ಹಕ್ಕುಗಳ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ	....	....	15.00
5.	ಪರಿವರ್ತನ ಜುಲ್ಮಾನೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸುವುದು	---		9.00
6.	ನಗರ ನೀರು ಪೂರೈಕೆ ಉಪಕರ	....	....	1.00
				<hr/>
	ಒಟ್ಟು	....		87.00
				<hr/>

ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ

English version of the Speech delivered by Sri Ramakrishna Hegde Hon. Chief Minister will Presenting the Budget Estimates for the year 1984-85 to the Legislative Assembly on 17-2-1984.

Honourable Speaker,

I rise to present the Budget Estimates for 1984-85.

2. The first ever Janata Government in Karnataka has completed one year in office. I express my deep and sincere gratitude to the people of the State and all our friends who have made this possible.

3. We had set forth with a sense of determination, confident that we would receive the co-operation of all sections of society in our challenging task. I gratefully acknowledge the co-operation we received in abundant measure from those sections of society, particularly the farmers, workers, students and weaker sections which enabled us to live up to their confidence to a large measure. There are still many problems facing us and a lot remains to be done. With the renewed good will and support of our people, we shall endeavour to function up to their expectations in the coming years.

4. The price level, particularly of commodities used by the common man has been inexorably going up. This has caused great difficulty to the fixed income groups and to the poorer sections of the community. Government has done everything possible, within its limitations, to hold the price line. However, this had only marginal impact because as the House is aware, the behaviour of prices is mainly influenced by the monetary and fiscal policies of the Union Government. A White Paper on prices will be presented to the House within the next few days.

5. The interim report of the Eighth Finance Commission has not given us any relief. The final report has not been yet submitted. Therefore, we are not able to estimate the additional resources that would accrue to us. I hope our State would get its just share of taxes and reliefs, particularly for debt servicing. As it is, during 1983-84 for every hundred rupees that we borrowed from the Government of India seventy rupees went back by way of repayment leaving with us only thirty rupees for investment. Market borrowings of the Government of India for the Sixth Plan are Rs. 15,000 crores, while those of all the States put together are only Rs. 4,500 crores. The increase in Central assistance to the State consequent upon an increase in the size of our Sixth Plan has not been of a corresponding measure. In fact, the increase in the size of the Central Plan during the Sixth Plan period has been proportionately much higher than the increase in our plan.

6. Our plan outlay of Rs. 475 crores in 1982-83 was increased to Rs. 575 crores for the year 1983-84. Because of our prudent financial management, Government had to resort to overdraft only

occasionally. We have also been successful in keeping the closing deficit to the minimum.

Fulfilment of Budgetary Commitments :

7. I had made certain announcements when I presented the budget last year. We have taken the following steps :

- (a) A bill to establish Zilla Parishads is before the Legislature ;
- (b) Elections to the Co-operative Societies have been held and an ordinance amending the Co-operative Societies Act was issued in January ;
- (c) Elections to the Municipalities have also been conducted ;
- (d) A comprehensive Education Bill has been introduced ;
- (e) Government has set up an Official Committee to examine the anomalies in the pay scales of Government employees ;
- (f) A Committee to look into the improvement of the service conditions of 'D' Group employees in the Universities has started functioning ;
- (g) Travelling passes for accredited journalists have been issued ;
- (h) Orders establishing a Hallikar Breeding station and sanctioning training programme for Inspectors and Compounders in the Department of Animal Husbandary and Veterinary Services have been issued ;
- (i) The Karnataka Minimum Wages Advisory Board has been set up ;
- (j) A scheme called 'Akshara Sena' has been introduced for the removal of illiteracy ;
- (k) The implementation of the State 'Antyodaya Scheme' has commenced ;
- (l) Self-employment of educated unemployed with assistance from Banks ;
- (m) Rules relating to direct appointments of S.Cs. & S.Ts into Government service have been finalised and recruitment will be made shortly ;
- (n) Distribution of fertilizers at the farmers' doors at Government cost.

Drought and Floods :

8. We had submitted two memoranda to the Government of India during 1982-83 and 1983-84 seeking assistance of Rs. 78 crores and Rs. 61 crores respectively to alleviate the difficulties and distress of our people who were badly affected by a severe drought. They have fixed a ceiling of Rs. 21.95 crores for this purpose. We shall, however, continue with our efforts to provide relief regardless whether we receive assistance from Government of India or not. I take this opportunity to assure all those

residing in the drought affected areas that the State Government will take all necessary relief measures. We have remitted land revenue to the extent of Rs. 60.75 lakhs in respect of 8736 villages, where the crop yield was less than 25% during the year 1982-83.

9. Various parts of the State were affected by floods during June and July 1983. Though we had sought assistance of Rs. 19 crores in a memorandum to the Government of India they have approved a ceiling of only Rs. 3.29 crores. We have already spent over Rs. 3.50 crores for the relief of flood victims.

Power :

10. Power shortage has caused great inconvenience to the people and has led to fall in production and revenue. There are some hopeful signs for the future. The Sixth and the last units of the 135 MW Nagjhari Power House is expected to be commissioned next month. The first unit of the Raichur Power Project will be completed by March 1985. Though the storage dam at Supa is yet to be completed, we have already impounded a quantity of 1.2 TMC of water during the monsoon of 1983 which has contributed 24 million units to the State. We expect to impound another 22 TMC during the monsoon of 1984. This has the effect of trebling the dry season capacity of the Kali Project. The work on Supa dam is expected to be completed in June 1985. The addition to the generation capacity during 1984-85 will be maintained at 210 MW.

11. Government is also going ahead with mini hydel project at the Mallapur Canal drop and three others on the left bank canal of the Tungabhadra Project. Another mini hydel scheme will be taken up in the Maddur Canal drop and I have allocated Rs. 15 crores for these schemes during 1984-85.

12. The House is aware that there has not been any Central investment in the power sector in Karnataka and I hope that this injustice will be remedied by Government of India soon by taking a favourable decision. The Committee set up by Government of India to select a site for the location of an Atomic Power Station has visited several areas in the State and a decision in this regard should be taken soon.

13. The Karnataka Electricity Board will fulfil its target of electrifying 1750 villages/hamlets, energising 30,000 pumpsets and covering 50,000 house holds under the Bhagya Jyothi Scheme during the current year. I have raised the outlay of the Board for 1984-85 to Rs. 61 crores to provide for energising 40,000 irrigation pumpsets, electrifying 2,250 villages/hamlets and 50,000 house holds under the Bhagaya Jyothi Scheme.

Communications :

14. During 1983-84 with an allocation of Rs. 21.07 crores we were able to complete 27 projects, asphalt a road length of 280 KMs, improve another road length of 671 KMs and from roads of 573 KMs. 112 villages were connected by all weather

roads under the Minimum Needs programme during this period. I propose to increase the total road length maintained by the Public Works Department from 66,247 KMs to 70,662 KMs by taking over taluka Development Board roads to the extent of at least 25 KMs in each taluk. We further propose to provide connecting roads to 12,000 villages which still do not have them, at a total cost of Rs. 25 crores.

Halli Heddari and Sethu Bandhana :

15. We shall undertake this massive work in a phased manner under a scheme called "Halli Heddari" by making full use of the provisions under the Rural Employment Guarantee Programme and the Minimum Needs Programme

16. For providing cross drainage works on village roads, we propose to implement a new scheme called "Sethu Bandhana" for our villages by utilising fully the available provisions under rural communications. Bridges will be constructed on lineal water ways of more than 6 metres on such roads. I have provided Rs. 2 crores during 1984-85 for these programmes. In addition, the construction of approach roads to Harijan Wadas under the Special Component Plan will be provided with Rs. 200 lakhs during 1984-85. For fresh roads works, I have provided an outlay of Rs. 6 crores.

Irrigation :

17. We have utilised so far 50% of the irrigation potential of 1,600 TMC of water under the Seven River System. We shall create fresh potential of about 98,000 hectares during 1984-85. Our emphasis is on the completion of 14 major and 19 medium irrigation projects which are under construction. We have enhanced the plan outlay from Rs. 89 crores in 1983-84 to Rs. 98 crores during 1984-85. We have also enhanced the outlay of Cauvery Basin Project from Rs. 44.31 crores during 1983-84 to Rs. 65.56 crores during 1984-85. In addition, we have included 40 tank irrigation projects for execution under the World Bank aided Tank Irrigation Projects. For fresh minor irrigation works, I have provided an outlay of Rs. 6 crores.

Ganga Kalyana :

18. We propose to introduce a scheme called "Ganga Kalyana". At present, in regard to the community irrigation wells for Scheduled Castes and Tribes, 25% of the cost has to be taken as a loan from co-operative institutions. Government proposes to meet this cost so that the beneficiaries get a free well. In addition we propose to take up 100 community irrigation wells for the benefit of the backward classes. I have made a provision of Rs. 1 crore in the budget for this scheme during 1984-85.

Industries :

19. In July 1983, Government announced its new industrial policy which is oriented towards employment creation and growth of the small scale, tiny and the traditional sectors. In the small

scale sector, as against a target of 1000 units per month, we have already reached a level of 750 to 800 units per month. In the large and medium sectors, the State has received 56 licences in 1983 as against 43 in 1982.

20 Following are some of the highlights of our achievements in the Industries sector during 1983-84.

- (a) Opening of 13 new Raw Material Depots by the Karnataka State Small Industries Development Corporation ;
- (b) Establishment of maintenance Service Centre in collaboration with the National Productivity Council ;
- (c) Charging uniform prices for raw-materials supplied to small scale industries throughout the State ;
- (d) Establishment of a Branch of the National Design Centre at Bangalore ;
- (e) Commencement of a three year Course in leather technology ;
- (f) Resumption of State Awards to Artisans ;
- (g) Establishment of Single Window Agencies both at the State and at the District level ;
- (h) Commencement of modernisation of the Artisans Training Institutes ;
- (i) Commencement of Construction of Common Work sheds for artisans in all taluks of the State ;
- (j) Implementation of an intensive Handloom Development Project for woollen weavers for the first time in the country, without any assistance from Government of India which will revolutionise the woollen fabrics in the State ;
- (k) The establishment of Entrepreneurship Development Institute.

21. The new schemes which will be sanctioned during 1984-85 are :—

- (1) Extension of the Contributory Thrift Fund Scheme to the Handloom Weavers of the Karnataka Handloom Development Corporation—which is recently applicable to all weaver members of the Primary Co-operative Societies ;
- (2) Establishment of a State Coir Development Corporation ;
- (3) Establishment of a Federation of Beedi Workers Co-operative Societies ;
- (4) Establishment of a Handloom Technology Institute ;
- (5) Establishment of a Leather Technology Institute ;
- (6) Construction of 1510 Industrial Sheds by December 1985 at a cost of Rs. 36 crores as against the construction of about 2,000 sheds at a cost of Rs. 20 crores during the last 20 years ;

- (7) Creation of a Marketing Corporation for Small Scale Industries ;
- (8) Establishment of Functional Industrial Estates for pharmaceuticals, leather, hand tools, etc.,
- (9) Development of Industrial Areas exclusively for non-resident Indians.

22. The flow of Central Industrial investment into Karnataka State has not been upto our expectations. The Union Government is yet to commence work in regard to the Vijayanagara Steel Plant and the Mangalore Oil Refinery.

Sericulture :

23. We propose to set up a filature plant in the northern part of the State to encourage reeling centres to develop bivoltine silk. We also propose to provide subsidy for bivoltine silk. The expansion of the Channapatna Spun Silk Mills will be completed during 1984-85 and as a result the production of silk fabrics will reach five lakh metres and the Karnataka Silk Industries Corporation is expected to have a turnover exceeding Rs. 14 crores.

Agriculture :

24. After Rajasthan, Karnataka has the highest percentage of dry land where agriculture is totally dependent on the seasonal rainfall. We have set up Dry land Development Boards for the development of these areas. We propose to take up dry land development as an integrated scheme on a massive scale. During 1984-85 on a watershed basis, 75000 hectares will be taken up. Additionally, dry land agricultural practices will be introduced in 1,000 hectares in each taluk. Every agricultural family, small or big, will be covered by the programmes and activities of the Dry land Development Boards. Our main objective is to ensure that no agricultural family is required to migrate from its place of residence, owing to failure of rainfall or scanty rainfall. These Boards will, therefore, organise and implement programmes for subsidiary occupations also.

25. The existing Agricultural Extension System provides for the transfer of the relevant technology at the field level. This requires to be strengthened with institutional arrangements. Government, therefore, proposes to start in a phased manner, training centres for the training of farmers, especially in dry land technology. We shall make a beginning in those taluks of the State, which are classified as dry areas and which have minimal irrigation facility. A provision for this purpose has been included in the sectoral plan.

26. We propose to start an Agricultural College and a Veterinary College during 1984-85.

27. The Welfare of the ryots has been our primary concern. Government proposes to construct a ryot bhavan in Bangalore for which land has been selected and the construction will commence soon. The outlay on agriculture has been increased

from Rs. 99.48 crores during 1983-84 to Rs. 112.49 crores during 1984-85.

Horticulture :

28. Karnataka produces horticultural products worth Rs. 1,000 crores every year. There is immense export potential for these products, which Government proposes to encourage. We propose to take up a programme for intensive horticultural development in Aland taluk of Gulbarga district during 1984-85.

Dairy Development :

29. The Karnataka Dairy Development Corporation which has been converted into the Karnataka Milk Producers' Co-operative Federation will commence the implementation of the Operation Flood II at a total cost of Rs. 72 crores. For this programme during 1984-85, a provision of Rs. 8.5 crores has been made. The Federation has programmed to organise 2,035 Primary Milk Producers' Co-operative Societies and 8 District Co-operative Milk Producers' Unions during 1984-85.

Fisheries :

30. The outlay on fisheries has been increased from Rs. 337 lakhs during 1983-84 to Rs. 397 lakhs during 1984-85 for increasing fish production from the marine and inland sectors. We propose to bring before the Legislature the Marine Fisheries Regulation Bill which provides for the delimitation of fishing zones between the traditional and mechanised fishing vessels and the Karnataka Fishing Terminal Authority Bill which provides for regulation of fisheries activities of the mechanised fishing vessels operating from the new fishing harbours that are being constructed at Malpe and Honnavar.

Forestry :

31. Presently, only about 17% of the land in Karnataka is under forests, as against the national requirement of 33%. We propose, during the next 3 to 4 years to raise this percentage of afforestation by about 10%. We shall encourage our farmers to grow trees on a minimum area of 1/10th of their holdings. We have already taken up a school and college forestry programme through the distribution of free seedlings.

Rural Development and Co-operation :

32. Hon'ble Members are aware that Government launched a massive Rural Employment Guarantee Scheme with effect from 26th January of this year. This programme guarantees employment for all able bodied persons living in rural areas on productive and gainful works, as and when required. This programme is being implemented in such a way that any person who wants work is provided with it within a reasonable distance from his place of residence.

33. Provision of adequate drinking water facilities in the rural areas will continue to command the highest priority. Our

objective is to provide borewells at the rate of one for every 250 persons in a village. 21,839 villages out of 26,826 villages have been already provided with at least one safe sources of drinking water. The remaining 4,987 villages will be covered during the current financial year. We have also decided to cover 50,663 habitation including hamlets and janata housing colonies by this programme. We have also replaced 3,530 old hand pumps during 1981-84 with improved varieties and we shall provide an additional 4,827 improved varieties of hand pumps.

Land Reforms :

34. Government has decided to make payments to those who have lost their lands under the Land Reforms Act in the form of National Savings Certificates instead of as Bonds. A sum of Rs. 15 crores has been provided for this purpose.

35. To prevent conversion of Agricultural lands for non-agricultural purposes, the levy of the conversion fine is being revised and the use of land for commercial purpose will be distinguished. We have decided to regularise encroachments on Government lands, subject to certain conditions and we shall also amend the law to provide for severe punishment for those who encroach on Government lands hereinafter. Adequate concessions are being given to those belonging to Scheduled Castes and Scheduled Tribes while effecting these regularisations. Legislation is on the anvil for bringing into effect the agricultural credit pass-book which will be issued to all farmers.

36. A massive drive will be undertaken to assist the tenants and the grantees of surplus lands under the "Negilu Bhagya" scheme. The outlay under this scheme for 1984-85 will be Rs. 51 lakhs.

37. A Committee will be appointed by Government to examine and make recommendations for the reorganisation of the districts with a view to providing greater conveniences to the public and for improving administrative efficiency.

Social Welfare and Labour :

38. Forty hostels for girls belonging to the Scheduled Castes and Tribes at a cost of Rs. 1.25 crores will be taken up during 1984-85. Another fifty pre-matric hostels will be started to benefit 25,000 rural students. We propose to revive agricultural colonies in the State by providing them with necessary assistance to help farmers belonging to the Scheduled Castes and Scheduled Tribes.

39. Under the Special Component Plan, programmes have been drawn up to help 1.25 lakh families belonging to Scheduled Castes/Tribes during the next year. Government will also enhance the share capital of the Scheduled Caste and Scheduled Tribes Development Corporation from Rs. 5 crores to Rs. 10 crores, as a result of which, the Corporation should be able to cover 30,000 beneficiaries during 1984-85.

40. Twenty community Television Sets will be installed in Harijan Colonies in the cities of Bangalore and Gulbarga under

the Special Component Plan.

41. Forty-eight institutions will be set up for coaching candidates belonging to the Scheduled Castes and Tribes to appear for competitive examinations that are conducted by the national and other recruiting agencies.

42. As a mark of our respect for the late Sri D. Devaraj Urs who championed the cause of backward classes and other down trodden people, I propose to institute a Chair in the Mysore University in his name for development studies.

43. Government propose to award post-matric scholarships to 31,200 students at a cost of Rs. 120 lakhs and pre-matric scholarships to 1,87,000 students at a cost of Rs. 160 lakhs. The extra boarding and lodging charges now being given to those holding Government of India's scholarships will be enhanced so that the minimum available to them will be increased from Rs. 150 to Rs. 175 per month. The pre-matric scholarships which are being given to the students belonging to the backward classes in the middle schools and high schools will be enhanced so as to bring these on par with the pre-matric scholarships that are being given to the students belonging to the Scheduled Castes and Tribes. The boarding charges in Government Ashram schools will be increased from Rs. 40 to Rs. 75 per month. Incentive awards will also be granted to 500 hostel students who secure a first class in the public examinations. Fifteen more hostel buildings will be taken up during the year. Sixty-six books banks will be started at a cost of Rs. 1.90 lakhs. It is proposed to train 150 unemployed youth in vehicle driving during 1984-85. The Chaitanya Scheme of the Backward Communities and Minorities Development Corporation will cover 20,970 beneficiaries, during the coming year.

44. Government also proposes to take up fifteen more projects under the Special Nutrition Programme and to convert 1,800 special nutrition programme centres in urban slums into Anganvadi Centres. In order to meet the additional requirements of nutrition, the plan outlay has been increased by Rs. 5.5 crores to cover 4,70,000 beneficiaries. 4,700 Anganvadies will be set up under the Central and State Intensive Child Development Scheme Projects.

45. We have introduced the scheme of payment of pensions to destitute widows at the rate of Rs. 50 per month. Government proposes to establish Homes for the aged in the urban areas. In Bangalore the Social Service Complex will tend to the old, infirm and physically handicapped persons over 65 years who have nobody to care for them and who have no visible means of livelihood. Those who are incapacitated due to diseases, mental retardation or are physically handicapped will be admitted to this institution.

46. We shall open atleast one Industrial Training Institute

in each taluk of the State, and establish four Industrial Training Institutes exclusively for women. In order to achieve these objectives quickly, Government will encourage private initiative and invite participation from the non-Governmental sector.

47. I had mentioned last year that the Employment Exchanges will be computerised. All the preliminary work has been done and I expect the computerised system of registration, short-listing and placement will benefit the applicants during the coming year.

48. A site has been selected for the construction of a Karmikara Bhavana and this construction will commence soon.

49. Women who belong to the group of agricultural landless labour constitute one of the weakest sections of our community. I propose that they be paid a maternity allowance of Rs. 50 per-month for three months covering the pre-natal and post-natal periods. This allowance will be paid to them only till the birth of the second child.

Housing and Urban Development :

50. The Bangalore Water Supply and Sewerage Board will increase the availability of water to 30 million gallons a day from the Cauvery Stage II Project during 1984-85.

51. The Karnataka Urban Water Supply and Drainage Board will be completing 29 water supply schemes and 4 underground drainage schemes during 1984-85.

52. The Karnataka Housing Board will be completing the construction of 7,169 houses during 1983-84, out of a total of 14,160 houses taken up at a cost of Rs. 28.78 crores. The remaining houses will be completed during 1984. This Board will also construct 3,500 houses for the economically weaker sections at a cost of Rs. 4.2 crores and 5,000 houses under the Housing and Urban Development Corporation and State Plan Schemes at a cost of Rs. 12 crores during 1984-85. The Karnataka Slum Clearance Board will be completing the construction of a large number of tenements for slum dwellers during 1984-85.

53. Under the People's Housing Scheme, we have released a sum of Rs. 786 lakhs as subsidy for the construction of 58,000 houses. We have also released Rs. 300 lakhs for the bank assisted houses. We have distributed 55,090 sites of which 20,000 have gone to beneficiaries, belonging to the Scheduled Castes/Scheduled Tribes. We have requested HUDCO for assistance for the implementation of 15 schemes for the construction of 3,616 tenements in Bangalore City at a cost of 2.72 crores.

54. I have also proposed to amend the Karnataka Improvement Boards Act to delegate greater powers to the City Improvement Trust Board in the State.

55. The long pending water supply works for the towns Gadag-Betageri, Udupi, Kumta-Honnar, Hukkeri-Sankeshwar and the integrated water supply distribution system and under-

ground drainage to Mysore City are proposed for bilateral assistance. The increased plan outlay from Rs. 770 lakhs to Rs. 870 lakhs for the Karnataka Urban Water Supply and Drainage Board will not only expedite the on going works but also provide for preliminary works necessary for the above works, if these works are founded under bilateral assistance. The existing water supply distribution system in Hubli-Dharwar is in adequate to take advantage of the Malaprabha water scheme. I propose to give a Government guarantee to the Corporation to obtain a loan of Rs 3 crores from the Life Insurance Corporation of India for modernising the distribution system.

Education :

56. A package of measures, namely the opening of 2,000 pre-primary schools every year, the progressive conversion of single teacher schools to two teachers schools, encouraging non-formal education centres by voluntary organisations, grant of incentives by way of free uniforms and text-books, expansion of the mid-day meals scheme and the development of curricula and text-books that are relevant to our environment will be implemented during 1984-85 under the Minimum Needs programme, towards our objective of universalisation of elementary education and the improvement of retention rates.

57. The 'Akshara Sena' movement will cover non-formal centres and adult literacy centres.

58. A residential school will be established in each revenue division on the Gandhian pattern. Book bank facilities will be made available to students at the high schools in the rural areas.

59. Vocationalisation at the post-secondary level will be expanded. Educational opportunities in the polytechnics will also be expanded with the emphasis of the requirements of rural areas and the introduction of non traditional courses.

60. The comprehensive Education Bill is before the House.

Health Services :

61. A significant development during 1983-84 has been the finalisation of the India Population Project III with the assistance from the World Bank and the Government of India. The implementation of this project will commence during 1984-85. It will be implemented over a period of five years at a cost of Rs. 68.5 crores.

62. Government proposes to strengthen the naturopathy wing in the Directorate of Indian Systems of Medicine.

63. Government also proposes to introduce the subject of Naturopathy and Yoga in the curriculum of schools.

64. Government proposes to make it obligatory for all doctors who are recruited into Government service to serve for a minimum period of two years in rural areas.

Food and Civil Supplies :

65. The State has not been getting its full requirements of

rice and kerosene from the Central Government. In addition, the Government of India has recently enhanced the issue prices of rice that is supplied by the Food Corporation of India. However, keeping in view the interests of the consuming public, the State Government is subsidising this increase in full and, thereby the retail selling prices have not been permitted to be increased.

Tourism :

66. The plan outlay for this sector has been enhanced by Rs. 36 lakhs with a view to develop tourism. Construction of motels and lodges will be taken up at tourist spots. We would welcome private enterprise in this programme. The details of this scheme will be announced in due course.

67. It is proposed to start a course in catering in Bangalore. This will create additional employment opportunities for our people and will also provide trained personnel for the hotel industry, which is rapidly expanding in the State.

Kannada and Culture :

68. We have decided to hold the Visva Kannada Sammelana on Rajyotsava Day this year. During 1984-85, we propose to construct building complexes for Urdu Academy, Sahitya Academy and the Nitaka Academy. I have provided Rs. 30 lakhs in the Budget for this purpose.

69. I propose to provide a sum of Rs. 25 lakhs for the construction of Kannada schools and also for Kannada Sangha buildings outside the State.

70. I also propose to give special grants to schools, which provide for the teaching of Kannada to non-Kannada residents of the State.

Youth Services :

71. Government proposes to reserve a certain number of housesites and houses that are built by the Housing Board for outstanding sportsmen.

72. We are proud of the Karnataka-Goa Directorate of the N.C.C. whose battalion has won the Banner in the Republic Day parade for the 4th time successively, N.C.C. boys and girls in Karnataka are doing very well. The development of N.C.C. activities in Karnataka will promote the qualities of patriotism, discipline, team-spirit and sportsmanship. I have therefore, decided to increase substantially the budgetary provision for the activities of the Directorate from Rs. 2.20 crores to Rs. 3.04 crores.

73. Everything will be done to have the Southern Centre of the national Institute of Sports established as a full-fledged unit during 1984-85.

Development of Film Industry :

74. Regional language films that are produced outside the State are eligible for subsidy because of inadequate processing

facilities within the State. I had expected that processing facilities within the State would have been adequately developed during 1983-84 so that this subsidy could be confined to such films that are produced within the State. The development of the processing facilities within the State is still inadequate. Government has therefore, as an exceptional case, decided to continue the existing subsidy scheme for one more year after which it will be discontinued.

75. We are providing Rs. 5 lakhs to assist the Karnataka Film Industries Development Corporation for establishing additional editing facilities for the films that are produced within the State. Government also proposes to establish a State Film Archives by purchasing the prints of outstanding regional language films that are produced every year. We are providing a sum of Rs. 1 lakh for this purpose.

76. A Master Plan is being prepared for the development of the Film City near Bangalore.

Police and Home Guards :

77. I have raised the outlay on police from Rs 56 crores during 1983-84 to Rs. 68 crores during 1984-85. I have also increased the outlay on police housing from Rs. 126 lakhs during 1983-84 to Rs. 150 lakhs during 1984-85.

78. In the coming year, we shall construct 480 quarters for police constables with the assistance of HUDCO at a cost of Rs. 285 lakhs at Koramangala.

79. Our Homeguards will be equipped with wireless sets and jeeps in a few districts.

80. We are preparing a Five Year Plan for improving the Fire Protection Force, at an estimated cost of Rs 5.61 crores with loans from the General Insurance Corporation. This money will be utilised for purchasing fire fighting equipment for the bigger towns.

Reliefs to Farmers :

81. The House is aware of the cooperative credit reliefs extended to the farmers last year. We have received representations from farmers associations that, on account of severe drought conditions last year, small and marginal farmers could not avail themselves of these reliefs. The Government's intention is to extend the time for the above reliefs so that small and marginal farmers can get the benefit. We could not discuss the modalities of giving these reliefs with the chairman of NABARD, as he could not visit Bangalore due to unavoidable circumstances. The same reliefs will be extended to the small and marginal farmers if they pay the principal of the overdues as the amounts stood on 30-6-1982, before 30th March 1984. The mode of reliefs will be decided in consultation with the National Bank for Agriculture and Rural Development (NABARD).

82. Government is committed to rural Development and is alive to the problems of farmers. In the last one year Government has given them reliefs of Rs. 70 crores. Government has also done its best to improve their lot in various ways. There are, however, certain problems which can be solved only by the Union Government. Parity of prices is one of these problems. This demand is very reasonable and, sooner or later, will have to be met.

83. The Government will set up an Expert Committee under the Chairmanship of the Minister of Agriculture with the representatives of the farmers and others as Members which will study the problems of farmers, including the prices of agricultural commodities, and make recommendations from time to time.

84. This Government is spending more than 40% of its total development outlay on agriculture and allied sectors which, so far, no Government has done. I appeal to farmers to co-operate with the Government and not allow themselves to be misled.

Government Employees :

85. Government propose to extend, with effect from the financial year 1984-85, the House Rent Allowance of Rs. 15 per month to all Government servants and employees of aided educational institutions who are presently not covered by this scheme. This will benefit 90,000 Government servants and 35,000 employees of aided educational institutions.

86. One of the demands of Government employees is that their age of superannuation should be raised to 58 years. The House will recall that a few years ago, the age of superannuation was raised 58 years in the case of Teachers, but, later, this was reduced to 55 years. Andhra Pradesh has taken a decision to reduce the age of superannuation to 55 years. Such Changes would result in not only dislocation but also involve substantial additional financial liability. I would, therefore, suggest that this policy be decided by the Hon'ble House so that the decision will be on a permanent basis.

Key Indicators of performance in important sectors and approach to the 1984-85 Plan.

87. I have felt it necessary to bring to the notice of the House some key indicators of the development of the State during the year 1983-84 as compared with the corresponding position during the previous years. The required comparative information may be seen at Annex-I.

88. The Planning Commission has approved the State's Annual Plan of Rs. 650 crores for 1984-85. I am also stepping up the outlay on non-plan Cauvery Bassin Projects from Rs. 44.31 crores during the current year to Rs. 65.56 crores during 1984-85. The largest share of the outlay goes to Power Projects. The outlay on power generation is marginally less than that of last year because of the phasing of payments for equipment to Bharaṭ.

Heavy Electricals Limited for the Raichur Thermal Plant. However this will in no way, affect the progress of the power projects. Government will ensure that the power projects will not suffer for want of funds and additional allocations can be made by re-appropriations. The other sectors in which we have stepped up outlays substantially are transport and communications and social and community services. Whereas, during 1983-84, social and community services received Rs. 117.74 crores, during 1984-85 the outlay would be Rs. 147.54 crores, an increase of Rs. 29.8 crores.

89. With a view to complete our roads programme and also to enable the Karnataka State Road Transport Corporation to achieve the requisite level of fleet strength, we have increased the plan outlay for transport and communications by Rs. 9.16 crores. We have provided an increase of over Rs. 13 crores on Agriculture and Allied Services including minor irrigation. A comparison of the Annual Plan outlay for the year 1983-84 and 1984-85 is indicated in Annex-II.

Taxation :

90. Before I proceed to taxation measures, I would like to inform the Hon'ble Members the actual collections of sales-tax, motor vehicles tax and exercise duties during the years 1980-81, 1981-82 1982-83 and 1983-84 details of which are at Annex-III.

91. The House is aware that it had passed the following bills during September 1983 :—

- (a) The Karnataka Entertainment Tax (Second Amendment) Bill 1983 ;
- (b) The Karnataka Tax on Professions, Trades, Callings and Employments (Amendment) Bill, 1983 ; and
- (c) The Karnataka Tax on Entry of Goods into Local Areas for Consumption, Use or Sale therein (Second Amendment) Bill, 1983.

We have not been able to implement these measures since we have yet to receive the Governor's assent for them.

Sales Tax Measures for Additional Resources

92. The recommendations of the Taxation Review Committee have been accepted by the State Government. We are accordingly rationalising the sales-tax rates. As against the existing 19 rates, we have reduced them to 11.

93. Certain suggestions of this Committee relating to revised rates of sales tax on specific and identified commodities have been accepted. The details are given in Annex IV.

94. Presently, the limits of annual turnover for liability to registration and for liability for the payment of sales-tax by dealers is Rs. 40,000. I propose that the limit of annual turnover liability to Registration be raised to Rs. 50,000 per year. I also propose that the present limit of annual turnover for liability to payment of sales-tax be enhanced to Rs. 1 lakh a year. This will

enable the Commercial Taxes Department to concentrate their activities on the bigger dealers and this will also give relief to the smaller traders. I expect the trading community to co-operate with Government in our efforts to raise additional resources of this process of streamlining.

95. In the 1983-84 budget, I had proposed to amend the definition of Village Industries in Rule 25(A) of the Karnataka Sales-tax Rules so as to accord total exemption from tax to all the specified industries including cottage oil industries/oil ghans, which are situated within the limits of a village or a town whose population as per the latest available census report does not exceed 50,000. Since then, Government has announced its new industrial policy, according to which we propose to encourage the development of small scale industries, including village and cottage industries. We have also found that by applying this population limit some of the existing village industries have been denied the benefit of this tax exemption. At the same time, it is Government's view that these industries which are not able to compete effectively with other bigger units in the same areas should be continued to be given preferential treatment. I, therefore, propose that all these existing village industries which are specified in Rule 25(A) of the Karnataka Sales-tax Rules including Cottage Oil Industries/Oil Ghans, irrespective of where they are situated, be accorded total exemption from tax. However, to qualify for this exemption it would be necessary that the total investment in plant and machinery, at any given time, of these specified industries does not exceed Rs. 1 lakh and their annual sales turnover does not exceed Rs. 10 lakhs. Government would also like to ensure that under the guise of this exemption industries are not started in larger towns and cities. I also, therefore, propose that units of these specified village industries which will be established in the future will not be granted this exemption unless :

(a) these are situated within the limits of a village or a town whose population as per the latest available census report did not exceed Rs. 1 lakh ;

(b) whose total investment in plant and machinery at any given time does not exceed Rs. 1 lakh ; and

(c) whose annual sales turnover does not exceed Rs. 10 lakhs.

The estimated revenue loss on this account will be Rs. 20 lakhs per annum.

Concessions and Reliefs

96. I further propose the following concession and reliefs, the objective of which is to prevent, in some cases, diversion of trade :

(i) Total exemption from payment of sales tax on Ragi and Jowar ;

(ii) Reduction in the basic rate of tax on cereals and

- pulses from 4% to 2% ;
- (iii) Reduction in the basic rate of tax in respect of Insecticides and Pesticides from 4% to 2% ;
- (iv) Reduction in the basic rate of tax on Bone meal, oil cake from 3% to 2% ;
- (v) Reduction in the basic rate of tax in respect of non-refined edible oil from 3% to 2% ;
- (vi) Reduction in the rate of tax on dry chillies from 5% Multi-point to 4% single point ;
- (vii) Exemption from tax on inter-State sales of dry chillies which has already suffered from Karnataka Sales tax ;
- (viii) Reduction in the basic rate of tax on Cashew and Cashew kernel from 5% to 4% ;
- (ix) Reduction in the rate of tax on Coriander from 5% multi-point to 4% single point ;
- (x) Exemption from tax on inter-State sales of arecanut which has already suffered from Karnataka Sales-tax ;
- (xi) Reduction in the basic rate of tax on Arecanut from 5% to 4% ;
- (xii) Reduction in the basic rate of tax on Confectionery. Biscuits and Cakes from 8% to 4% when sold by manufacturers having a turnover of less than Rs 2.5 lakhs ;
- (xiii) Exemption from tax on plastic bangles ;
- (xiv) Reduction in the rate of tax on safety matches from 5% multi-point to 4% single point ;
- (xv) Reduction in the rate of tax on Helmets from 5% multi-point to 4% single point ;
- (xvi) Exemption from sales-tax on Spun Silk yarn ;
- (xvii) Reduction in the basic rate of tax on computers, its parts and accessories from 15% to 8% ;
- (xviii) Reduction in the basic rate of tax on Copper Sulphate from 6% to 4% ;
- (xix) Exemption of tax on high efficiency wood burning stoves for a period of three years ;
- (xx) Exemption of tax on UNICEF greeting cards and calendars ;
- (xxi) Reduction in the basic rate of tax on copper and brass utensils from 8% to 6% ;
- (xxii) Total exemption of tax on 'Readymade Garments' costing less than Rs. 50 per piece ;
- (xxiii) A separate entry is proposed for 'Ball Bearings' with the rate of tax at 10% ;
- (xxiv) Exemption of tax on newsprint ;
- (xxv) Reduction in the basic rate of tax on denatured spirit from 40% to 10% ;
- (xxvi) Reduction in the basic rate of tax on medium grade Alcohol from 30 to 10% ;

- (xxvii) Reduction in the basic rate of tax on 'Fenny' from 30% to 10% ;
- (xxviii) Reduction in the basic rate of 'Wine' from 30% to 10% ;
- (xxix) Tax payable on purchase of sugarcane by Sugar Factories employing vacuum-pan-process for the period from 15-4-1983 to 30-6-1983, which was the period, the factories continued to do late crushing of cane, is reduced from Rs. 17.60 per tonne to Rs. 5.60 per tonne ;
- (xxx) Reduction in the rate of tax on articles of food and drinks sold in places other than at Three Star, Four Star and Five Star Hotels from 5% multi-point to 4% single point ; and
- (xxxi) Exemption to turnover tax on Palmolein Oil sold at Fair Price Depots.

97. At present, it is compulsory to issue sale bills for sale value of Rs. 10 or more. I propose to increase the limit

98. As a result of our decision to enhance the limit of annual turnover for liability for payment of sales tax to Rs. 1 lakh and also to reduce the rate of tax on articles of food and drinks sold in places other than in three star and higher category hotels from 5% multi-point to 4% single point, the scheme of composition applicable to hotels and restaurants would require revision. This would be as indicated in **Annex-V**.

99. We propose to bring under single point taxation certain commodities which are presently under multi-point taxation where the channels of trade can be easily identified. The details are given in **Annex-VI**.

100. I propose to increase the registration fee under the Karnataka Sales-tax Act from the existing Rs. 50 per annum to Rs. 200 per annum. This is chiefly to cover administration costs.

101. I also propose to amend Section 13 (2) of the Karnataka Sales-tax Act, 1957 to enhance the rate of levy of penalty on the taxes due from the existing 1% for the first 3 months from the date of default, to one and half percent. This enhancement will act as sufficient deterrent to dealers from retaining collections of tax.

102. The above measures will necessitate amendments to the provisions of the Karnataka Sales-tax Act, 1957 and the Karnataka Sales-tax Rules. These amendments will be brought to the House in due course for consideration and approval.

Entertainment Tax

103. In deference to the wishes of sports lovers and sports enthusiasts, I propose to withdraw the levy of entertainment tax on sports events like Cricket, Tennis (excluding table tennis) Badminton, Football and Hockey.

104. I propose to make suitable amendments to the Karnataka Entertainment Tax Act to provide for the passing of benefits

of exemption or reduction of entertainment tax to the cinegoers, even in respect of theatres which are covered by the composition scheme.

State Excise

105. There will be no enhancement in Excise Duty during the year 1984-85 as we feel that any further increase may lead to malpractices and increase in the sale of illicit liquor.

106. Because of widespread complaints of adulteration of toddy, we propose to abolish the sale of toddy in a phased manner. To begin with, there will be no actions for the sale of toddy in four districts of the State, where we do not have a sufficient number of toddy trees. We also propose to make arrangements for the sale of arrack in bottles or in sachets all over the State.

107. Since there is no control on the selling price of arrack, the arrack contractors are selling arrack at prices ranging from Rs. 12 to Rs. 48 a litre. This has led to unhealthy competition and resultant malpractices. To eliminate these, we propose to fix a minimum selling price of Rs. 20 and a maximum selling price of Rs. 35 a litre for arrack. We expect that this step will enable the Department of Excise to control the manufacture and the sale of illicit liquor more efficiently.

Market Fee :

108. We have examined in detail the need to reduce the market fee charged in the Market Yards by the Agricultural Produce market Committees. In order to promote orderly marketing of agricultural produce in the market yards and to reduce hardships to the farmers, Government has decided to reduce the market fee to 1 per cent from 2 per cent. The revenue loss to the Market Committee will be Rs. 650 lakhs.

109. The introduction of the Silk Exchange has helped all those who are concerned with the Sericulture Industry. We have favourably considered the representations of reelers, who have been representing about the market fee which they are required to pay both at the Silk Exchange and in the Cocoon Market. Hereafter they will pay the market fee only at the Cocoon market. This concession will cost the exchequer Rs. 125 lakhs. The above measures will come into effect from 1-4-1984.

Additional Resource Mobilisation Measures

110. I have mentioned various developmental efforts which the State Government is undertaking for the welfare of the people of Karnataka. Though there are several operational constraints on our capacities to raise additional resources, I strongly feel that our developmental efforts, particularly in the area of rural development, should not suffer for want of resources. I, therefore, propose to levy a rural development cess of 10% on the basic rate of sales tax and also on the motor vehicles tax. The proceeds and collections of this cess will be used for rural

development including rural communication, dry land development and rural water supply. We expect to realise from this cess an amount of about Rs. 50 crores in a full year.

111. The Karnataka Urban Water Supply and Drainage Board which has been constituted to take over and maintain the water supply schemes in the urban centres, as the Municipalities have been finding it difficult to raise sufficient resources for the purpose, is maintaining water supply scheme in fifteen towns. It has now proposed to take over schemes in another Six towns. The House is aware that Government has taken several steps to improve the water supply position in the rural areas and we have the same concern for the urban population. The Government therefore intends to take over all the water supply schemes in all the municipalities over a period of 4 to 5 years in a phased manner by this Board. In order to enable the Board to take over and maintain these water supply schemes, Government propose to levy a 10% Urban Water Supply cess on the Property Tax in all the municipal areas in the State for funding this programme. The amount collected will be ear-marked for this purpose.

Revised estimates for 1983-84

112. Revised estimates for 1983-84 indicate an improvement over the budget estimates. The anticipated budget deficit for 1983-84 was Rs. 171.84 crores. Measures for raising additional resources during the year, as announced in the last year's budget, amounted to Rs. 11.10 crores. During the course of the year measures were taken to mobilise additional resources of the order of Rs. 35 crores. This was set off to an extent by the reduction in the yield of profession tax. As a net effect, of all these measures, the revenue estimates which had originally been put at Rs. 1471.33 crores are now estimated at Rs. 1509.45 crores.

113. Revenues from State Excise have shown buoyancy and the revision of electricity tax will yield additional revenues. The share of central taxes has also shown a marginal increase.

114. Revenue expenditure has increased as a result of higher interest payments and enhanced provision to be made for appropriation towards amortisation of debt. Pension liability has gone up particularly as a result of the revised pension formula. The Co-operative concessions which we announced last year have also resulted in increased expenditure.

115. As a result of the severe drought that I have mentioned already, relief expenditure has led to increase over the budgeted provisions on certain plan items like rural employment and drinking water supply. Since the assistance received from the Government of India for drought relief was meagre, the State has had to bear substantial expenditure on its own. For this reason we had to avail of ways and means advance and occasionally to resort to overdraft which has resulted in increased expenditure towards interest.

116. There has been delay in reimbursement of the State's expenditure on certain items on Government of India's account such as central plan schemes, centrally sponsored schemes, externally aided projects and central pensions. The arrears of this assistance are substantial and I have taken up this question with the Government of India. In this context I would like to bring to the notice of the House the inequity in the existing arrangement. While Government of India holds back large amounts for long periods of time, the State has to pay interest on the ways and means advances and on the overdraft from the Reserve Bank of India. We do not earn interest on the delayed releases of the amounts, that are due to us from the Central Government. This is unfair to say the least. I would, therefore, urge that the interest rate on ways and means advance be reduced to 5% and that on overdraft to 9%.

117. The State is expected to close 1983-84 with a deficit of Rs. 119.89 crores.

Budget Estimates for 1984-85

118. Budget estimates for the year 1984-85 anticipated revenue receipts of Rs. 1767.34 crores. We have estimated larger increases in tax revenue as a result of streamlining of procedure and revision of rates during 1983-84. As I have stated earlier since the final recommendations of the 8th Finance Commission have not been available, grants and assistance based on these have not been taken into account in the estimates. It has been indicated that Central Plan Assistance would be higher by Rs. 17.12 crores and additional market borrowings of the order of Rs. 10.68 crores would be available. These have been included in our estimates. I have already referred to the increased outlays for the various sectors during 1984-85. The plan size for 1984-85 is Rs. 75 crores more than the current year's outlay. As a result of the factors that I have mentioned already and this increase in the plan size, along with the opening deficit at Rs. 119.89 crores, it is anticipated that the closing deficit for 1984-85 would be Rs. 269.61 crores.

119. Measures for raising additional resources to reduce this deficit have already been indicated and are listed in **Annex-VII**. I expect that with the full benefit of Rs. 87 crores from those measures, the overall deficit at the end of 1984-85 would be Rs. 182.61 crores.

120. At this juncture, I once again express my appreciation of the performance in collection of small savings. We had set ourselves a target of net collections of Rs. 100 crores during the financial year. We are not exceeding this target, but may reach a figure of Rs. 120 crores. For 1984-85 I propose to achieve a net target of Rs. 150 crores.

121. The Seventh Five Year Plan will commence from the year 1986. The Government, with the assistance of EPC, has

already started the work of formulation of the Seventh Five Year Plan for the State. With the establishment of the Zilla Parishad and other Panchayat Raj institutions, decentralisation of planning process will become a reality. Without the active participation of the representatives of the people at various levels in the process of planning our programmes may not reflect the aspirations of the people. Our intention is to make the Seventh Plan as the plan of the people in the real sense. To achieve this end, the Government will take necessary steps to involve the Panchayat Raj institutions in the preparation of the Plan.

122. During the last one year, we have succeeded to a large extent in bringing the Government close to the people. The Government is an instrument of the people which should not only articulate the aspirations and needs of the people, but also translate them into reality.

123. A State Government has to function under many constraints and limitations. The resources that a State Government can mobilise by itself and what it gets from the Union Government are not adequate to meet its responsibilities to the people. A thorough review of Union-State relations, particularly in the areas of finance, and Industrial and administrative matters is imperative. I am constrained to say that due to the present policy of the Union Government, State Governments that observe financial discipline are at a great disadvantage. This policy must change.

124. In my last Budget Speech I had said that a budget is neither a mere catalogue of programmes nor a book of lifeless statistics. A Budget should reflect the problems of the people and the measures taken to solve those problems. In that sense this budget, I may humbly state, is an eloquent document. The experience of the last one year has given us a good deal of confidence and strength. We will start the new year with a sense of renewed determination to fulfil our promises to the people. With the co-operation and goodwill of the people our task would become easier.

125. I now commend the Budget Estimates for the year 1984-85 for the consideration and approval of the House.

BUDGET AT A GLANCE

(Rs. in crores)

	Budget Estimates 1983-84	Revised Estimates 1983-84	Budget Estimates 1984-85
Opening Balance	(—) 40.30	(—) 43.75	(—) 119.89
A. Revenue Account			
I. Receipts :			
State Taxes	791.85	798.09	890.00
Share of Central Taxes	263.40	268.16	287.08
Grants from Central Govern- ment	119.30	138.11	185.49
Non-tax Revenue	296.78	305.09	344.77
Total—A.I	1471.33	1509.45	1707.34
II. Expenditure :			
Social and Community Services	509.43	530.24	616.98
Economic Services	457.97	491.99	565.17
General Services	397.27	447.93	488.22
Grants-in-aid and Contributions	57.92	49.92	62.97
Total—A.II	1422.59	1520.08	1733.34
A. Revenue Account			
Surplus(+)	(+) 48.74	(—) 10.63	(—) 26.00
Deficit(—)			

(Rs. in crores)

	Budget Estimates 1983-84	Revised Estimates 1983-84	Budget Estimates 1984-85
B. Capital account			
I. Receipts :			
Loans from Government of India	180.99	219.75	224.98
Open Market Loans, etc.	36.75	31.64	75.92
Loans from LIC, RBI, GIC and NCDC	17.75	22.81	24.27
Recoveries of Loans and Advances	99.64	82.60	90.54
Public Account (Net) etc.	104.86	158.51	108.12
Total—B. I	439.99	515.31	523.83
II. Disbursements :			
Capital Outlay (Net)	235.27	216.77	309.13
Repayment of Central Loans	88.15	115.98	99.38
Repayment of Open market Loans, etc.	11.40	11.01	41.33
Repayment of Loans to LIC, RBI, GIC and NCDC	5.46	5.80	6.38
Disbursements of Loans and Advances	279.99	231.26	191.33
Total—B. II	620.27	580.82	647.55
B. Capital Account Deficit	....(-)180.28	(-)65.51	(-)123.72
C. Overall Surplus/Deficit	....(-)131.54	(-)76.14	(-)149.72
D. Closing Balance	....(-)171.84	(-)119.89	(-)269.61
Less—			
E. Additional Resources Mobilisation			87.00
F. Overall Deficit	....		(-)182.61

ANNEX-

Key Indicators of Progress

Item/Programme	Unit
1	2
Creation of Irrigation potential under Major, Medium, Minor Irrigation (including ground water) (July to June figures)	Lakh hectares
<i>Production of Pulses and Oilseeds</i>	
(a) Production of pulses	Lakh tonnes
(b) Production of oilseeds	Lakh tonnes
<i>I. R. D. P. and N. R. D. P.</i>	
(a) Beneficiaries under IRDP	Lakh families
(b) Employment generated under NREP	Lakh Mandays
** Final provision was Rs. 26 crores	
Surplus land allotted	Acres
@Further progress depends	
<i>Development of SCs and STs—Families economically benefited</i>	
(a) Scheduled Castes	Number
(b) Scheduled Tribes	Number
Drinking water supply—problem villages commissioned	Number

I

during 1982-83 and 1983-84

1982-83			1983-84		
Target	Achievement		Target	Achievement	
	Till Jan. end	Till Mar. end		Till Jan. end	Till March end (anticipated)
3	4	5	6	7	8

1.13   0.45   0.72   0.93   0.37   1.09

8.30   *   4.59   9.25   6.32   9.25

12.90   *   7.70   14.00   8.58   14.00

*figures not readily available

1.05   1.16   1.78   1.05   0.95   1.05

(include
backlog
of 0.51)

200.00   225.00   270.89**   150.00   148.00   166.00

***Provision is Rs. 20.80 crores

2,13,000   97,620   97,620   47,000   6,020   + @*

on vacation of court stay orders

1,60,196   51,656   93,917   1,36,000   97,475   1,36,000

3,650   4,530   5,596   3,785   2,552   3,785

5,500   5,148   5,834   4,987   3,280   4,987

1	2
Rural Housing :	
(a) Allotment of House sites to Landless	Number
(b) People's housing scheme—assistance provided	Number
Slum population covered	Number
Rural Electrification :	
(a) Villages/Hamlets electrified	Number
(b) I.P. Sets energised	Number
Afforestation—Trees planted	No. in crores
Bio-gas plants set up	Number
Family Planning—Sterilisation done	Lakh Nos.
Sub-centres (Health) set up	Number
Elementary Education—enrolment in Class I to VII	Lakh Nos.
Adult Education—Enrolment	Lakh Nos.
New Fair Price Shops opened	Number
Village and Small scale Industrial Units set up	Number
Rehabilitation of Bonded Labourers	Number

*Does not arise since enrolment takes place in the beginning of

+ @*During the current year the progress under this programme against the target of 47,000 acres of surplus land to be distributed. Further progress depends entirely on vacation

3	4	5	6	7	8
1,49,000	1,20,233	1,30,882	75,000	61,539	75,000
1,02,000	40,246	49,129	56,000	45,578	56,000
78,750	40,544	82,009	57,470	59,701	1,00,000
2,000	924	1,219	1,000	1,168	1,600
25,000	18,613	25,557	25,000	26,775	37,000
19.75	17.61	17.68	20.00	22.47	22.47
5,000	1,713	3,150	6,500	4,593	6,500
3.05	1.98	2.32	4.17	1.97	2.50
300	300	300	500	462	500
51.85	*	53.31	54.02	*	54.02
2.05	*	2.03	2.70	*	2.70
600	694	706	650	885	1,085
17,263	6,142	8,817	15,000	1,362	9,282
12,154	10,988	12,311	10,033	2,017	....

the academic year.

is mainly dependent on vacation of court stay orders. As distributed during the current year only 6,020 acres have been of court stay orders.

ANNEX-II

Comparison of the Annual Plan Outlays for 1983-84 and 1984-85

Sl. No.	Sector	(Rupees in crores)			
		1983-84		1984-85	
		Sectoral outlay	% age of sectoral allocation to Plan outlay	Sectoral outlay	% age of sectoral allocation to Plan outlay
1.	Agriculture and Allied services (including minor Irrigation)	99.48	17.3	112.49	17.29
					13.1
2.	Co-operation	10.89	1.9	10.30	1.58
					4.78* (—)
3.	Irrigation (Excluding Cauvery Basin Projects)	87.60	15.2	108.21	16.66
					23.61
4.	Power Projects	167.96	29.2	158.96	24.45
					5.36** (—)
5.	Industry and Minerals	49.84	8.7	54.55	8.39
					9.45
6.	Transport and Communications	40.16	7	9.32	7.58
					22.81

பி. பி. பி.

7. Social & Community Service	117.74	20.5	147.54	22.69	25.31
8. Economic and General Services	1.33	0.2	1.34	0.21	0.75
9. District level Sub-Plan	***	***	7.50	1.15	—
Total outlay on Plan Programme	575.00	100	650.28	100	13.09
10. Irrigation (Cauvery Basin Projects)	44.31	—	65.56	—	47.96
11. Total Development Outlay	619.31	—	715.84	—	—

* There is a fall in the outlay on co-operation because the National Co-operative Development Corporation is not lending to the new sugar factories.

** The outlay on power generation is marginally less than that of last year, because of the phasing of payments for equipment to Bharat Heavy Electricals Limited for the Raichur Thermal Plant. However, this will in no way affect the progress of the power projects.

*** During 1983-84 the District level Sub Plan of Rs. 7.5 crores was merged in the Sectoral break up. During 1984-85 the sectoral break up provides for a District level Sub Plan separately.

ANNEX—III

Collection of Sales Tax, Motor Vehicle Tax and Excise
Duties during 1980-81, 1981-82 and 1982-83

		(Rs. in Crores)			
Taxes		1980-81	1981-82	1982-83	1983-84 (R.E.)
1.	Sales Tax	237.36	318.86	344.78	406.74
2.	Exercise Duties	93.71	117.74	131.69	156.50
3.	Motor Vehicles Tax	47.37	55.13	59.17	80.00

ANNEX—IV

Statement of Sales Tax proposals and Financial Implications
Rationalisation and measures for Additional
Resource Mobilisation

Sl. No.	Item	Present Rate	Proposed Rate
1	2	3	4
1.	Enhancement of the rate of tax on the sale of 'Machinery and spare parts and accessories'	6	8
2.	Enhancement of the rate of tax on the sale of 'Marble slabs'	12	15
3.	Enhancement of the rate of tax on the sale of 'Druggets and carpets'	5	6
4.	Enhancement of the rate of tax on the sale of 'Hosiery of all kinds other than cotton hosiery.'	5	6
5.	Enhancement of the rate of tax on the sale of 'Sewing thread'	3	4
6.	Enhancement of the rate of tax on the sale of 'Vanaspathi.'	6	8
7.	Enhancement of the rate of tax on the sale of 'All liquor other than Toddy and Arrack'		
	i) with excise duty	30	40
	ii) without excise duty	65	150
8.	Enhancement of the rate of tax on the sale of 'Opium, Ganja and Bhang'	12	40
9.	Enhancement of the rate of tax on the sale of 'Refined edible oil'	3	4

1	2	3	4
10.	Enhancement of the rate of tax on the sale of Readymade garments costing more than Rs. 50	5	6
11.	Enhancement of the rate of tax on the sale of 'All clocks, time pieces and watches'	12	15
12.	Enhancement of the rate of tax on the sale of 'Toilet soaps'	6	8
13.	Enhancement of the rate of tax on the sale of 'washing soaps, including soap flacks, soap powder and liquids and laundry brighteners'	6	8
14.	Enhancement of the rate of tax on the sale of 'Leather goods other than Foot-wear'	6	8
15.	Enhancement of the rate of tax on the sale of 'Petrol'	12.5	15
16.	Enhancement of the rate of tax on the sale of 'Lubricating oils including grease and furnace oil, transformer oil and coolants'	8	10
17.	Enhancement of the rate of tax on the sale of 'Confectionery, Biscuits and cakes'	8	10
18.	Enhancement of the rate of tax on the sale of 'Paints, colours, varnishes, pigments, polishes, Indigo, enamel, putty, bake oil, White oil, turpentine, thinners, primers and paint brushes'	10	12

1	2	3	4
19.	Enhancement of the rate of tax on the sale of 'Chinaware, porcelainware and stoneware'	8	10
20.	Enhancement of the rate of tax on the sale of the 'Footwear costing more than Rs. 30 per pair'	6	8
21.	Enhancement of the rate of tax on the sale of 'All kinds of Paper including carbon paper, blotting paper, water proof paper, PVC coated paper, Ferro papers, Amonia paper, Stencil paper but excluding paper failling under Serial Number 55, pulp boards, art boards, duplex boards, triplex boards, card boards, Corrugated boards and the like : cellophane.	7	8
22.	Enhancement of the rate of tax on the sale of 'Aerated waters'.	8	10

ANNEX-V

Compensation Scheme for Hotelier of Restaurateur U/s. 17(4) of KST Act, 1957

Sl. No.	Total Turnover		Rate
	1	2	
1.	Where a total turnover is not less than one lakh rupees but less than one lakh fifty thousand rupees.		Three thousand rupees (Rs. 3000/-) Rs. 250 per month.
2.	Where a total turnover is not less than one lakh fifty thousand rupees but less than two lakh rupees.		Four thousand eight hundred rupees (Rs. 4800/-) Rs. 400 per month.
3.	Where a total turnover is not less than two lakh rupees but less than two lakh fifty thousand rupees.		Six thousand nine hundred rupees (Rs. 6900/-) Rs. 575 per month.
4.	Where the total turnover is not less than two lakh fifty thousand rupees but less than three lakh fifty thousand rupees.		Nine thousand nine hundred rupees (Rs. 9900/-) Rs. 825 per month.
5.	Where the total turnover is not less than three lakh fifty thousand rupees but less than four lakh fifty thousand rupees.		Fourteen thousand one hundred rupees (Rs. 14,100/-) Rs. 1175 p.m.
6.	Where the total turnover is not less than four lakh fifty thousand rupees but less than five lakh fifty thousand rupees.		Eighteen thousand three hundred rupees (Rs. 18,300/-) Rs. 1525 p.m.
7.	Where total turnover is not less than five lakh fifty thousand rupees but less than six lakh fifty thousand rupees.		Twenty-two thousand eight hundred rupees (Rs. 22,800/-) Rs. 1900 p.m.
8.	Where the total turnover is not less than six lakh fifty thousand rupees but less than seven lakh fifty thousand rupees.		Twenty seven thousand six hundred rupees (Rs. 27,600/-) Rs. 2300 p.m.

ANNEX-VI

Statement of Sales Tax proposals and Financial Implications Multipoint Commodities
Proposed for Singlepoint Taxation

Sl.No.	Commodity	Multi-point Rate	Proposed Rate	Schedule in which to be included
1	2	3	4	5
1.	Sports goods		6	II
2.	Articles of food and drinks sold in places other than Three Star, Four Star & Five Star hotels as recognised by Tourism Department, Government of India.	5	4	II
3.	Article of 'food and drinks' sold in Three Star, Four Star and Five Star Hotels as recognised by Tourism Department, Government of India.	5	8	II
4.	Agarbathy	5	6	II
5.	Dry Chillies	5	4	II
6.	Coriander	5	4	II
7.	Jaggery (Gur)	2	4	II
8.	Copper ingots and copper wire other than insulated copper wire.	5	6	II

9.	Safety Matches	5	4	II
10.	Printed material other than books meant for reading.	5	6	II
11.	Non-Ferrous castings & scrap	5	6	II
12.	Paper pulp	5	6	II
13.	Pipes, tubes and fittings of Iron, Cement and Asbestors.	5	6	II
14.	Rolling shutters	5	10	II
15.	Fountain pens, ball point pens, Stylograph pens, costing rupees Ten & more & Refills	5	6	II
16.	Suit cases, brief cases, attach cases and despatch cases including those made of leather but excluding steel trunks.	5	6	II
17.	Cigarette filters	5	10	II
18.	Weights and measures	5	10	II
19.	Metalic barbed wire and metalic wire mesh	5	6	II
20.	Fibre glass sheets and articles made of fibre glass excluding helmets.	5	10	II
21.	Helmets	5	4	II

ANNEX-VII**Net Additional Resource Mobilisation Measures****(Rs. in Crores)**

1. Rural Development Cess on	
(a) Sales tax	42.00
(b) Motor Vehicles-tax	8.00
2. Rationalisation of sales-tax	3.00
3. Security deposits from pawn brokers and money lenders	9.00
4. Tax on Mineral Rights	15.00
5. Levy of Conversion fine	9.00
6. Urban water supply cess	1.00
	<hr/>
	Rs. 87.00 crores
	<hr/>

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.— ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರದ ಪುಟ 28ರಲ್ಲಿ 95 ಖಂಡಿಕೆಯ 23ನೇ ಪಂಕ್ತಿ “ವಾರ್ಷಿಕ ಮಾರಾಟ ಪಹಿವಾಟು 5 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮೀರಿರಬಾರದೆಂದು ವಿಧಿಸಲಾಗಿದೆ” ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು 10 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳೆಂದು ತಿದ್ದಿ ಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು. ಇದು ಮುದ್ರಣ ದೋಷದಿಂದ ಆಗಿರತಕ್ಕ ತಪ್ಪು.

Mr. Speaker.— Now, the House will adjourn and meet on Monday the 20th February 84 at 9 A.M.

(The House adjourned at Twenty Minutes past Two of the clock to meet again at 9 A.M. on Monday the 20th February 1984).

